

RAHSIA

LAPORAN KAJIAN SEMULA PERSEMPADANAN

MENGENAI

**SYOR-SYOR YANG DICADANGKAN BAGI
BAHAGIAN-BAHAGIAN PILIHAN RAYA
PERSEKUTUAN DAN NEGERI DI DALAM
NEGERI SABAH KALI KEENAM
TAHUN 2017**

SURUHANJAYA PILIHAN RAYA MALAYSIA

RAHSIA

PENGHARGAAN

Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) merakamkan ucapan ribuan terima kasih dan setinggi-tinggi penghargaan kepada Yang di-Pertua Dewan Rakyat dan YAB Perdana Menteri di atas kesudian untuk menerima notis urusan Kajian Semula Persempadanan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan dan Negeri bagi Negeri Sabah seperti yang telah diperuntukkan di bawah Seksyen 4 dan Seksyen 7 Bahagian II Jadual Ketiga Belas Perlembagaan Persekutuan (PP) yang sekaligus membolehkan syor-syor yang dicadangkan bagi bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri di dalam Negeri Sabah dipamerkan di tempat-tempat yang dinyatakan di dalam notis untuk diperiksa oleh orang awam. Di samping itu juga, SPR merakamkan setinggi-tinggi penghargaan kepada YAB Ketua Menteri Sabah, Setiausaha Kerajaan Negeri Sabah, Setiausaha Persekutuan Sabah, Ketua-Ketua Jabatan dan Agensi di Negeri Sabah yang berkaitan kerana menerima kehadiran SPR dan seterusnya memberikan keizinan kepada SPR untuk menggunakan kemudahan-kemudahan yang ada bagi melaksanakan urusan-urusan berkaitan dengan Kajian Semula Persempadanan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan dan Negeri bagi Negeri Sabah.

Seterusnya, SPR juga merakamkan setinggi-tinggi penghargaan kepada Jabatan Peguam Negara dan Jabatan Peguam Besar Negeri Sabah atas khidmat nasihat yang diberikan dalam hal-hal berkaitan dengan perundangan. Ucapan ribuan terima kasih juga diucapkan kepada Jabatan Perangkaan Malaysia, Jabatan Ukur dan Pemetaan Malaysia (JUPEM) serta Jabatan Tanah dan Ukur Sabah atas bantuan yang diberikan berkaitan topografi dan taburan penduduk dalam melaksanakan urusan kajian ini. Tidak dilupakan juga penghargaan kepada Polis Diraja Malaysia (PDRM) atas bantuan keselamatan yang diberikan sepanjang SPR berada di Negeri Sabah. Akhir sekali, sekalung tahniah diucapkan kepada Urus Setia SPR atas komitmen yang diberikan sepanjang pelaksanaan urusan Kajian Semula Persempadanan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan dan Negeri bagi Negeri Sabah kali ini. Segala kerjasama yang diberikan oleh pelbagai pihak sama ada secara langsung atau tidak langsung telah membantu SPR untuk melaksanakan urusan kajian ini dengan lancar dan teratur.

Adalah diharapkan laporan ini akan membantu ke arah pewujudan bahagian-bahagian pilihan raya di Negeri Sabah yang lebih mapan dan seterusnya meningkatkan lagi kecekapan pengurusan pilihan raya serta memberi kemudahan kepada pemilih untuk mengundi pada masa hadapan.

KANDUNGAN

Penghargaan	i
Senarai Jadual	v
Senarai Rajah	vi
Senarai Singkatan	viii
Ringkasan Eksekutif	ix
Bab 1 : Pendahuluan	1
1.1 Pengenalan	1
1.2 Urusan Kajian Semula Persempadanan	1
1.3 Sejarah Urusan Kajian Semula Persempadanan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Bagi Negeri Sabah	2
1.4 Latar Belakang Urusan Kajian Semula Persempadanan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Bagi Negeri Sabah Kali Keenam Tahun 2017	4
Bab 2 : Mekanisme Kajian	7
2.1 Peruntukan Undang-Undang Bagi Urusan Kajian Semula Persempadanan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Bagi Negeri Sabah	7
2.1.1 Bidang Kuasa Dan Lat Tempoh Kajian	9
2.1.2 Prinsip Dan Kriteria Kajian Semula Persempadanan	9
2.2 Tatacara Urusan Kajian Semula Persempadanan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya	13
2.3 Mekanisme Pelaksanaan Urusan Kajian Semula Persempadanan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Bagi Negeri Sabah	16
2.3.1 Data Dan Maklumat Yang Digunakan Dalam Kajian	16
2.3.2 Dokumen-Dokumen Yang Dirujuk	17
2.3.3 Penggunaan Aplikasi “ <i>Electoral Geographical Information System (EGIS)</i> ”	17
2.3.4 Bantuan Daripada Organisasi Luar	18
2.4 Daftar Pemilih	19
2.5 Nama-Nama Bahagian Pilihan Raya	19
Bab 3 : Negeri Sabah	21
3.1 Latar Belakang Negeri Sabah	21
3.2 Keadaan Geografi Negeri Sabah	22
3.3 Demografi Penduduk Negeri Sabah	22
3.4 Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Sedia Ada	25
Bab 4 : Pameran, Representasi Bantahan Dan Siasatan Tempatan	27
4.1 Notis Persempadanan, Pameran Syor, Representasi Bantahan Dan Siasatan Tempatan Kali Pertama	27
4.1.1 Notis Persempadanan	27

RAHSIA

4.1.2 Pameran Syor	29
4.1.3 Representasi Bantahan	33
4.1.4 Siasatan Tempatan	34
4.2 Notis Persempadanan, Pameran Syor, Representasi Bantahan Dan Siasatan Tempatan Kali Kedua	40
4.2.1 Notis Persempadanan	40
4.2.2 Pameran Syor	41
4.2.3 Representasi Bantahan	42
4.2.4 Siasatan Tempatan	43
Bab 5 : Syor SPR	49
Rujukan	53
Lampiran 1 : Ringkasan Bantahan Bagi Siasatan Tempatan Kali Pertama Berkenaan Dengan Syor Kajian Semula Persempadanan Negeri Sabah	54
Lampiran 2 : Ringkasan Representasi Sokongan Ke Atas Syor-Syor Yang Disediakan Oleh SPR Semasa Pameran Kali Pertama	66
Lampiran 3 : Ringkasan Bantahan Bagi Siasatan Tempatan Kali Kedua Berkenaan Dengan Syor Kajian Semula Persempadanan Negeri Sabah	67
Lampiran 4 : Ringkasan Representasi Sokongan Ke Atas Syor-Syor Yang Disediakan Oleh SPR Semasa Pameran Kali Kedua	71
Lampiran 5 : Butiran Syor Yang Dicadangkan Bagi Negeri Sabah Berkaitan Dengan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Yang Baharu, Pindaan Dan Perubahan Nama Sedia Ada Bagi Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Dan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dalam Negeri Sabah Yang Terlibat Dalam Semakan Semula Dan Tersentuh Oleh Syor	72
Lampiran 6 : Bilangan Pemilih Bagi Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Dalam Negeri Sabah	74
Lampiran 7 : Keluasan Kawasan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Dalam Negeri Sabah Selepas Pengesyoran	116
Lampiran 8 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.167 Kudat	120
Lampiran 9 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.168 Kota Marudu	121
Lampiran 10 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.169 Kota Belud	122

RAHSIA

Lampiran 11 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.170 Tuaran	123
Lampiran 12 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.171 Sepanggar	124
Lampiran 13 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.172 Kota Kinabalu	125
Lampiran 14 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.173 Putatan	126
Lampiran 15 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.174 Penampang	127
Lampiran 16 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.175 Papar	128
Lampiran 17 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.176 Kimanis	129
Lampiran 18 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.177 Beaufort	130
Lampiran 19 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.178 Sipitang	131
Lampiran 20 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.179 Ranau	132
Lampiran 21 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.180 Keningau	134
Lampiran 22 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.181 Tenom	135
Lampiran 23 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.182 Pensiangan	136
Lampiran 24 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.183 Beluran	137
Lampiran 25 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.184 Libaran	138
Lampiran 26 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.185 Batu Sapi	139
Lampiran 27 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.186 Sandakan	140
Lampiran 28 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.187 Kinabatangan	141
Lampiran 29 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.188 Lahad Datu	142
Lampiran 30 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.189 Semporna	143
Lampiran 31 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.190 Tawau	144
Lampiran 32 : Rang Pelan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.191 Kalabakan	145
Lampiran 33 : Rang Pelan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Bagi Negeri Sabah	146

SENARAI JADUAL

No.	Perkara	Muka surat
Jadual 1	Senarai Daerah Dan Daerah Kecil Di Negeri Sabah	22
Jadual 2	Pecahan Penduduk Di Negeri Sabah Mengikut Jantina	23
Jadual 3	Pecahan Penduduk Di Negeri Sabah Mengikut Kumpulan Etnik	25
Jadual 4	Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Sedia Ada Di Negeri Sabah	26
Jadual 5	Senarai Tempat Pameran Kali Pertama Syor-Syor Yang Dicadangkan Bagi Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Di Dalam Negeri Sabah	30
Jadual 6	Bantahan-Bantahan Yang Diterima Sepanjang Tempoh Pameran Kali Pertama	34
Jadual 7	Tempat Siasatan Tempatan Kali Pertama Bagi Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Yang Terlibat	38
Jadual 8	Keputusan SPR Terhadap Representasi Bantahan Yang Terlibat Di Dalam Siasatan Tempatan Kali Pertama	39
Jadual 9	Senarai Tempat Pameran Kali Kedua Syor-Syor Yang Dicadangkan Bagi Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Di Dalam Negeri Sabah	42
Jadual 10	Bantahan-Bantahan Yang Diterima Sepanjang Tempoh Pameran Kali Kedua	43
Jadual 11	Tempat Siasatan Tempatan Kali Kedua Bagi Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Yang Terlibat	44
Jadual 12	Keputusan SPR Terhadap Representasi Bantahan Yang Terlibat Di Dalam Siasatan Tempatan Kali Kedua	45
Jadual 13	Anggaran Keluasan Kawasan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dalam Negeri Sabah Selepas Pengesyoran	50

SENARAI RAJAH

No.	Perkara	Muka surat
Rajah 1	Bilangan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Bagi Negeri Sabah Mengikut Tahun Urusan Kajian Semula Persempadanan Kali Pertama Hingga Kali Kelima	4
Rajah 2	Papan Tanda Sempadan Daerah Di Negeri Sabah	11
Rajah 3	Tatacara Urusan Kajian Semula Persempadanan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Berdasarkan Peruntukan Perlembagaan Persekutuan	14
Rajah 4	Kedudukan Negeri Sabah Dalam Peta Malaysia	21
Rajah 5	Peratus Pecahan Penduduk Di Negeri Sabah Mengikut Jantina	23
Rajah 6	Etnik-Etnik Utama Di Negeri Sabah	24
Rajah 7	Peratus Pecahan Penduduk Di Negeri Sabah Mengikut Kumpulan Etnik	25
Rajah 8	Kain Rentang Pemakluman Mengenai Pemeriksaan Syor Kajian Semula Persempadanan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Bagi Negeri Sabah Di Pejabat Daerah Papar, Sabah	32
Rajah 9	Pameran Syor Kajian Semula Persempadanan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Bagi Negeri Sabah Di Pejabat Pendidikan Daerah Ranau, Sabah	32
Rajah 10	Pameran Rang Pelan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Dalam Negeri Sabah Di Pejabat Daerah Keningau, Sabah	33
Rajah 11	Susun Atur Di Dalam Bilik Siasatan Tempatan	37
Rajah 12	Faktor-Faktor Yang Diambilkira Dalam Membuat Pertimbangan Bagi Representasi Bantahan	39
Rajah 13	Kaunter Pendaftaran Bagi Tujuan Pengesahan Pembantah Yang Hadir Semasa Siasatan Tempatan	46
Rajah 14	Ahli Suruhanjaya Pilihan Raya Sedang Bersiap Sedia Untuk Mendengar Representasi Pembantah	47
Rajah 15	Pembantah Mengangkat Sumpah Sebelum Memberikan Penjelasan Mengenai Bantahan Yang Dikemukakan	47

RAHSIA

No.	Perkara	Muka surat
Rajah 16	Pembantah Memberikan Keterangan Mengenai Bantahan Yang Dikemukakan Semasa Sesi Siasatan Tempatan	48
Rajah 17	Suasana Di Dalam Bilik Siasatan Tempatan Semasa Siasatan Tempatan Sedang Dijalankan	48
Rajah 18	Peratus Anggaran Keluasan Kawasan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dalam Negeri Sabah Selepas Pengesytoran	51

SENARAI SINGKATAN

DM	Daerah Mengundi
DUN	Dewan Undangan Negeri
EGIS	<i>Electoral Geographical Information System</i>
GIS	<i>Geographical Information System</i>
JUPEM	Jabatan Ukur dan Pemetaan Malaysia
PBT	Pihak Berkuasa Tempatan
PM	Pusat Mengundi
PP	Perlembagaan Persekutuan
PRU	Pilihan Raya Umum
SPR	Suruhanjaya Pilihan Raya

RINGKASAN EKSEKUTIF

Urusan Kajian Semula Persempadanan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan dan Negeri bagi Negeri Sabah dijalankan selaras dengan keputusan Dewan Undangan Negeri Sabah yang meluluskan pindaan Undang-Undang ke atas Fasal 2, Perkara 14, Perlembagaan Negeri Sabah berhubung komposisi keanggotaan Dewan Undangan Negeri daripada 60 kerusi kepada 73 kerusi yang telah diwartakan untuk dikuat kuasakan pada 18 Ogos 2016.

Urusan Kajian Semula Persempadanan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan dan Negeri bagi Negeri Sabah adalah berlandaskan kepada prinsip-prinsip persempadanan dan tatacara persempadanan yang ditetapkan di bawah Bahagian I dan II, Jadual Ketiga Belas, Perlembagaan Persekutuan (PP) serta di bawah Perkara 113, PP. Jumlah bilangan pemilih dalam Daftar Pemilih yang ditentukan oleh Suruhanjaya Pilihan Raya iaitu yang diperakui dan diwartakan pada 13 Mei 2016 [P.U.(B) 217/2016] telah diguna pakai bagi maksud urusan kajian ini.

Syor Kajian Semula Persempadanan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan dan Negeri bagi Negeri Sabah telah diwartakan pada 15 September 2016. Pameran kali pertama telah diadakan selama satu bulan mulai 15 September 2016 hingga 14 Oktober 2016 di 60 tempat pemeriksaan untuk tujuan semakan dan bantahan. Sepanjang tempoh pameran kali pertama tersebut, SPR telah menerima 32 bantahan. Sebanyak 13 daripada 32 bantahan tersebut memenuhi syarat-syarat seperti yang diperuntukkan di bawah Seksyen 5, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP diterima untuk diadakan Siasatan Tempatan. Selaras dengan kehendak PP, Siasatan Tempatan kali pertama telah dijalankan selama 4 hari mulai 24 Oktober 2016 hingga 27 Oktober 2016 yang melibatkan 8 bahagian pilihan raya di Negeri Sabah. Berdasarkan hasil daripada Siasatan Tempatan kali pertama, syor Kajian Semula Persempadanan telah disemak semula dan diwartakan kali kedua pada 22 November 2016.

Pameran kali kedua telah diadakan selama satu bulan bermula pada 22 November 2016 hingga 21 Disember 2016 di 9 tempat pameran untuk tujuan semakan dan bantahan oleh orang ramai. Sebanyak 9 bantahan telah diterima sepanjang tempoh pameran kali kedua dan 4 daripada bantahan tersebut memenuhi syarat-syarat seperti yang diperuntukkan di bawah Seksyen 5, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP untuk diadakan Siasatan Tempatan. Sesi Siasatan Tempatan kali kedua telah diadakan mulai pada 9 Januari 2017 hingga 10 Januari 2017 yang melibatkan 2 bahagian-bahagian pilihan raya di Negeri Sabah. Secara keseluruhan, sebanyak 17 bantahan daripada 41 bantahan yang diterima melalui kedua-dua pameran telah diadakan Siasatan Tempatan kerana memenuhi syarat-syarat seperti yang diperuntukkan di bawah PP.

Hasil daripada kedua-dua Siasatan Tempatan yang telah diadakan, maka Laporan Kajian Semula Persempadanan mengenai Syor-Syor Yang Dicadangkan Bagi Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan dan Negeri Di Dalam Negeri Sabah Kali Keenam Tahun 2017 disediakan selaras dengan peruntukan Seksyen 8 Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP.

BAB 1: PENDAHULUAN

1.1 PENGENALAN

SPR menurut kehendak Perkara 113, Perlembagaan Persekutuan telah mengkaji semula pembahagian Negeri Sabah kepada bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dan bahagian-bahagian pilihan raya negeri setelah Dewan Undangan Negeri (DUN) Sabah meluluskan pindaan undang-undang ke atas Fasal 2 Perkara 14 Perlembagaan Negeri Sabah berhubung komposisi keanggotaan DUN daripada 60 kerusi kepada 73 kerusi.

Laporan ini disediakan oleh SPR berdasarkan peruntukan Seksyen 8, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP iaitu suatu Laporan Kajian Semula Persempadanan mengenai Syor-Syor Yang Dicadangkan Bagi Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Di Dalam Negeri Sabah Kali Keenam Tahun 2017.

1.2 URUSAN KAJIAN SEMULA PERSEMPADANAN

Sempadan adalah kawasan yang berasaskan garisan dan boleh berubah. Pembentukan garisan ini merujuk kepada pemisah kuasa pentadbiran dan pemetaan sesuatu kawasan.¹ Aktiviti persempadanan pula merupakan elemen utama dalam pembentukan sesuatu kawasan pentadbiran bagi menjalankan urusan pilihan raya. Dalam konteks pembentukan kawasan pentadbiran Kerajaan pada peringkat Persekutuan dan negeri di Malaysia, persempadanan dibahagikan kepada dua bahagian iaitu:-

- a) Bahagian pilihan raya Persekutuan untuk memilih wakil di Dewan Rakyat bagi membentuk Kerajaan Persekutuan; dan
- b) Bahagian pilihan raya negeri untuk memilih wakil di Dewan Undangan Negeri bagi membentuk kerajaan Negeri.

Bagi memelihara dan mengekalkan proses demokrasi di negara ini, SPR telah ditubuhkan selaras dengan Perkara 114 PP untuk menjalankan suatu pilihan raya dan urusan pendaftaran pemilih. Di samping itu, tugas utama SPR juga adalah mengkaji semula bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri berasaskan peruntukan di bawah Perkara 113 PP.

---

¹ Glassner, M. I. (1993). *Political geography*. New York: J. Wiley. di ms 239.

Selain itu, pelbagai kajian telah dijalankan pada peringkat tempatan mahupun antarabangsa tentang faktor-faktor yang mempengaruhi persempadanan. Sebuah kajian tersohor daripada seorang pakar geografi dan persempadanan mendapati bahawa urusan persempadanan adalah berkait rapat dengan faktor-faktor seperti pemilih, pola penempatan, kepadatan penduduk, komposisi penduduk serta bentuk muka bumi.² Faktor-faktor ini juga tidak terkecuali kepada Malaysia.

Perlembagaan Persekutuan di bawah Bahagian I, Jadual Ketiga Belas secara dasarnya telah menggariskan empat prinsip utama persempadanan seperti yang berikut:

- a) Kemudahan kepada pemilih untuk keluar mengundi semasa pilihan raya dan suatu bahagian pilihan raya tidak merentasi sempadan negeri yang lain serta suatu bahagian pilihan raya negeri tidak merentasi bahagian pilihan raya Persekutuan;
- b) Mengambil kira kemudahan pentadbiran yang boleh didapati dalam bahagian pilihan raya bagi menjalankan urusan pendaftaran pemilih dan penjalanan pilihan raya;
- c) Jumlah pemilih yang lebih kurang sama banyak bagi setiap bahagian pilihan raya kecuali apabila terdapat kesukaran perhubungan dan pengangkutan yang dihadapi oleh pemilih di luar bandar maka luas kawasan bahagian pilihan raya patut diberi pertimbangan; dan
- d) Memelihara hubungan tempatan.

1.3 SEJARAH URUSAN KAJIAN SEMULA PERSEMPADANAN BAHAGIAN-BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN DAN NEGERI BAGI NEGERI SABAH

Urusan Kajian Semula Persempadanan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan dan Negeri bagi Negeri Sabah telah dijalankan sebanyak lima kali semenjak Sabah, Negeri-Negeri Tanah Melayu, Sarawak dan Singapura bersama-sama membentuk Malaysia pada 16 September 1963.

Urusan Kajian Semula Persempadanan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan dan Negeri bagi Negeri Sabah yang **pertama** telah dijalankan

---

² Paasi, A. (2002). *Space, boundaries and the social construction of territorial identities*. Geopolitics, Identities and Sustainability.

pada tahun **1966** dengan memperuntukkan Negeri Sabah sebanyak 16 bahagian pilihan raya Persekutuan dan 32 bahagian pilihan raya negeri.

Urusan kajian semula persempadanan **kedua** bagi Negeri Sabah dijalankan pada **26 Julai 1974** dengan pertambahan 16 bahagian pilihan raya negeri manakala tiada sebarang perubahan bilangan bahagian pilihan raya Persekutuan. Urusan ini telah menjadikan jumlah keseluruhan bahagian pilihan raya di Negeri Sabah sebanyak 16 bahagian pilihan raya Persekutuan dan 48 bahagian pilihan raya negeri.

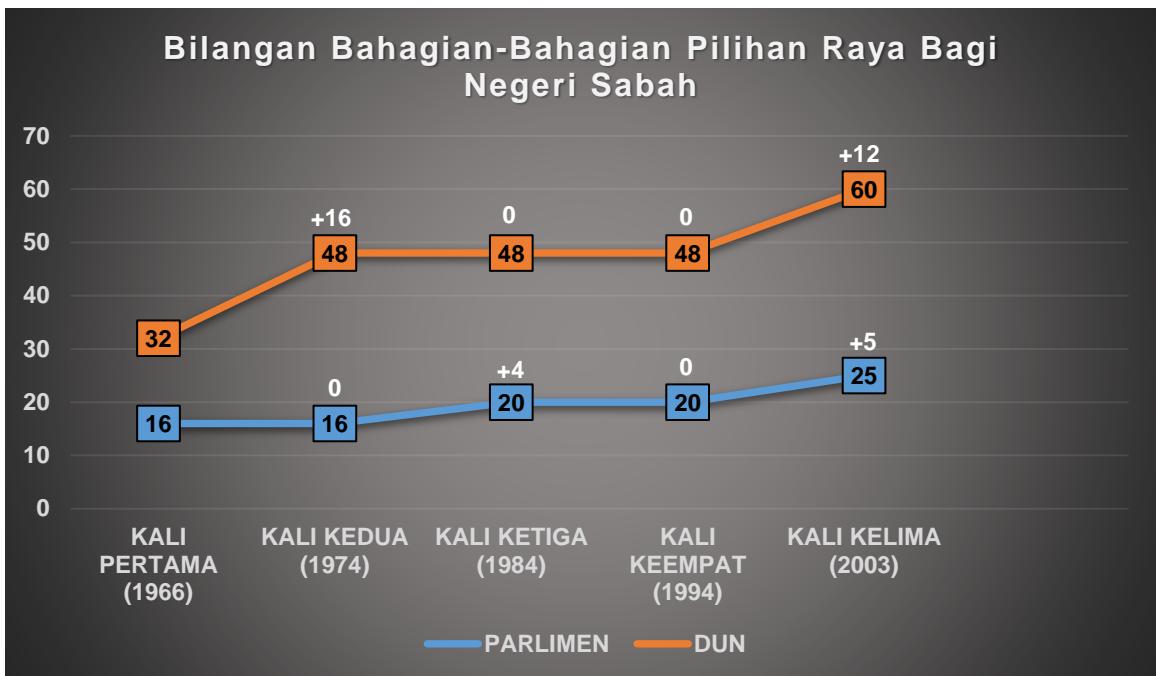
Pada **4 Januari 1984**, urusan kajian semula persempadanan **ketiga** Negeri Sabah memperlihatkan tambahan 4 bahagian pilihan raya Persekutuan manakala tiada sebarang perubahan terhadap bilangan bahagian pilihan raya negeri. Pada masa yang sama, Kerajaan Persekutuan telah mengisytiharkan penubuhan Wilayah Persekutuan Labuan, yang tidak lagi menjadi sebahagian daripada bahagian pilihan raya Negeri Sabah berkuat kuasa pada 16 April 1984. Selaras dengan pengisytiharan tersebut, beberapa perubahan ke atas sebahagian besar sempadan-sempadan bahagian pilihan raya Negeri Sabah telah dilakukan. Urusan kajian semula persempadanan ketiga ini telah berakhir pada **9 November 1984** menjadikan jumlah keseluruhan bahagian pilihan raya di Negeri Sabah sebanyak 20 bahagian pilihan raya Persekutuan dan 48 bahagian pilihan raya negeri.

Dalam tempoh 10 tahun, Negeri Sabah telah mencatatkan pertambahan bilangan pemilih yang ketara akibat pembangunan yang pesat serta pertambahan penduduk yang semakin ramai. Bagi memastikan setiap bahagian pilihan raya dapat diwakili secara adil, urusan kajian semula persempadanan **keempat** telah dilaksanakan pada **23 Julai 1993** dan berakhir pada **15 Februari 1994**. Walau bagaimanapun, urusan pada kali ini hanya melibatkan pindaan sempadan bahagian pilihan raya dan tidak melibatkan sebarang perubahan pada bilangan bahagian pilihan raya Persekutuan atau bahagian pilihan raya negeri bagi Negeri Sabah.

Urusan kajian semula persempadanan **kelima** pula telah dilaksanakan pada tahun **2003** dengan memperuntukkan tambahan sebanyak 5 bahagian pilihan raya Persekutuan dan 12 bahagian pilihan raya negeri. Ini menjadikan jumlah keseluruhan bahagian pilihan raya di Negeri Sabah meningkat kepada 25 bahagian pilihan raya Persekutuan dan 60 bahagian pilihan raya negeri.

Bilangan bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri bagi Negeri Sabah selepas pelaksanaan urusan Kajian Semula Persempadanan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya bagi Negeri Sabah kali pertama sehingga kelima ditunjukkan dalam Rajah 1.

Rajah 1 : Bilangan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Bagi Negeri Sabah Mengikut Tahun Urusan Kajian Semula Persempadanan Kali Pertama Hingga Kali Kelima

1.4 LATAR BELAKANG URUSAN KAJIAN SEMULA PERSEMPADANAN BAHAGIAN-BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN DAN NEGERI BAGI NEGERI SABAH KALI KEENAM TAHUN 2017

DUN Sabah telah meluluskan pindaan undang-undang ke atas Fasal 2 Perkara 14 Perlembagaan Negeri Sabah berhubung komposisi keanggotaan DUN daripada **60 kerusi kepada 73 kerusi** yang telah diwartakan untuk dikuatkuasakan pada **18 Ogos 2016**. Sehubungan dengan itu, SPR telah dipertanggungjawabkan untuk melaksanakan Urusan Kajian Semula Persempadanan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan dan Negeri bagi Negeri Sabah selaras dengan Perkara 113 (3A), PP yang memperuntukkan:

“(i) Jika bilangan ahli dipilih bagi Dewan Rakyat diubah berikutan dengan apa-apa pindaan kepada Perkara 46, atau bilangan ahli dipilih bagi Dewan Undangan sesuatu Negeri diubah berikutan dengan suatu undang-undang yang diperbuat oleh Badan Perundangan sesuatu Negeri, Suruhanjaya Pilihan Raya hendaklah, tertakluk kepada Fasal (3B), menjalankan kajian semula pembahagian kawasan yang tersentuh dengan pengubahan itu kepada bahagian-bahagian pilihan raya persekutuan atau Negeri, mengikut mana-mana yang berkenaan, dan kajian semula itu hendaklah disiapkan dalam tempoh yang tidak

melebihi dua tahun dari tarikh permulaan kuat kuasa undang-undang yang membuat pengubahan itu.

- (ii) *Kajian semula di bawah perenggan (i) tidaklah menyentuh lat tempoh yang diperuntukkan di bawah perenggan (ii) Fasal (2) berkenaan dengan kajian semula di bawah perenggan (i) Fasal itu.*
- (iii) *Peruntukan Jadual Ketiga Belas hendaklah terpakai bagi kajian semula di bawah Fasal ini, tetapi tertakluk kepada apa-apa ubah suaian yang difikirkan perlu oleh Suruhanjaya Pilihan Raya.”*

Sementara itu, dengan mengambil kira lat tempoh 8 tahun yang telah mencukupi bagi Negeri Sabah untuk melaksanakan urusan kajian semula persempadanan, maka urusan tersebut bagi Negeri Sabah kali ini dijalankan sepetimana tertakluk kepada Perkara 113 (3B), PP. Dalam hal ini, SPR telah memulakan persiapan yang membabitkan kerja-kerja pengumpulan maklumat dan membuat analisa sebagai persediaan pelaksanaan urusan kajian semula persempadanan sebaik sahaja undang-undang pindaan Perlembagaan Negeri Sabah berhubung perkara ini dikuatkuasakan pada **18 Ogos 2016**. Perkara 113 (3B), PP menyatakan:

“ Jika sesuatu pindaan kepada Perkara 46 atau suatu undang-undang yang diperbuat oleh Dewan Undangan sesuatu Negeri yang disebut dalam perenggan (i) Fasal (3A) mula berkuat kuasa selepas lapan tahun berlalu dari tarikh siapnya kajian semula yang terakhir di bawah Fasal (2) dan Suruhanjaya Pilihan Raya berpendapat bahawa perlu dijalankan suatu kajian semula di bawah Fasal (2), maka Suruhanjaya Pilihan Raya tidak boleh menjalankan kajian semula di bawah perenggan (i) Fasal (3A) tetapi sebaliknya hendaklah menjalankan kajian semula di bawah Fasal (2) dan dalam mengendalikan kajian semula sedemikian hendaklah mengambil kira mana-mana kawasan yang tersentuh berikutan dengan pindaan atau undang-undang yang disebut dalam perenggan (i) Fasal (3A).”

Selaras dengan Perkara 113 (3B), PP, maka urusan Kajian Semula Persempadanan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan dan Negeri bagi Negeri Sabah yang **keenam** telah dimulakan dengan pewartaan notis persempadanan oleh SPR pada **15 September 2016**. Urusan kajian semula persempadanan ini adalah berlandaskan Perkara 113 (2), PP dan perlu diselesaikan dalam tempoh yang tidak melebihi dua tahun dari tarikh mula. Perkara 113 (2), PP memperuntukkan:

“(i) Tertakluk kepada perenggan (ii), Suruhanjaya Pilihan Raya hendaklah, dari semasa ke semasa, sebagaimana yang difikirkannya perlu, mengkaji semula pembahagian persekutuan dan Negeri-Negeri kepada bahagian-bahagian pilihan raya dan mengesyorkan apa-apa perubahan mengenainya yang difikirkannya perlu supaya dipatuhi peruntukan yang terkandung dalam Jadual Ketiga Belas; dan kajian-kajian semula bahagian-bahagian pilihan raya bagi maksud pilihan raya ke Dewan-Dewan Undangan hendaklah dijalankan pada masa yang sama dengan kajian-kajian semula bahagian-bahagian pilihan raya bagi maksud pilihan raya ke Dewan Rakyat.

(ii) Maka hendaklah ada lat tempoh tidak kurang daripada lapan tahun antara tarikh siapnya satu-satu kajian semula, dengan tarikh bermulanya kajian semula yang kemudiannya, di bawah Fasal ini.

(iii) Kajian semula di bawah perenggan (i) hendaklah disiapkan dalam tempoh yang tidak melebihi dua tahun dari tarikh bermulanya kajian semula itu.”

Di samping itu, pelaksanaan urusan kajian semula persempadanan ini adalah perlu bagi mematuhi Perkara 117, PP menyatakan:

“Bagi pemilihan ahli-ahli ke Dewan Undangan sesuatu Negeri, Negeri itu hendaklah dibahagikan kepada seberapa banyak bahagian pilihan raya mengikut bilangan ahli yang dipilih supaya seorang ahli dipilih bagi setiap bahagian pilihan raya; dan pembahagian itu hendaklah dibuat mengikut peruntukan yang terkandung dalam Jadual Ketiga Belas.”

BAB 2: MEKANISME KAJIAN

2.1 PERUNTUKAN UNDANG-UNDANG BAGI URUSAN KAJIAN SEMULA PERSEMPADANAN BAHAGIAN-BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN DAN NEGERI BAGI NEGERI SABAH

Urusan kajian semula persempadanan bahagian-bahagian pilihan raya adalah dipertanggungjawabkan kepada SPR berdasarkan ketetapan di bawah Perkara 113, PP serta menurut prinsip dan tatacara persempadanan yang ditetapkan dalam Jadual Ketiga Belas PP. SPR bertanggungjawab untuk membuat kajian semula pembahagian Persekutuan dan Negeri-Negeri kepada bahagian-bahagian pilihan raya pada lat tempoh tidak kurang daripada 8 tahun selepas selesainya urusan kajian semula persempadanan yang terakhir. Sesuatu urusan kajian semula persempadanan perlu disiapkan dalam tempoh yang tidak melebihi dua tahun dari tarikh bermulanya kajian semula persempadanan itu.

Urusan kajian semula persempadanan bahagian-bahagian pilihan raya boleh dijalankan mengikut sesebuah unit kajian semula yang ditetapkan oleh Perkara 113 (6), PP iaitu:

- a) Negeri-Negeri Tanah Melayu (termasuk Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, Labuan dan Putrajaya);
- b) Negeri Sabah; dan
- c) Negeri Sarawak.

Perkara 113 (6), PP memperuntukkan:

“Kajian semula yang berasingan di bawah Fasal (2) hendaklah dijalankan bagi Negeri-negeri Tanah Melayu dan bagi tiap-tiap satu daripada Negeri Sabah dan Sarawak, dan bagi maksud Bahagian ini ungkapan “unit kajian semula” ertiinya, bagi bahagian-bahagian pilihan raya persekutuan, kawasan yang sedang dikaji semula dan, bagi bahagian-bahagian pilihan raya Negeri, ertiinya Negeri itu, dan ungkapan “Negeri-negeri Tanah Melayu” termasuklah Wilayah-Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, Labuan dan Putrajaya.”

Oleh yang demikian, pelaksanaan urusan kajian semula persempadanan bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri bagi Negeri Sabah boleh dilakukan secara berasingan daripada Negeri-Negeri Tanah Melayu dan Sarawak selaras dengan ketetapan undang-undang.

Perkara 115 (2), PP memperuntukkan bahawa dua orang pegawai Kerajaan Persekutuan yang mempunyai pengetahuan khas mengenai topografi dan taburan penduduk dalam unit kajian semula bagi pilihan raya Persekutuan hendaklah dipilih bagi menasihati SPR dalam urusan kajian semula persempadanan. Perkara 115 (2), PP memperuntukkan:

“Apabila diminta oleh Suruhanjaya, semua pihak berkuasa awam hendaklah memberikan apa-apa bantuan sebagaimana yang dapat dilaksanakan kepada Suruhanjaya dalam menunaikan tugas-tugasnya; dan pada menjalankan fungsinya bagi membuat syor-syor bagi menyempadankan bahagian-bahagian pilihan raya bagi pilihan raya yang disebut dalam Fasal (1) Perkara 113, Suruhanjaya hendaklah meminta nasihat daripada dua orang pegawai Kerajaan Persekutuan yang mempunyai pengetahuan khas mengenai topografi dan taburan penduduk dalam unit kajian semula bagi pilihan raya persekutuan, dan pegawai-pegawai itu hendaklah dipilih bagi maksud itu oleh Yang di-Pertuan Agong.“

Selaras dengan kehendak Perkara 115 (2) tersebut, Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong telah memperkenankan pemilihan **seorang pegawai daripada Jabatan Perangkaan Malaysia** dan **seorang pegawai daripada Jabatan Ukur dan Pemetaan Malaysia (JUPEM)** untuk menasihati SPR dalam perkara-perkara berkaitan dengan topografi dan taburan penduduk bagi melaksanakan urusan kajian semula persempadanan bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri bagi Negeri Sabah. Pegawai-pegawai yang telah diperkenankan adalah seperti yang berikut:-

- a) **YBrs. Sr. Ahamad Bin Zakaria**
Pengarah Ukur Bahagian Dasar dan Penyelarasaran Pemetaan
Jabatan Ukur dan Pemetaan Malaysia

- b) **YBrs. Dr. Mohd Uzir Bin Mahidin**
Timbalan Ketua Perangkawan (Sosial/Demografi)
Jabatan Perangkaan Malaysia

Di samping itu, SPR turut mendapatkan khidmat nasihat dan rujukan daripada pihak Jabatan Peguam Negara, Jabatan Perancangan Bandar dan Desa serta Jabatan Tanah dan Ukur Sabah bagi maksud menjalankan urusan kajian semula persempadanan pada kali ini.

2.1.1 Bidang Kuasa Dan Lat Tempoh Kajian

Menurut Perkara 113 (2)(ii), PP, lat tempoh di antara sesuatu kajian semula persempadanan bahagian-bahagian pilihan raya ialah tidak kurang daripada 8 tahun.

Perkara 113 (9) dan 113 (10), PP menjelaskan mengenai bila masa kajian semula persempadanan bermula dan berakhir. Perkara 113 (9) dan 113 (10), PP menyatakan:

“(9) Tarikh bermulanya sesuatu kajian semula di bawah Fasal (2) atau Fasal (3A), mengikut mana-mana yang berkenaan, ialah tarikh tersiarnya notis yang disebut dalam seksyen 4 Jadual Ketiga Belas dalam Warta.

(10) Tarikh siapnya sesuatu kajian semula di bawah Fasal (2) atau Fasal (3A), mengikut mana-mana yang berkenaan, ialah tarikh laporan dikemukakan kepada Perdana Menteri di bawah seksyen 8 Jadual Ketiga Belas, dan notis mengenai tarikh itu hendaklah disiarkan dalam Warta oleh Suruhanjaya Pilihan Raya”.

2.1.2 Prinsip dan Kriteria Kajian Semula Persempadanan

Prinsip-prinsip yang dijadikan asas dalam melaksanakan urusan kajian semula persempadanan bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri bagi Negeri Sabah adalah berdasarkan Bahagian I, Jadual Ketiga Belas, PP. Selain itu, terdapat beberapa kriteria-kriteria yang turut diberi pertimbangan dan diambil perhatian dalam menentukan sempadan sesuatu bahagian pilihan raya. Kriteria-kriteria tersebut adalah:

- (a) Keadaan geografi dan topografi kawasan berkenaan;
- (b) Tahap pembangunan kawasan-kawasan yang terlibat;
- (c) Keadaan demografi, kepadatan penduduk dan bilangan pemilih; dan
- (d) Kemudahan asas infrastruktur jalan raya dan sistem komunikasi.

Dari segi penentuan bilangan pemilih bagi satu-satu bahagian pilihan raya, adalah sukar untuk menentukan perbezaan bilangan pemilih di antara kawasan yang maju dengan kawasan yang belum maju atau di

antara kawasan bandar dengan kawasan luar bandar. Tiada formula khusus yang boleh dijadikan panduan bagi menentukan keseimbangan jumlah pemilih antara satu bahagian dengan satu bahagian pilihan raya yang lain. Justeru itu, prinsip-prinsip yang diperuntukkan di bawah Jadual Ketiga Belas, PP dijadikan asas utama dalam melaksanakan urusan Kajian Semula Persempadan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya ini. Seksyen 2(a) hingga (d), Bahagian I, Jadual Ketiga Belas menetapkan seperti berikut:

“2. Prinsip yang berikut hendaklah seboleh-bolehnya diambil kira dalam membahagikan mana-mana unit kajian semula kepada bahagian-bahagian pilihan raya menurut peruntukan Perkara 116 dan 117 —

(a) di samping mengambil perhatian tentang wajarnya semua pemilih diberi peluang yang semunasabahnya mudah untuk pergi mengundi, bahagian-bahagian pilihan raya patutlah disempadankan supaya tidak merentasi sempadan Negeri dan patutlah juga diberikan perhatian kepada kesulitan bahagian pilihan raya Negeri merentasi sempadan bahagian-bahagian pilihan raya persekutuan;”

Penjelasan: Mengikut konsep *Single Member Territorial Representation*, setiap sempadan bahagian pilihan raya yang ingin diwakili perlu ditetapkan terlebih dahulu. Bagi bahagian pilihan raya Persekutuan, sempadan yang dibuat **tidak boleh melangkau atau merentasi sempadan negeri yang lain**. Manakala bagi bahagian pilihan raya negeri pula, sempadannya **tidak boleh berada di dalam dua bahagian pilihan raya Persekutuan yang berbeza**.

Sempadan bahagian-bahagian pilihan raya dibentuk melalui penetapan daripada sesuatu yang boleh dilihat secara jelas dan nyata seperti bukit, gunung, jalan raya dan sungai serta sempadan perundungan seperti sempadan lot tanah, mukim, daerah atau negeri.

Rajah 2: Papan Tanda Sempadan Daerah Di Negeri Sabah

“(b) perhatian patutlah diberikan kepada kemudahan pentadbiran yang boleh didapati di dalam bahagian pilihan raya itu bagi mengadakan jentera pendaftaran dan pengundian yang perlu;”

Penjelasan: Semasa menetapkan sempadan bahagian pilihan raya, **kemudahan warganegara untuk mendaftar sebagai pemilih dan mengundi semasa pilihan raya** merupakan kriteria utama dalam pewujudan dan penetapan sempadan baharu. Sebelum sebarang cadangan pindaan dibuat, SPR akan sentiasa memastikan terdapat kelengkapan infrastruktur dan fasiliti yang sesuai bagi menguruskan aktiviti pendaftaran pemilih dan pilihan raya di bahagian pilihan raya tersebut. Dalam hal ini, sempadan pentadbiran daerah juga seboleh-bolehnya diambil kira agar setiap bahagian pilihan raya berada di bawah kelolaan Ketua Pentadbiran Daerah atau pihak berkuasa tempatan (PBT) yang sama supaya segala urusan pendaftaran pemilih, penjalanan pilihan raya dan jentera pengundian dapat dijalankan dengan lebih lancar dan teratur.

“(c) bilangan pemilih di dalam setiap bahagian pilihan raya di dalam sesuatu Negeri patutlah lebih kurang sama banyak kecuali bahawa, dengan mengambil kira kesulitan yang lebih besar untuk sampai kepada pemilih di dalam daerah desa dan kesukaran lain yang dihadapi oleh bahagian-bahagian pilihan raya di luar bandar, ukuran pewajaran bagi kawasan patutlah diberikan kepada bahagian-bahagian pilihan raya;”

Penjelasan: Secara dasarnya, setiap pemilih akan mengundi berdasarkan bahagian pilihan raya yang telah ditetapkan kepada mereka. Namun begitu, bilangan jumlah pemilih dalam sesuatu bahagian yang lebih kurang sama banyak turut diambil kira selain faktor-faktor seperti kesulitan/kesukaran perhubungan, pengangkutan, keluasan kawasan, demografi dan bentuk geografi. Setiap bahagian adalah unik dan berbeza dari segi demografi, keluasan kawasan dan bentuk geografi. Oleh yang demikian, setiap satu bahagian pilihan raya adalah tidak wajar disamakan atau dibandingkan dengan bahagian pilihan raya yang lain.

Selain itu, purata bilangan pemilih secara tidak langsung juga akan mempengaruhi jumlah dan keluasan kawasan bahagian-bahagian pilihan raya. Ia juga untuk menentukan supaya tidak terdapat jurang perbezaan jumlah pemilih yang besar antara satu bahagian pilihan raya dengan bahagian pilihan raya yang lain, melainkan bagi bahagian-bahagian pilihan raya tertentu yang berada di kawasan luar bandar dan pedalaman yang mana perhatian juga akan diberikan kepada keluasan kawasan.

Bagi kawasan luar bandar, keutamaan diberikan kepada keluasan kawasan. Sungguhpun demikian, SPR telah cuba mengelakkan penekanan tanpa had yang munasabah untuk menjamin terdapatnya bilangan pemilih yang sesuai dan berpatutan bagi bahagian pilihan raya di dalam kawasan luar bandar dan pedalaman yang pada amnya merangkumi kawasan-kawasan luas dan sukar dihubungi dan ditadbir.

Selain keluasan kawasan, kriteria-kriteria lain seperti kepadatan penduduk, tahap pembangunan dan kemudahan-kemudahan asas yang ada akan diberi perhatian sewajarnya. Dengan cara ini, bilangan bahagian pilihan raya yang mempunyai jumlah pemilihnya kecil dapat dihadkan kepada bilangan yang minimum.

Walaupun begitu, wujud juga keadaan-keadaan tertentu yang luar biasa seperti kewujudan faktor semula jadi yang tidak boleh diubah atau dielakkan seperti keadaan geografi, topografi dan sebagainya yang kadangkala menghalang prinsip dan garis panduan berkenaan digunakan secara konsisten. Oleh itu, jika terdapat perbezaan antara bahagian-bahagian pilihan raya dalam kategori yang sama ia bukanlah sesuatu yang disengajakan dan tidak dapat dielakkan.

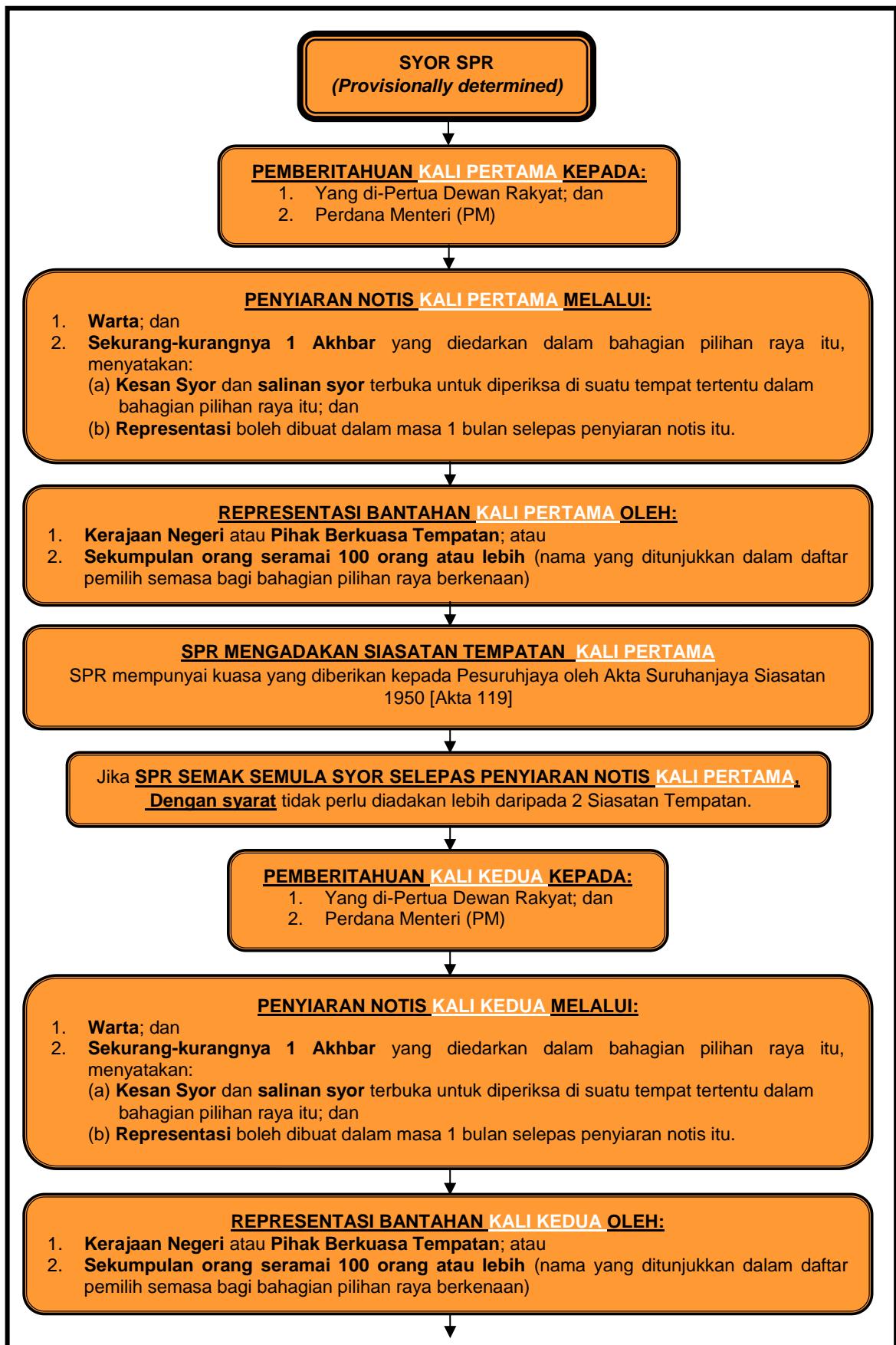
“(d) perhatian patutlah diberikan kepada kesulitan yang akan timbul dengan perubahan bahagian-bahagian pilihan raya, dan kepada pemeliharaan hubungan tempatan.”

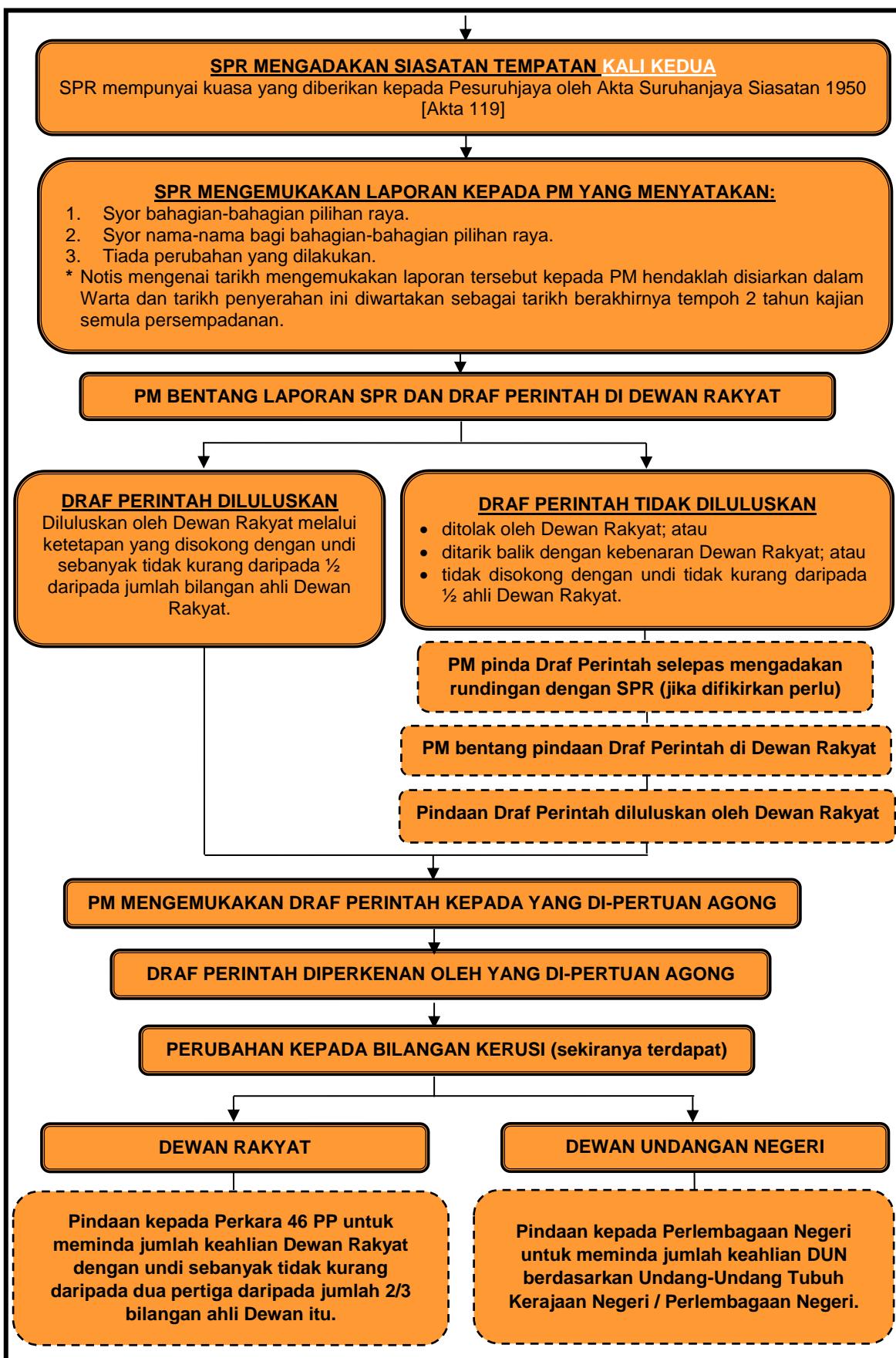
Penjelasan: Dalam mempertimbangkan penetapan sempadan bahagian pilihan raya, SPR menitikberatkan elemen hubungan tempatan. Hubungan tempatan bermaksud **jalinan hubungan kemasyarakatan dalam kawasan setempat seperti kampung dan taman perumahan**. Sebarang garisan sempadan yang dilakarkan oleh SPR seboleh-bolehnya tidak memisahkan hubungan masyarakat antara kawasan yang terlibat. Selain itu, sempadan pentadbiran daerah juga diambil kira supaya sebarang isu dan masalah di peringkat tempatan dapat diuruskan oleh penguasa tempatan dalam bahagian pilihan raya tersebut. Faktor ini juga akan memudahkan segala urusan pentadbiran pilihan raya.

2.2 TATACARA URUSAN KAJIAN SEMULA PERSEMPADANAN BAHAGIAN-BAHAGIAN PILIHAN RAYA

Secara ringkasnya, tatacara urusan kajian semula persempadanan bahagian-bahagian pilihan raya dilaksanakan berdasarkan ketetapan yang diperuntukkan di bawah Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP, sebagaimana Rajah 3 yang berikut:

Rajah 3: Tatacara Urusan Kajian Semula Persempadanan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Berdasarkan Peruntukan Perlembagaan Persekutuan

Sumber: Jadual Ketiga Belas, Perlembagaan Persekutuan

2.3 MEKANISME PELAKSANAAN URUSAN KAJIAN SEMULA PERSEMPADANAN BAHAGIAN-BAHAGIAN PILIHAN RAYA BAGI NEGERI SABAH

Bagi memastikan urusan ini berjalan dengan lancar, tujuan urusan ini telah ditentukan terlebih dahulu iaitu:

- a) mengkaji semula sempadan bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri sedia ada bagi menyesuaikannya dengan pertambahan 13 kerusi DUN Negeri Sabah; dan
- b) mengkaji semula sempadan bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri sedia ada bagi menyesuaikannya dengan perubahan demografi, topografi dan pembangunan tempatan untuk memudahkan pemilih keluar mengundi serta diadakan jentera pilihan raya dan pendaftaran pemilih.

2.3.1 Data dan Maklumat Yang Digunakan Dalam Kajian

Data dan maklumat yang digunakan dalam melaksanakan urusan kajian semula persempadanan bahagian-bahagian pilihan raya bagi Negeri Sabah adalah merangkumi:

- a) data penduduk mengikut bancian yang terakhir;
- b) daftar pemilih yang digunakan sebagai asas;
- c) maklumat mengenai keadaan demografi penduduk;
- d) maklumat lengkap mengenai topografi dan keadaan muka bumi kawasan yang terlibat dalam kajian semula;
- e) maklumat terkini mengenai pembangunan fizikal yang sedang dan akan dilaksanakan;
- f) data-data berkenaan pembangunan yang telah dilaksanakan sejak persempadan yang terakhir (sejak tahun 2003); dan
- g) data-data dan maklumat mengenai kemudahan infrastruktur khususnya jalan raya dan kemudahan perhubungan yang lain.

2.3.2 Dokumen-Dokumen Yang Dirujuk

Dokumen-dokumen yang dirujuk dalam melaksanakan urusan kajian semula persempadanan bahagian-bahagian pilihan raya bagi Negeri Sabah adalah:

- a) Daftar pemilih bagi tahun asas yang digunakan iaitu daftar pemilih semasa yang telah diperakui dan diwartakan pada **13 Mei 2016 [P.U.(B) 217/2016]**;
- b) Pelan Warta mengenai bahagian-bahagian pilihan raya yang telah diwartakan pada **12 Februari 2016**;
- c) Banci Penduduk dan Perumahan Malaysia: Taburan Penduduk dan Ciri-Ciri Asas Demografik bagi tahun 2010 yang disediakan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia; dan
- d) Peta-peta topografi yang telah dikemas kini.

2.3.3 Penggunaan Aplikasi “*Electoral Geographical Information System (EGIS)*”

EGIS adalah merupakan sebuah aplikasi yang dibangunkan dengan menggunakan perisian komputer yang dikenali sebagai *Geographical Information System* atau singkatannya *G/S* untuk menyimpan, mengolah, menganalisis dan memaparkan data secara gambaran geografi bagi membantu proses membuat keputusan untuk menyelesaikan isu-isu berkaitan pemetaan terutamanya dalam urusan kajian semula persempadanan bahagian-bahagian pilihan raya.

Objektif utamanya adalah untuk menyediakan satu medium maklumat bagi membantu SPR menjalankan kajian semula persempadanan dengan lebih pantas, sistematik dan berkesan. Aplikasi ini berupaya memaparkan maklumat kawasan pilihan raya dengan lebih lengkap dan menyeluruh berdasarkan gambaran sebenar serta capaian data yang lebih pantas. Di samping itu, *EGIS* dapat memantapkan pengurusan lokaliti terutamanya melibatkan kedudukan sebenar lokaliti di lapangan yang seterusnya membantu memudahkan penyediaan peta bahagian pilihan raya. Justeru, ia secara tidak langsung membantu SPR membuat keputusan dengan lebih tepat dan telus. Bagi memastikan hasil kajian yang terbaik, aplikasi ini digunakan untuk:

- a) membina semula dan mengemaskini peta-peta sempadan Daerah Mengundi (DM), bahagian pilihan raya Persekutuan dan bahagian pilihan raya negeri;
- b) melaksanakan urusan kajian semula persempadanan bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri bagi semua negeri;
- c) memaparkan lapisan-lapisan data sekunder yang berkaitan untuk tujuan rujukan dan analisis;
- d) menjana laporan-laporan berkaitan yang diperolehi melalui sistem untuk keperluan urus setia;
- e) melakukan kerja-kerja analisa ringkas bagi data-data pemilih dan geospatial yang terlibat dengan urusan kajian semula persempadanan bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri;
- f) menyelenggara data-data geospatial dan atribut yang melibatkan sempadan jalan raya, sungai dan lot-lot tanah; dan
- g) membina, menyelenggara, memapar dan mencetak lokasi, kedudukan spatial dan maklumat termasuk gambar bagi pusat-pusat mengundi bagi setiap DM.

2.3.4 Bantuan Daripada Organisasi Luar

SPR juga mendapatkan bantuan dan kerjasama daripada jabatan-jabatan Kerajaan yang lain bagi melancarkan urusan kajian semula persempadanan bahagian-bahagian pilihan raya bagi Negeri Sabah terutamanya dalam aspek topografi, taburan penduduk, perundungan dan keselamatan. Jabatan-jabatan tersebut adalah seperti berikut:

- a) Jabatan Ukur dan Pemetaan Malaysia;
- b) Jabatan Tanah dan Ukur Sabah;
- c) Jabatan Perangkaan Malaysia;
- d) Jabatan Peguam Negara;
- e) Polis Diraja Malaysia; dan
- f) Urus setia Parlimen.

2.4 DAFTAR PEMILIH

Jumlah bilangan pemilih semasa yang telah ditentukan oleh SPR seperti dalam Notis bertarikh 15 September 2016 iaitu daftar pemilih semasa yang diperakui dan diwartakan pada **13 Mei 2016 [P.U.(B) 217/2016]** telah diguna pakai bagi maksud kajian semula persempadanan bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri bagi Negeri Sabah. Ini adalah selaras dengan peruntukan Seksyen 3, Bahagian I, Jadual Ketiga Belas, PP iaitu:

“Bagi maksud Bahagian ini, bilangan pemilih hendaklah dikira sebagai bilangan yang ditunjukkan dalam daftar pemilih semasa.”

Jumlah pemilih bagi Negeri Sabah mengikut daftar pemilih semasa yang diperakui dan diwartakan pada 13 Mei 2016 adalah berjumlah 995,729 orang.

2.5 NAMA-NAMA BAHAGIAN PILIHAN RAYA

Semasa kajian semula dijalankan, SPR mendapati terdapat nama bagi beberapa bahagian pilihan raya perlu dipinda kerana sempadan yang telah berubah atau nama asalnya yang tidak lagi sesuai digunakan.

Nama-nama yang diberikan adalah berpandukan kepada ciri-ciri berikut:

- a) tempat-tempat yang terkenal seperti nama-nama bandar, pekan, daerah, mukim dan sebagainya;
- b) tempat-tempat yang mempunyai latar belakang sejarah; dan
- c) nama yang sinonim dan dikenali penduduk atau masyarakat tempatan.

Dalam mengkaji kesesuaian nama-nama ini, SPR tidak mempertimbangkan cadangan nama yang:

- a) menggunakan nama yang sama bagi dua atau lebih bahagian pilihan raya sama ada bagi bahagian pilihan raya Persekutuan atau bahagian pilihan raya negeri;
- b) memberi nama yang berunsur penjajah;
- c) menggunakan nama daripada perkataan yang boleh membawa makna yang kurang baik atau kurang sopan; dan

RAHSIA

- d) menggunakan cantuman dua nama daerah pentadbiran atau dua tempat yang berdekatan.

Nama sesuatu bahagian pilihan raya seboleh-bolehnya diambil daripada nama Daerah Mengundi (DM) yang terdapat dalam bahagian pilihan raya yang berkenaan yang mana DM tersebut adalah antara terbesar sama ada dari segi keluasan atau bilangan pemilih.

BAB 3: NEGERI SABAH

3.1 LATAR BELAKANG NEGERI SABAH

Rajah 4: Kedudukan Negeri Sabah Dalam Peta Malaysia

Negeri Sabah terletak di bahagian paling utara Kepulauan Borneo, yang merupakan pulau ketiga terbesar di dunia dan terpisah daripada tanah besar Semenanjung Malaysia oleh Laut China Selatan dengan jarak sejauh 1,600 km. Sabah yang dikenali dengan gelaran “Negeri di Bawah Bayu” merupakan satu daripada dua buah Negeri yang terletak di Malaysia Timur dan merupakan Negeri yang kedua terbesar di Malaysia.

Anggaran keluasan Negeri Sabah adalah kira-kira 74,000 km persegi³ dengan anggaran jumlah penduduk seramai 3,720,500 orang⁴. Persisiran pantai Sabah dikelilingi oleh Laut China Selatan di bahagian Barat, Laut Sulu di bahagian Timur Laut dan Laut Celebes di bahagian Timur. Negeri Sabah terdiri daripada 22 daerah dan 11 daerah kecil seperti di Jadual 1.

³ Anggaran keluasan Negeri Sabah seperti yang dinyatakan di dalam laman web rasmi Jabatan Tanah dan Ukur Sabah.

⁴ Anggaran Penduduk Tahun 2015 oleh Jabatan Perangkaan Malaysia.

Jadual 1: Senarai Daerah Dan Daerah Kecil Di Negeri Sabah

Daerah	Daerah Kecil	Daerah	Daerah Kecil
Kudat	Banggi	Ranau	-
	Matunggong	Keningau	Sook
Pitas	-	Tambunan	-
Kota Marudu	-	Tenom	Kemabong
Kota Belud	-	Nabawan	Pagalungan
Tuaran	Tamparuli	Beluran	Paitan
Putatan	-		Telupid
Penampang	-	Kinabatangan	-
Papar	-	Tongod	-
Beaufort	Membakut	Lahad Datu	Tungku
Kuala Penyu	Menumbok	Kunak	-
Sipitang	-	Semporna	-

Sumber: Portal Rasmi Kerajaan Negeri Sabah

3.2 KEADAAN GEOGRAFI NEGERI SABAH

Negeri Sabah mempunyai anggaran keluasan sejumlah 74,000 km persegi iaitu negeri kedua terbesar di dalam Malaysia. Di bahagian selatan Negeri Sabah, terdapat sempadan antarabangsa yang menghubungkan negeri ini dengan Indonesia, serta sempadan negeri yang menghubungkannya dengan Sarawak.

Sebahagian besar muka bumi Negeri Sabah adalah diliputi dengan kawasan pantai, pergunungan dan hutan hujan tropika yang kaya dengan flora dan fauna.

Antara sungai yang mengalir melalui muka bumi yang subur di negeri ini adalah Sungai Kinabatangan. Kawasan tanah tinggi yang paling menonjol di Sabah ialah Banjaran Crocker, yang menempatkan beberapa gunung dengan pelbagai ketinggian dari kira-kira 1,000 meter hingga 4,000 meter dari paras laut. Banjaran ini juga menempatkan puncak tertinggi di Asia Tenggara pada ketinggian 4,059 meter dari paras laut iaitu Gunung Kinabalu.

3.3 DEMOGRAFI PENDUDUK NEGERI SABAH

Berdasarkan maklumat daripada Jabatan Perangkaan Malaysia, anggaran penduduk pada tahun 2015 dalam Negeri Sabah adalah seramai 3,720,500

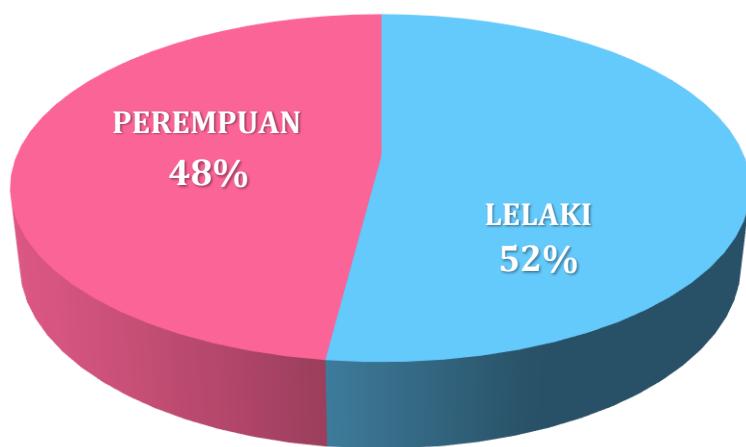
orang iaitu purata seramai 50 orang bagi setiap 1 km persegi.⁵ Pecahan bilangan penduduk mengikut jantina adalah seperti di dalam Jadual 2 dan Rajah 5 berikut:

Jadual 2: Pecahan Penduduk Di Negeri Sabah Mengikut Jantina

JANTINA	BILANGAN ('000)	PERATUS (%)
Lelaki	1,942.3	52%
Perempuan	1,778.2	48%
JUMLAH	3,720.5	100%

Sumber: Anggaran Penduduk Tahun 2015 oleh Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 5: Peratus Pecahan Penduduk Di Negeri Sabah Mengikut Jantina

Sumber: Anggaran Penduduk Tahun 2015 oleh Jabatan Perangkaan Malaysia

Negeri Sabah mempunyai penduduk yang terdiri daripada kira-kira 33 kumpulan etnik. Empat kumpulan etnik pribumi yang terbesar ialah Kadazan Dusun, Bajau, Melayu dan Murut seperti dalam Rajah 6. Kaum Kadazan-Dusun merupakan kumpulan etnik pribumi yang terbesar iaitu merupakan kira-kira 17 peratus daripada penduduk Sabah. Kadazan-Dusun pada istilahnya terdiri daripada dua kaum, iaitu Kaum Kadazan dan Kaum Dusun. Nama Kadazan-Dusun digabungkan kerana kedua-dua kaum ini mempunyai persamaan daripada segi bahasa dan budaya. Walau bagaimanapun, perbezaan ketara kedua-dua kaum ini adalah dari segi penempatan mereka. Kaum Kadazan lazimnya tinggal di kawasan-kawasan lembah seperti di Ranau, Tambunan dan Keningau. Manakala, Kaum Dusun pula tinggal di

⁵ Anggaran Penduduk Tahun 2015 oleh Jabatan Perangkaan Malaysia.

kawasan pergunungan pedalaman Sabah seperti di Penampang, Tuaran dan Papar. Sebahagian besar daripada mereka ini terlibat dalam aktiviti pertanian terutamanya penanaman padi.

Rajah 6: Etnik-Etnik Utama Di Negeri Sabah

Sumber: Laman web Sabah Tourist Association dan google image

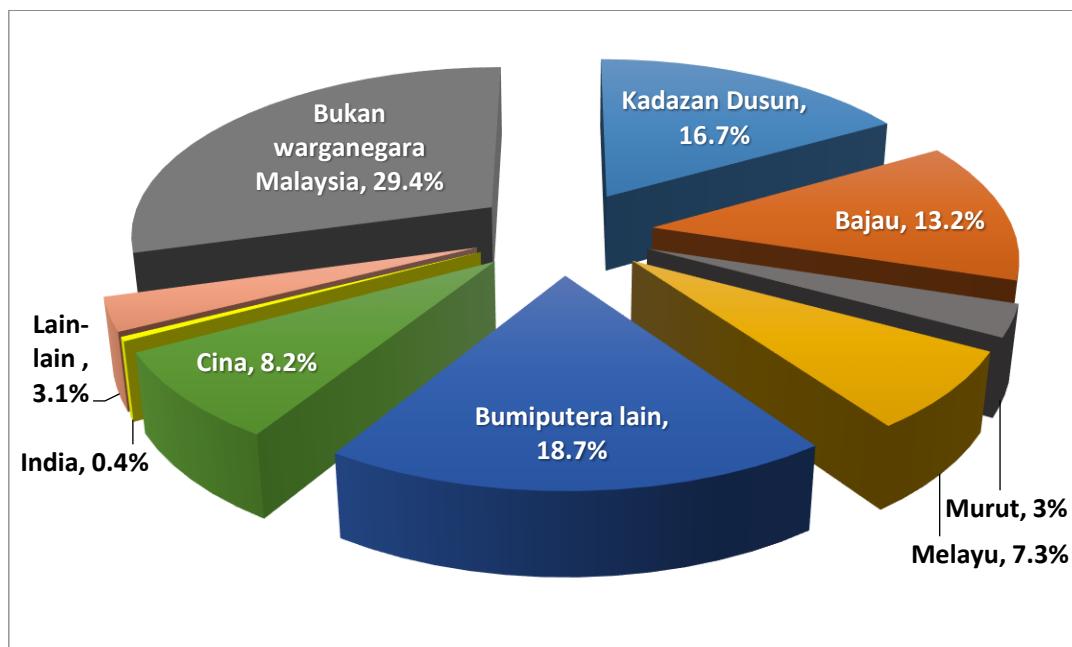
Penduduk bukan bumiputera yang paling ramai di Sabah adalah kaum Cina. Mereka sudah menetap di Sabah sejak abad ke-19 dengan pekerjaan utama sebagai pelombong. Majoriti kaum Cina di Sabah adalah berketurunan Hakka. Sebahagian besar daripada mereka terlibat dalam bidang pertanian sehingga ke hari ini, terutamanya mereka yang tinggal di kawasan luar bandar seperti Tenom dan Kudat.

Pecahan penduduk di Negeri Sabah mengikut kumpulan etnik berdasarkan adalah seperti di dalam Jadual 3 dan Rajah 7 berikut:

Jadual 3: Pecahan Penduduk Di Negeri Sabah Mengikut Kumpulan Etnik

KUMPULAN ETNIK		BILANGAN ('000)	PERATUS (%)
Bumiputera	Kadazan Dusun	620.6	16.7%
	Bajau	492.4	13.2%
	Melayu	273.0	7.3%
	Murut	113.1	3.0%
	Bumiputera lain	695.2	18.7%
	Cina	303.5	8.2%
	India	12.2	0.4%
	Lain-lain	116.4	3.1%
	Bukan warganegara Malaysia	1,094.0	29.4%
	JUMLAH	3,720.5	100%

Sumber: Anggaran Penduduk Tahun 2015 oleh Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 7: Peratus Pecahan Penduduk Di Negeri Sabah Mengikut Kumpulan Etnik

Sumber: Anggaran Penduduk Tahun 2015 oleh Jabatan Perangkaan Malaysia

3.4 BAHAGIAN-BAHAGIAN PILIHAN RAYA SEDIA ADA

Setelah tamatnya Kajian Semula Persempadan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya bagi Negeri Sabah Kali Kelima pada tahun 2003 dahulu, Sabah telah dibahagikan kepada 25 bahagian pilihan raya Persekutuan dan 60 bahagian pilihan raya negeri. Bahagian-bahagian pilihan raya ini telah digunakan dalam

RAHSIA

beberapa siri Pilihan Raya Umum (PRU) iaitu PRU Ke-12 pada tahun 2008 dan PRU Ke-13 pada tahun 2013. Bahagian-bahagian pilihan raya yang sedia ada bagi Negeri Sabah adalah seperti di Jadual 4.

Jadual 4: Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Sedia Ada Di Negeri Sabah

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: 25		
BAHAGIAN PILIHAN RAYA NEGERI: 60		
P.167 KUDAT N.01 Banggi N.02 Tanjung Kapor N.03 Pitas	P.168 KOTA MARUDU N.04 Matunggong N.05 Tandek	P.169 KOTA BELUD N.06 Tempasuk N.07 Kadamaian N.08 Usukan
P.170 TUARAN N.09 Tamparuli N.10 Sulaman N.11 Kiulu	P.171 SEPANGGAR N.12 Karambunai N.13 Inanam	P.172 KOTA KINABALU N.14 Likas N.15 Api-api N.16 Luyang
P.173 PUTATAN N.17 Tanjung Aru N.18 Petagas	P.174 PENAMPANG N.19 Kapayan N.20 Moyog	P.175 PAPAR N.21 Kawang N.22 Pantai Manis
P.176 KIMANIS N.23 Bongawan N.24 Membakut	P.177 BEAUFORT N.25 Klias N.26 Kuala Penyu	P.178 SIPITANG N.27 Lumadan N.28 Sindumin
P.179 RANAU N.29 Kundasang N.30 Karanaan N.31 Panginatan	P.180 KENINGAU N.32 Tambunan N.33 Bingkor N.34 Liawan	P.181 TENOM N.35 Melalap N.36 Kemabong
P.182 PENSIANGAN N.37 Sook N.38 Nabawan	P.183 BELURAN N.39 Sugut N.40 Labuk	P.184 LIBARAN N.41 Gum-gum N.42 Sungai Sibuga
P.185 BATU SAPI N.43 Sekong N.44 Karamunting	P.186 SANDAKAN N.45 Elopura N.46 Tanjong Papat	P.187 KINABATANGAN N.47 Kuamut N.48 Sukau
P.188 SILAM N.49 Tungku N.50 Lahad Datu N.51 Kunak	P.189 SEMPORNA N.52 Sulabayan N.53 Senallang N.54 Bugaya	P.190 TAWAU N.55 Balung N.56 Apas N.57 Sri Tanjong
P.191 KALABAカン N.58 Merotai N.59 Tanjung Batu N.60 Sebatik		

BAB 4: PAMERAN, REPRESENTASI BANTAHAN DAN SIASATAN TEMPATAN

4.1 NOTIS PERSEMPADANAN, PAMERAN SYOR, REPRESENTASI BANTAHAN DAN SIASATAN TEMPATAN KALI PERTAMA

4.1.1 NOTIS PERSEMPADANAN

Dalam melaksanakan urusan kajian semula persempadanan bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri, SPR dikehendaki mengeluarkan notis persempadanan bagi tujuan pemakluman kepada umum. Sepertimana yang termaktub dalam Seksyen 4, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP, SPR dikehendaki terlebih dahulu memaklumkan kepada Yang di-Pertua Dewan Rakyat dan YAB Perdana Menteri mengenai urusan kajian semula persempadanan bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri yang akan dijalankan, mewartakan notis persempadanan dan menyiaran notis tersebut dalam sekurang-kurangnya 1 akhbar tempatan. Peruntukan Seksyen 4, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP adalah seperti berikut:

“4. Jika Suruhanjaya Pilihan Raya telah memutuskan buat sementara untuk membuat syor di bawah Fasal (2) Perkara 113 yang menyentuh mana-mana bahagian pilihan raya, Suruhanjaya hendaklah memberitahu Yang di-Pertua Dewan Rakyat dan Perdana Menteri dengan sewajarnya, dan hendaklah menyiaran dalam Warta dan dalam sekurang-kurangnya satu akhbar yang diedarkan di dalam bahagian pilihan raya itu suatu notis yang menyatakan –

- (a) kesan syor yang dicadangkan olehnya, dan (kecuali dalam hal jika Suruhanjaya bercadang untuk mengesyorkan bahawa tiada perubahan dibuat berkenaan dengan bahagian pilihan raya itu) bahawa suatu salinan syornya terbuka untuk diperiksa di suatu tempat tertentu di dalam bahagian pilihan raya itu; dan*
- (b) bahawa representasi mengenai syor yang dicadangkan itu boleh dibuat kepada Suruhanjaya dalam masa satu bulan selepas penyiaran notis itu,*
dan Suruhanjaya hendaklah mempertimbangkan apa-apa representasi yang dibuat dengan sewajarnya mengikut mana-mana notis itu.”

Bagi tujuan pelaksanaan urusan kajian semula persempadanan ini, Notis Syor-Syor Yang Dicadangkan Bagi Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Di Dalam Negeri Sabah Sebagaimana Yang Telah Dikaji Semula Oleh Suruhanjaya Pilihan Raya Dalam Tahun 2016 (Notis Persempadanan) telah diwartakan pada **15 September 2016** selaras dengan Seksyen 4, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP tersebut.

Notis Persempadanan tersebut juga telah disiarkan dalam akhbar-akhbar tempatan pada **15 September 2016** yang bertujuan untuk memaklumkan kepada orang ramai mengenai Syor-Syor Yang Dicadangkan Bagi Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Bagi Negeri Sabah Sebagaimana Yang Telah Dikaji Semula Oleh Suruhanjaya Pilihan Raya Dalam Tahun 2016 (Syor Persempadanan). Akhbar-akhbar yang terlibat dalam penyiaran Notis Persempadanan tersebut adalah:

- a) **Akhbar Bahasa Melayu**
  - (i) Utusan Malaysia
  - (ii) Utusan Borneo
- b) **Akhbar Bahasa Inggeris**
  - (i) The New Straits Times
  - (ii) The Borneo Post

Notis Persempadanan yang telah diwartakan dan disiarkan dalam akhbar-akhbar tempatan mengandungi maklumat-maklumat yang berikut:

- a) Pemakluman mengenai pewujudan bahagian-bahagian pilihan raya yang baharu;
- b) Pindaan nama ke atas beberapa bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri sedia ada;
- c) Bilangan pemilih bagi setiap bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri; dan
- d) Senarai nama tempat di mana Syor Persempadanan Negeri Sabah boleh diperiksa oleh orang ramai.

4.1.2 PAMERAN SYOR

Seksyen 4(a), Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP memperuntukkan bahawa satu salinan syor hendaklah dipamerkan selama satu bulan di tempat-tempat yang tertentu untuk diperiksa dan disemak oleh orang ramai.

Syor Persempadanan Negeri Sabah telah dipamerkan buat kali pertama di semua bahagian pilihan raya Persekutuan dalam Negeri Sabah. Pameran tersebut telah dilaksanakan selama satu bulan bermula pada **15 September 2016 hingga dan termasuk 14 Oktober 2016** di **60 tempat** seperti yang dinyatakan dalam Notis Persempadanan yang telah diwartakan. Senarai terperinci tempat-tempat pameran adalah seperti pada Jadual 5, manakala gambar-gambar berhubung pameran ditunjukkan pada Rajah 8, 9 dan 10.

Syor Persempadanan Negeri Sabah yang dipamerkan mengandungi maklumat-maklumat seperti yang berikut:

- a) Pewujudan bahagian-bahagian pilihan raya yang baru;
- b) Pindaan nama ke atas beberapa bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri sedia ada;
- c) Bilangan pemilih bagi setiap bahagian pilihan raya Persekutuan, negeri dan daerah mengundi; dan
- d) Senarai nama tempat di mana Syor Persempadanan Negeri Sabah boleh diperiksa oleh orang ramai.

Di samping Syor Persempadanan tersebut, SPR turut mempamerkan rang pelan bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri di dalam Negeri Sabah di kesemua tempat pameran. Senarai bilangan pemilih mengikut Daerah Mengundi sebelum persempadanan 2016 Negeri Sabah turut disediakan di tempat-tempat pameran tersebut sebagai rujukan pemilih-pemilih yang hadir untuk membuat semakan.

Selain itu, SPR turut memuat naik Syor Persempadanan, rang pelan bahagian-bahagian pilihan raya dan juga senarai bilangan pemilih mengikut Daerah Mengundi di Negeri Sabah sebelum persempadanan 2016 ke laman web rasmi SPR di www.spr.gov.my bermula pada 15 September 2016 sebagai salah satu langkah proaktif SPR bagi memudahkan pemilih-pemilih di Negeri Sabah mendapatkan maklumat.

RAHSIA

Jadual 5: Senarai Tempat Pameran Kali Pertama Syor-Syor Yang Dicadangkan Bagi Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Bagi Negeri Sabah

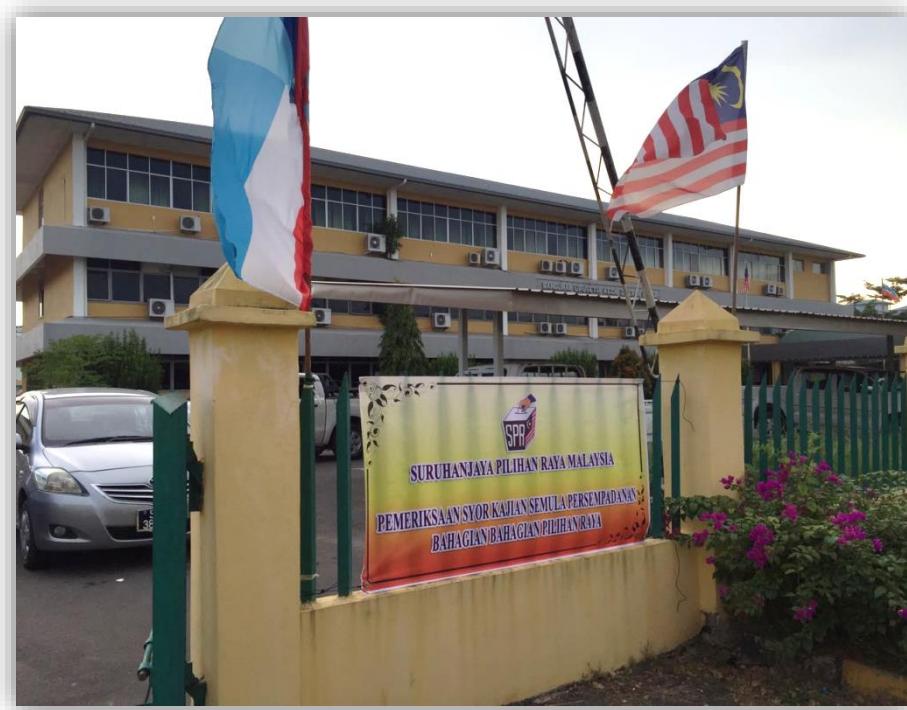
Bahagian Pilihan Raya Persekutuan	Bilangan Tempat Pemeriksaan	Tempat Pemeriksaan
P.167 Kudat	3	Pejabat Daerah Kecil Banggi Pejabat Daerah Pitas Pejabat Daerah Kudat
P.168 Kota Marudu	2	Pejabat Daerah Kecil Matunggong Pejabat Daerah Kota Marudu
P.169 Kota Belud	3	Pejabat Daerah Kota Belud Majlis Daerah Kota Belud Pos Malaysia Kota Belud
P.170 Tuaran	3	Pejabat Daerah Tuaran Pejabat Daerah Kecil Tamparuli Pos Malaysia Tuaran
P.171 Sepanggar	2	Dewan Bandaraya Kota Kinabalu Pos Malaysia Inanam
P.172 Kota Kinabalu	4	Pos Malaysia Likas Bahagian Operasi, Pos Malaysia Berhad Kota Kinabalu Pos Malaysia Luyang Pejabat Pilihan Raya Negeri Sabah
P.173 Putatan	2	Pos Malaysia Tanjung Aru Pejabat Daerah Putatan
P.174 Penampang	2	Majlis Daerah Penampang Pejabat Daerah Penampang
P.175 Papar	2	Pejabat Daerah Papar Majlis Daerah Papar
P.176 Kimanis	2	Pejabat Pendidikan Daerah Papar Pejabat Daerah Kecil Membakut
P.177 Beaufort	3	Pejabat Daerah Beaufort Pejabat Daerah Kuala Penyu Pejabat Daerah Kecil Menumbok
P.178 Sipitang	2	Majlis Daerah Beaufort Pejabat Daerah Sipitang

RAHSIA

Bahagian Pilihan Raya Persekutuan	Bilangan Tempat Pemeriksaan	Tempat Pemeriksaan
P.179 Ranau	3	Pejabat Korporasi Pembangunan Desa (KPD) Kundasang Pejabat Daerah Ranau Pejabat Pendidikan Ranau
P.180 Keningau	3	Pejabat Daerah Tambunan Pejabat Daerah Keningau Majlis Daerah Keningau
P.181 Tenom	2	Pejabat Daerah Tenom Pejabat Daerah Kecil Kemabong
P.182 Pensiangan	2	Pejabat Daerah Kecil Sook Pejabat Daerah Nabawan
P.183 Beluran	2	Pejabat Daerah Telupid Pejabat Daerah Beluran
P.184 Libaran	2	Pejabat Pertanian Sandakan Pos Malaysia Wisma Persekutuan Sandakan
P.185 Batu Sapi	2	Jabatan Perhutanan Sabah, Sandakan Jabatan Kerja Raya Sandakan
P.186 Sandakan	2	Pos Malaysia Sandakan Majlis Perbandaran Sandakan
P.187 Kinabatangan	2	Pejabat Daerah Tongod Pejabat Daerah Kinabatangan
P.188 Silam	3	Pejabat Daerah Kecil Tungku Pejabat Daerah Lahad Datu Pejabat Daerah Kunak
P.189 Semporna	3	Pejabat Pendidikan Semporna Pejabat Daerah Semporna Majlis Daerah Semporna
P.190 Tawau	2	Majlis Perbandaran Tawau Jabatan Kerja Raya Tawau
P.191 Kalabakan	2	Pos Malaysia Tawau Unit Pembangunan Kemanusiaan (HEM), Pejabat Pendidikan Tawau
JUMLAH	60	

RAHSIA

Rajah 8: Kain Rentang Pemakluman Mengenai Pemeriksaan Syor Kajian Semula Persempadan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Bagi Negeri Sabah Di Pejabat Daerah Papar, Sabah

Rajah 9: Pameran Syor Kajian Semula Persempadan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Bagi Negeri Sabah Di Pejabat Pendidikan Daerah Ranau, Sabah

Rajah 10: Pameran Rang Pelan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Di Dalam Negeri Sabah Di Pejabat Daerah Keningau, Sabah

4.1.3 REPRESENTASI BANTAHAN

Selaras dengan Seksyen 4(b), Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP, pihak-pihak berkepentingan boleh membuat representasi mengenai syor-syor yang dicadangkan kepada SPR secara bertulis dalam masa **satu bulan selepas notis mula disiarkan**.

Sepanjang tempoh pameran pertama Syor Persempadanan Negeri Sabah, SPR telah menerima sebanyak **32 bantahan** yang melibatkan sebanyak **14 bahagian pilihan raya Persekutuan** di Negeri Sabah. Bantahan-bantahan tersebut diklasifikasikan mengikut peruntukan Seksyen 5, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP seperti di bawah:

- (a) **13 bantahan** yang **memenuhi syarat-syarat** seperti yang diperuntukkan di bawah Seksyen 5, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, Perlembagaan Persekutuan telah **diterima** untuk diadakan Siasatan Tempatan;
- (b) **15 bantahan** yang **tidak memenuhi syarat-syarat** seperti yang diperuntukkan di bawah Seksyen 5, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, Perlembagaan Persekutuan telah **ditolak** untuk diadakan Siasatan Tempatan; dan
- (c) **4 bantahan** yang **memenuhi syarat-syarat** seperti yang diperuntukkan di bawah Seksyen 5, Bahagian II, Jadual Ketiga

Belas, Perlembagaan Persekutuan telah **ditolak** untuk diadakan Siasatan Tempatan kerana bantahan yang dikemukakan adalah ke atas bahagian pilihan raya yang **tidak tersentuh oleh syor** (*status quo*).

Jadual 6: Bantahan-Bantahan Yang Diterima Sepanjang Tempoh Pameran Kali Pertama

Bilangan Bantahan Yang MEMENUHI Syarat Untuk Diadakan Siasatan Tempatan		Bilangan Bantahan Yang TIDAK Memenuhi Syarat Untuk Diadakan Siasatan Tempatan	Bilangan Bantahan Yang Memenuhi Syarat Tetapi DITOLAK Dari Siasatan Tempatan*	Jumlah Bantahan Yang Diterima Sepanjang Tempoh Satu Bulan Pameran Syor
Kerajaan Negeri / Pihak Berkuasa Tempatan	Sekumpulan 100 Orang Atau Lebih Pemilih Berdaftar			
-	13	15	4	32

* bantahan yang dikemukakan adalah ke atas bahagian pilihan raya yang tidak tersentuh oleh syor.

4.1.4 SIASATAN TEMPATAN

Selaras dengan peruntukan di bawah Seksyen 5, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP, SPR dikehendaki mengadakan satu Siasatan Tempatan sekiranya terdapat bantahan yang dikemukakan oleh Kerajaan Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan atau sekumpulan orang seramai satu ratus orang atau lebih yang nama mereka ditunjukkan dalam daftar pemilih semasa bagi bahagian-bahagian pilihan raya yang berkenaan. Seksyen 5, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP menyatakan:

“5. Jika, apabila tersiarnya notis di bawah seksyen 4 mengenai sesuatu syor yang dicadangkan oleh Suruhanjaya Pilihan Raya bagi mengubah mana-mana bahagian pilihan raya, Suruhanjaya menerima apa-apa representasi membantah syor yang dicadangkan itu daripada-

- (a) *Kerajaan Negeri atau mana-mana pihak berkuasa tempatan yang keseluruhan atau sebahagian kawasannya termasuk di dalam bahagian-bahagian pilihan raya yang tersentuh oleh syor itu; atau*

- (b) sekumpulan orang seramai satu ratus orang atau lebih yang nama mereka ditunjukkan dalam daftar pemilih semasa bagi bahagian-bahagian pilihan raya yang berkenaan,
maka Suruhanjaya hendaklah menyebabkan suatu siasatan tempatan diadakan berkenaan dengan bahagian-bahagian pilihan raya itu.”

Wakil yang dibenarkan bagi pihak Kerajaan Negeri adalah Menteri Besar/Ketua Menteri yang mengetuai Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri (MMKN)/Kabinet dan/atau sesiapa yang dilantik serta diberikan surat kuasa oleh Menteri Besar/Ketua Menteri untuk mewakili Kerajaan Negeri dalam sesi Siasatan Tempatan.

Bagi Pihak Berkuasa Tempatan, wakil yang dibenarkan adalah anggota Majlis termasuk Datuk Bandar/Yang Dipertua/Pengerusi dan/atau sesiapa yang dilantik serta diberikan surat kuasa oleh Datuk Bandar/Yang Dipertua/Pengerusi untuk mewakili Pihak Berkuasa Tempatan dalam sesi Siasatan Tempatan.

Dalam menjalankan Siasatan Tempatan, SPR mempunyai kuasa yang diberikan kepada Pesuruhjaya oleh Akta Suruhanjaya Siasatan 1950 [Akta 119] semasa mengendalikan Siasatan Tempatan selaras dengan peruntukan Seksyen 6, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP seperti berikut:

“6. Berhubung dengan apa-apa siasatan yang diadakan di bawah seksyen 5 Suruhanjaya Pilihan Raya hendaklah mempunyai segala kuasa yang diberikan kepada Pesuruhjaya oleh Akta Suruhanjaya Siasatan 1950 [Akta 119].”

Maklumat-maklumat mengenai prosiding Siasatan Tempatan yang dijalankan SPR bagi mendengar justifikasi bantahan di Negeri Sabah adalah seperti berikut:

- (a) prosiding Siasatan Tempatan merupakan prosiding di mana SPR mempunyai segala kuasa yang diberikan kepada Pesuruhjaya oleh Akta Suruhanjaya Siasatan 1950 [Akta 119];
- (b) dikendalikan dalam bahasa rasmi iaitu Bahasa Malaysia;

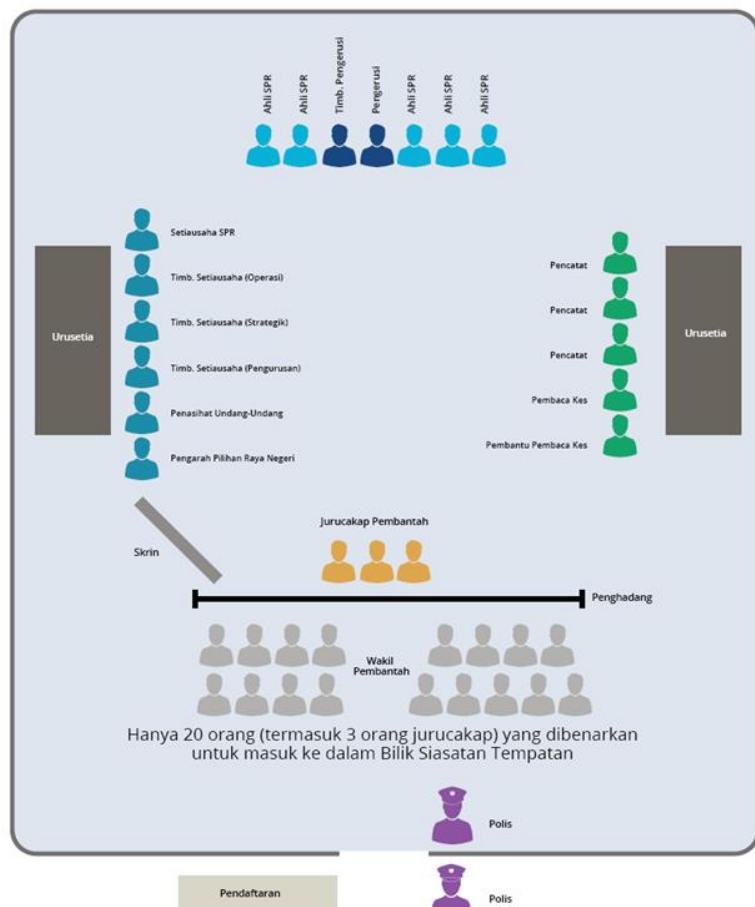
- (c) kumpulan pembantah yang hadir perlu berpakaian sopan, kemas, tertib dan mematuhi segala arahan yang diberikan oleh SPR;
- (d) penggunaan kamera dan telefon bimbit adalah tidak dibenarkan semasa prosiding dijalankan melainkan dengan kebenaran SPR;
- (e) setiap kumpulan pembantah perlu melantik jurucakap (maksimum 3 orang) yang terdiri daripada kumpulan pembantah itu sendiri;
- (f) hanya 20 orang (termasuk 3 orang jurucakap) pembantah yang nama mereka ditunjukkan di dalam daftar pemilih yang dinyatakan dalam Notis Persempadanan Negeri Sabah bagi bahagian pilihan raya berkenaan dibenarkan untuk masuk ke dalam bilik Siasatan Tempatan;
- (g) pembantah tidak dibenarkan diwakili peguam untuk memberi keterangan, kecuali peguam berkenaan adalah salah seorang daripada 100 orang pembantah yang nama mereka ditunjukkan di dalam daftar pemilih yang dinyatakan dalam Notis Persempadanan Negeri Sabah bagi bahagian pilihan raya berkenaan;
- (h) pembantah perlu hadir di tempat Siasatan Tempatan 30 minit sebelum prosiding dimulakan;
- (i) semua pembantah yang hadir perlu membawa bersama Kad Pengenalan untuk tujuan pengesahan;
- (j) pembantah hendaklah mengangkat sumpah sebelum membentangkan bantahan;
- (k) setiap kumpulan akan diberi masa yang akan ditetapkan oleh SPR untuk menjelaskan alasan-alasan bantahan terhadap cadangan persempadanan SPR dan masa tambahan adalah tertakluk kepada budi bicara SPR untuk berbuat demikian;
- (l) prosiding Siasatan Tempatan hanya tertumpu kepada perkara-perkara yang dibantah sahaja;
- (m) sekiranya pembantah tidak dapat hadir untuk Siasatan Tempatan, mereka boleh mengemukakan alasan-alasan bantahan secara bertulis kepada SPR seberapa segera sebelum

tarikh Siasatan Tempatan diadakan. Walau bagaimanapun, prosiding Siasatan Tempatan akan diteruskan tanpa kehadiran pembantah atau wakilnya dan keputusan bagi sesi prosiding berkenaan akan diputuskan tanpa kehadiran pembantah atau wakilnya; dan

- (n) keputusan Siasatan Tempatan tidak akan dimaklumkan semasa sesi pendengaran tersebut dan hanya akan dimaklumkan melalui syor yang akan dipamerkan pada kali kedua. Bagi Siasatan Tempatan kali kedua pula, keputusannya akan dimasukkan dalam Laporan Akhir Kajian Semula Persempadan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya.

Susun atur di dalam bilik Siasatan Tempatan adalah seperti di dalam Rajah 11 (tertakluk kepada perubahan semasa sekiranya melibatkan keanggotaan Ahli SPR dan kehadiran pihak-pihak semasa Siasatan Tempatan diadakan).

Rajah 11: Susun Atur Di Dalam Bilik Siasatan Tempatan

*tertakluk kepada perubahan semasa sekiranya melibatkan keanggotaan Ahli SPR dan kehadiran pihak-pihak semasa Siasatan Tempatan diadakan.

SPR telah menjalankan Siasatan Tempatan kali pertama berhubung Syor Persempadan Negeri Sabah bermula pada **24 Oktober 2016 (Isnin)** dan berakhir pada **27 Oktober 2016 (Khamis)** yang melibatkan **8 bahagian pilihan raya Persekutuan** di Negeri Sabah.

Perincian tempat Siasatan Tempatan kali pertama bagi bahagian-bahagian pilihan raya yang terlibat adalah seperti yang ditunjukkan dalam Jadual 7 berikut:

Jadual 7: Tempat Siasatan Tempatan Kali Pertama Bagi Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Yang Terlibat

Tarikh Siasatan Tempatan	Tempat Siasatan Tempatan	Bilangan Bantahan Yang Diadakan Siasatan Tempatan	Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Yang Terlibat Dalam Bantahan (Bilangan Bantahan)
24 Oktober 2016 (Isnin)		4	P.168 Kota Marudu (4)
25 Oktober 2016 (Selasa)	Hotel Promenade, Kota Kinabalu	6	P.168 Kota Marudu (1) P.174 Penampang (1) P.173 Putatan (1) P.175 Papar (1) P.182 Pensiangan (2)
27 Oktober 2016 (Khamis)	Sabah Hotel, Sandakan	3	P.183 Beluran (1) P.187 Kinabatangan (1) P.188 Silam (1)

Semasa sesi Siasatan Tempatan tersebut dijalankan, SPR telah mendengar penjelasan daripada pihak pembantah yang ingin mengukuhkan representasi yang telah dibuat. Selain itu, SPR turut mengambil kira pelbagai faktor-faktor lain dalam membuat pertimbangan bagi setiap representasi bantahan yang dikemukakan seperti di dalam Rajah 12:

Rajah 12: Faktor-Faktor Yang Diambilkira Dalam Membuat Pertimbangan Bagi Representasi Bantahan

Setelah mempertimbangkan hujahan serta alasan representasi pihak pembantah ke atas keseluruhan 13 **representasi bantahan** tersebut, sebanyak **5 representasi bantahan telah diterima** dan **5 representasi bantahan telah ditolak**. Manakala, sebanyak **3 representasi bantahan yang sebahagian bantahannya diterima dan sebahagian lagi ditolak**.

Jadual 8: Keputusan SPR Terhadap Representasi Bantahan Yang Terlibat Di Dalam Siasatan Tempatan Kali Pertama

Bantahan Yang Diterima	Bantahan Yang Ditolak	Bantahan Yang Sebahagian Diterima Dan Sebahagian Ditolak	Jumlah Bantahan Yang Diadakan Siasatan Tempatan
5	5	3	13

Sementara itu, **19 representasi bantahan** yang tidak diadakan Siasatan Tempatan kerana tidak memenuhi syarat Seksyen 5, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP **ditolak** berdasarkan justifikasi seperti yang berikut:

- (a) **15 representasi** adalah **tidak memenuhi** syarat-syarat seperti yang diperuntukkan di bawah Seksyen 5, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, Perlembagaan Persekutuan. Ini **termasuk 4 representasi** yang **menyokong syor-syor** SPR; dan
- (b) **4 representasi bantahan** adalah memenuhi **syarat-syarat seperti yang** diperuntukkan di bawah Seksyen 5, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, Perlembagaan Persekutuan tetapi bantahan yang dikemukakan adalah ke atas **bahagian pilihan raya yang tidak tersentuh** oleh syor (*status quo*).

Berdasarkan penjelasan dan hasil yang diperolehi daripada Siasatan Tempatan kali pertama tersebut, SPR telah menyemak semula dan membuat beberapa perubahan ke atas Syor Persempadanan Negeri Sabah. Ringkasan bantahan bagi Siasatan Tempatan kali pertama mengenai syor-syor yang dicadangkan adalah seperti di **LAMPIRAN 1**. Ringkasan representasi sokongan ke atas syor-syor yang disediakan oleh SPR semasa kali pertama adalah seperti di **LAMPIRAN 2**.

4.2 NOTIS PERSEMPADANAN, PAMERAN SYOR, REPRESENTASI BANTAHAN DAN SIASATAN TEMPATAN KALI KEDUA

4.2.1 NOTIS PERSEMPADANAN

Selaras dengan peruntukan Seksyen 7, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP memperuntukkan bahawa:

“7. Jika Suruhanjaya Pilihan Raya menyemak apa-apa syor yang dicadangkan selepas menyiarkan suatu notis mengenainya di bawah seksyen 4, maka Suruhanjaya hendaklah sekali lagi mematuhi seksyen itu berhubung dengan syor yang disemak itu, seolah-olah tiada notis dahulunya telah disiarkan:

Dengan syarat bahawa tidaklah perlu diadakan lebih daripada dua siasatan tempatan berkenaan dengan mana-mana syor itu.”

Sehubungan itu, Notis Persempadanan bagi Negeri Sabah telah diwartakan buat kali kedua untuk tujuan pemeriksaan awam pada **22 November 2016 (Selasa)** selaras dengan Seksyen 7, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP.

Notis tersebut turut disiarkan buat kali kedua dalam akhbar-akhbar tempatan Negeri Sabah sahaja pada **22 November 2016 (Selasa)**. Akhbar-akhbar yang terlibat adalah:

- a) Utusan Borneo
- b) The Borneo Post

Notis Persempadanan bagi Negeri Sabah yang telah diwartakan buat kali kedua tersebut mengandungi maklumat-maklumat seperti yang berikut:

- a) maklumat mengenai pewujudan bahagian-bahagian pilihan raya yang baru;
- b) pindaan nama ke atas beberapa bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri sedia ada;
- c) senarai bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri yang terlibat di dalam pindaan berdasarkan hasil Siasatan Tempatan kali pertama;
- d) bilangan pemilih bagi setiap bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri; dan
- e) senarai nama tempat di mana Syor Persempadanan Negeri Sabah boleh diperiksa oleh orang ramai.

4.2.2 PAMERAN SYOR

Selaras dengan peruntukan Seksyen 4, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP, Syor Persempadanan Negeri Sabah yang mengandungi maklumat pindaan syor telah dipamerkan buat kali kedua bermula daripada **22 November 2016 (Selasa) hingga dan termasuk 21 Disember 2016 (Rabu)** di 9 tempat pemeriksaan bagi 8 bahagian pilihan raya Persekutuan. SPR turut memuat naik Syor Persempadanan dan rang pelan berkaitan ke laman web rasmi SPR iaitu www.spr.gov.my bermula pada **22 November 2016** sebagai

salah satu inisiatif bagi memudahkan pemilih-pemilih di Negeri Sabah untuk membuat capaian maklumat.

Jadual 9: Senarai Tempat Pameran Kali Kedua Syor-Syor Yang Dicadangkan Bagi Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dan Negeri Di Dalam Negeri Sabah

Bahagian Pilihan Raya Persekutuan	Bilangan Tempat Pemeriksaan	Tempat Pemeriksaan
P.168 Kota Marudu	1	Pejabat Daerah Kota Marudu
P.173 Putatan	2	Pejabat Daerah Putatan Pejabat Pilihan Raya Negeri Sabah
P.174 Penampang	1	Pejabat Daerah Penampang
P.175 Papar	1	Pejabat Daerah Papar
P.182 Pensiangan	1	Pejabat Daerah Kecil Sook
P.183 Beluran	1	Pejabat Daerah Telupid
P.187 Kinabatangan	1	Pejabat Daerah Kinabatangan
P.188 Lahad Datu	1	Pejabat Daerah Lahad Datu
JUMLAH	9	

4.2.3 REPRESENTASI BANTAHAN

Selaras dengan peruntukan Seksyen 4(b), Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP, sebanyak **9 representasi** telah diterima sepanjang tempoh pameran kali kedua Syor Persempadanan Negeri Sabah. Kesemua bantahan tersebut adalah daripada kategori sekumpulan orang seramai satu ratus orang atau lebih yang nama mereka ditunjukkan dalam daftar pemilih semasa bagi bahagian-bahagian pilihan raya yang berkenaan.

Bantahan-bantahan yang diterima sepanjang pameran kali kedua Syor Persempadanan Negeri Sabah telah diteliti dan diklasifikasikan seperti yang berikut:

- (a) **4 representasi** adalah **tidak memenuhi syarat-syarat** seperti yang diperuntukkan di bawah Seksyen 5, Bahagian II, Jadual

Ketiga Belas, PP dan **ditolak** daripada diadakan Siasatan Tempatan;

- (b) **4 bantahan** adalah **memenuhi syarat-syarat** seperti yang diperuntukkan di dalam PP dan **diterima** untuk diadakan sesi Siasatan Tempatan kali kedua bagi urusan Kajian Semula Persempadan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya bagi Negeri Sabah pada kali ini; dan
- (c) **1 representasi** yang **menyokong Syor Persempadanan** yang telah dikemukakan oleh SPR **tidak** akan diadakan Siasatan Tempatan.

Jadual 10: Bantahan-Bantahan Yang Diterima Sepanjang Tempoh Pameran Kali Kedua

Bilangan Bantahan Yang MEMENUHI Syarat Untuk Diadakan Siasatan Tempatan		Bilangan Bantahan Yang TIDAK Memenuhi Syarat Untuk Diadakan Siasatan Tempatan	Bilangan Bantahan Yang Memenuhi Syarat Tetapi DITOLAK Dari Siasatan Tempatan*	Jumlah Bantahan Yang Diterima Sepanjang Tempoh Satu Bulan Pameran Syor
Kerajaan Negeri / Pihak Berkuasa Tempatan	Sekumpulan 100 Orang Atau Lebih Pemilih Berdaftar			
-	4	4	1	9

* representasi yang menyokong syor SPR.

4.2.4 SIASATAN TEMPATAN

Siasatan Tempatan kali kedua telah diadakan pada **9 Januari 2017 (Isnin) hingga 10 Januari 2017 (Selasa)** bertempat di Sandakan dan Kota Kinabalu. Sebanyak 4 bantahan yang memenuhi peruntukan Seksyen 5, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP telah diadakan Siasatan Tempatan melibatkan 2 bahagian pilihan raya Persekutuan.

Jadual 11: Tempat Siasatan Tempatan Kali Kedua Bagi Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Yang Terlibat

Tarikh Siasatan Tempatan	Tempat Siasatan Tempatan	Bilangan Bantahan Yang Diadakan Siasatan Tempatan	Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Yang Terlibat Dalam Bantahan (Bilangan Bantahan)
9 Januari 2017 (Isnin)	Sabah Hotel, Sandakan	1	P.187 Kinabatangan (1)
10 Januari 2017 (Selasa)	Hotel Le Meridien, Kota Kinabalu	3	P.168 Kota Marudu (3)

Semasa sesi Siasatan Tempatan kali kedua dijalankan, pihak pembantah telah memberikan penjelasan berserta bukti yang menyokong kepada bantahan yang telah dikemukakan secara lisan dan secara bertulis. Keputusan untuk menerima atau menolak sesuatu representasi bantahan adalah dibuat berdasarkan kepada pendengaran dan penelitian ke atas penjelasan dan hujahan yang telah dikemukakan oleh pihak pembantah.

Di samping itu, pertimbangan juga dibuat berdasarkan bukti-bukti yang telah dikemukakan bagi menyokong dan mengukuhkan representasi yang telah dibuat. Selain itu, faktor-faktor yang diambil kira dalam membuat pertimbangan bagi setiap representasi bantahan yang dikemukakan adalah:

- (a) meningkatkan kecekapan dan kemudahan pentadbiran antara setiap bahagian pilihan raya terutamanya memudahkan pengurusan pilihan raya, pendaftaran pemilih, perhubungan pengangkutan dan perhubungan komunikasi;
- (b) memelihara hubungan tempatan yang begitu unik seperti hubungan kekeluargaan yang kuat, adat resam, kebudayaan dan bahasa yang sama;
- (c) memberi pertimbangan terhadap keadaan geografi, topografi dan bentuk muka bumi yang berbeza serta kepadatan penduduk di sesuatu kawasan;

- (d) mengurangkan jurang bilangan pemilih antara setiap bahagian-bahagian pilihan raya;
- (e) memberi keadilan kepada wakil rakyat untuk memberi perkhidmatan kepada masyarakat dalam bahagian pilihan raya yang diwakili; dan
- (f) memudahkan program pembangunan dilaksanakan di bahagian-bahagian pilihan raya yang dicadangkan.

Setelah mempertimbangkan hujahan serta alasan representasi pihak pembantah ke atas keseluruhan **4 representasi bantahan** tersebut, sebanyak **3 representasi bantahan** telah diterima manakala **1 representasi bantahan sebahagiannya adalah diterima dan sebahagian lagi ditolak**.

Jadual 12: Keputusan SPR Terhadap Representasi Bantahan Yang Terlibat Di Dalam Siasatan Tempatan Kali Kedua

Bantahan Yang Diterima	Bantahan Yang Ditolak	Bantahan Yang Sebahagian Diterima Dan Sebahagian Ditolak	Jumlah Bantahan Yang Diadakan Siasatan Tempatan
3	-	1	4

Keseluruhan **5 representasi bantahan** yang tidak diadakan Siasatan Tempatan kerana tidak memenuhi syarat Seksyen 5, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP **ditolak** berdasarkan justifikasi seperti yang berikut:

- (a) **4 representasi** adalah **tidak memenuhi syarat-syarat** seperti yang diperuntukkan di bawah Seksyen 5, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, Perlembagaan Persekutuan dan **ditolak** kerana:
  - (i) Tidak menepati prinsip-prinsip yang diperuntukkan di dalam PP; dan
  - (ii) Bantahan yang sama dikemukakan oleh pembantah lain di dalam Siasatan Tempatan kali kedua.

- (b) 1 representasi bantahan adalah memenuhi syarat-syarat seperti yang diperuntukkan di bawah Seksyen 5, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, Perlembagaan Persekutuan tetapi representasi yang dikemukakan adalah untuk **menyokong** Syor Persempadanan.

Ringkasan bantahan bagi Siasatan Tempatan kali kedua mengenai Syor Persempadanan yang dicadangkan adalah seperti di **LAMPIRAN 3**. Ringkasan representasi sokongan ke atas syor-syor yang disediakan oleh SPR semasa kali kedua adalah seperti di **LAMPIRAN 4**.

Rajah 13: Kaunter Pendaftaran Bagi Tujuan Pengesahan Pembantah Yang Hadir Semasa Siasatan Tempatan

Rajah 14: Ahli Suruhanjaya Pilihan Raya Sedang Bersiap Sedia Untuk Mendengar Representasi Pembantah

Rajah 15: Pembantah Mengangkat Sumpah Sebelum Memberikan Penjelasan Mengenai Bantahan Yang Dikemukakan

Rajah 16: Pembantah Memberikan Keterangan Mengenai Bantahan Yang Dikemukakan Semasa Sesi Siasatan Tempatan

Rajah 17: Suasana Di Dalam Bilik Siasatan Tempatan Semasa Siasatan Tempatan Sedang Dijalankan

BAB 5: SYOR SPR

Berikut daripada hasil kedua-dua Siasatan Tempatan yang telah diadakan, SPR telah memutuskan di bawah Seksyen 8, Bahagian II, Jadual Ketiga Belas, PP untuk mengubah syor-syor yang dicadangkan dan mengesyorkan dalam laporan ini syor-syor berikut:

- (a) Tiada perubahan bilangan bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan bagi Negeri Sabah;
- (b) Jumlah bahagian-bahagian pilihan raya negeri bagi Negeri Sabah ditambah sebanyak 13 bahagian yang menjadikan jumlah keseluruhan bahagian-bahagian pilihan raya negeri bagi Negeri Sabah sebanyak 73 bahagian;
- (c) Terdapat pindaan dan perubahan nama kepada bahagian pilihan raya Persekutuan melibatkan 1 bahagian pilihan raya Persekutuan dalam Negeri Sabah; dan
- (d) Terdapat pindaan dan perubahan nama kepada bahagian-bahagian pilihan raya negeri melibatkan 3 bahagian pilihan raya negeri dalam Negeri Sabah.

Butiran terperinci syor yang dicadangkan bagi Negeri Sabah berkaitan dengan bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri yang baharu, pindaan nama sedia ada bagi bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri dan bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dalam Negeri Sabah yang telah disemak semula adalah seperti di **LAMPIRAN 5**.

Butiran terperinci bilangan pemilih bagi bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dan negeri bagi Negeri Sabah adalah seperti di **LAMPIRAN 6**.

Anggaran keluasan kawasan bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dalam Negeri Sabah selepas pengesyoran adalah seperti dalam Jadual 13 dan **LAMPIRAN 7**. Manakala, peratus anggaran keluasan kawasan bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan dalam Negeri Sabah adalah seperti di Rajah 18.

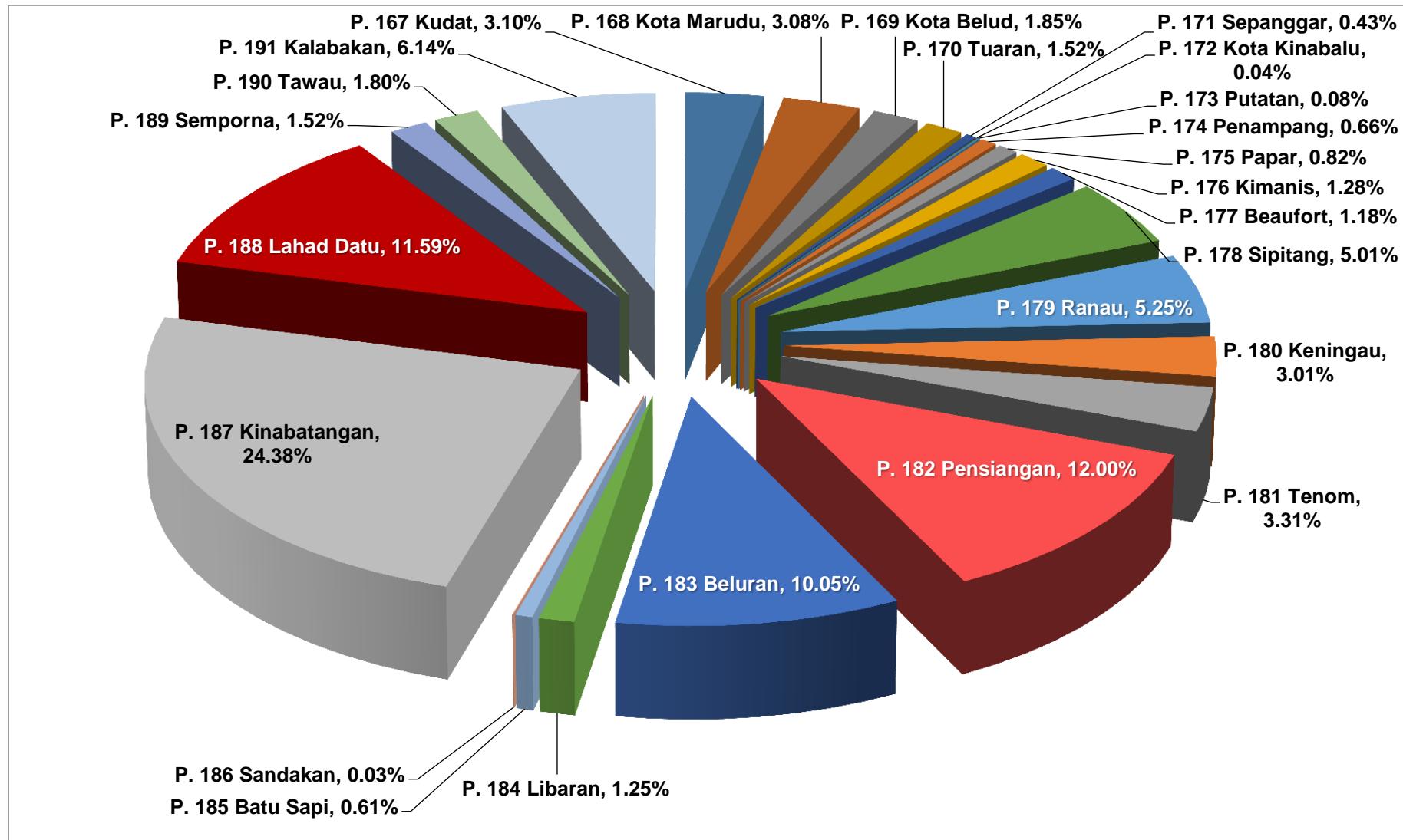
Rang pelan mengikut bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan bagi Negeri Sabah adalah seperti di **LAMPIRAN 8** hingga **LAMPIRAN 32**. Manakala, rang pelan bahagian-bahagian pilihan raya negeri bagi Negeri Sabah adalah seperti di **LAMPIRAN 33**.

Jadual 13: Anggaran Keluasan Kawasan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dalam Negeri Sabah Selepas Pengesyoran

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN	LUAS KAWASAN (KM PERSEGI)
P. 167 Kudat	2,300
P. 168 Kota Marudu	2,282
P. 169 Kota Belud	1,372
P. 170 Tuaran	1,126
P. 171 Sepanggar	317
P. 172 Kota Kinabalu	26
P. 173 Putatan	58
P. 174 Penampang	492
P. 175 Papar	610
P. 176 Kimanis	949
P. 177 Beaufort	871
P. 178 Sipitang	3,715
P. 179 Ranau	3,891
P. 180 Keningau	2,231
P. 181 Tenom	2,457
P. 182 Pensiangan	8,897
P. 183 Beluran	7,448
P. 184 Libaran	930
P. 185 Batu Sapi	454
P. 186 Sandakan	23
P. 187 Kinabatangan	18,068
P. 188 Lahad Datu	8,594
P. 189 Semporna	1,126
P. 190 Tawau	1,332
P. 191 Kalabakan	4,551
JUMLAH	74,120

Sumber: Jabatan Tanah dan Ukur Sabah

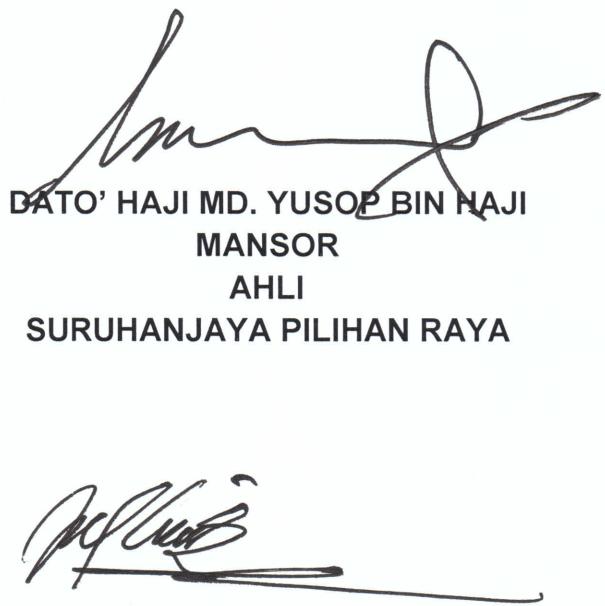
Rajah 18: Peratus Anggaran Keluasan Kawasan Bahagian Pilihan Raya Persekutuan Dalam Negeri Sabah Selepas Pengesyoran

Sumber: Jabatan Tanah dan Ukur Sabah

DATUK SERI MOHD HASHIM BIN ABDULLAH
PENGERUSI
SURUHANJAYA PILIHAN RAYA

DATO' HAJI MD. YUSOP BIN HAJI
MANSOR
AHLI
SURUHANJAYA PILIHAN RAYA

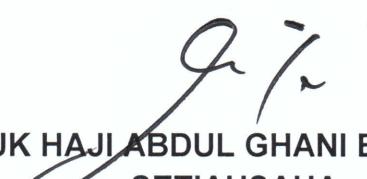
DATUK HAJI ABDUL AZIZ BIN
KHALIDIN
AHLI
SURUHANJAYA PILIHAN RAYA

TUAN HAJI SULAIMAN BIN
HAJI NARAWI
AHLI
SURUHANJAYA PILIHAN RAYA

DATO' BALA SINGAM A/L KARUPIAH
AHLI
SURUHANJAYA PILIHAN RAYA

DATUK HAJI ABDUL GHANI BIN SALLEH
SETIAUSAHA
SURUHANJAYA PILIHAN RAYA

PUTRAJAYA
14 FEBRUARI 2017

RUJUKAN

Perlembagaan Persekutuan

Akta Pilihan Raya 1958 [Akta 19]

Akta Suruhanjaya Siasatan 1950 [Akta 119]

Akta Kerajaan Tempatan 1976 [Akta 171]

Glassner, M. I. (1993). *Political geography*. New York: J. Wiley.

Jabatan Perangkaan Malaysia. (2017). *Anggaran Penduduk Tahun 2015*.

Jabatan Perangkaan Malaysia. (2011). *Taburan Penduduk dan Ciri-Ciri Asas Demografi 2010*.

Jabatan Tanah dan Ukur Sabah. *Strukture Pentadbiran*. Dicapai pada 2 Februari 2017 dari <http://www.jtu.sabah.gov.my>

Kerajaan Negeri Sabah. *Senarai Jabatan & Agensi Kerajaan Negeri*. Dicapai pada 2 Februari 2017 dari <http://www.sabah.gov.my>

Paasi, A. (2002). ‘Space, boundaries and the social construction of territorial identities’. Dalam Chaturvedi, S. (ed.), *Geopolitics, Identities and Sustainability*. New Delhi: Manohar Publishers.

Sabah Tourist Association. *People & Culture*. Dicapai pada 24 Januari 2017 dari <http://www.sta.my>

Suruhanjaya Pilihan Raya. (2003). *Laporan Suruhanjaya Pilihan Raya Malaysia Mengenai Kajian Semula Persempadanan Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Parlimen dan Negeri bagi Negeri Sabah*.

Suruhanjaya Pilihan Raya. (2007). *50 Tahun Demokrasi dan Pilihan Raya di Malaysia*.

RAHSIA

LAMPIRAN 1

**RINGKASAN BANTAHAN BAGI SIASATAN TEMPATAN KALI
PERTAMA BERKENAAN DENGAN SYOR KAJIAN SEMULA
PERSEMPADANAN NEGERI SABAH**

RAHSIA

**RINGKASAN BANTAHAN BAGI SIASATAN TEMPATAN KALI PERTAMA
BERKENAAN DENGAN SYOR KAJIAN SEMULA PERSEMPADANAN NEGERI SABAH**

BIL.	BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN	TARIKH, HARI DAN MASA	TEMPAT SIASATAN TEMPATAN	KATEGORI PEMBANTAH	BIL. PEMBANTAH YANG HADIR	BIL. PEMBANTAH YANG MEMBERI KETERANGAN	WAKIL JURUCAKAP PEMBANTAH	BUTIR-BUTIR BANTAHAN	KEPUTUSAN SPR
1.	P.168 Kota Marudu	24 Oktober 2016, Isnin, 2.35 petang	Hotel Promenade, Kota Kinabalu	Pemilih 100 orang atau lebih	8	1	1) Johe @ George bin Sangkin (No. KP: 560729-12-5189) 2) Justina binti Tuyundo (No. KP: 790428-12-6368) 3) Potirik bin Sadian (No. KP: 630715-12-5891)	Bantahan untuk memindahkan DM Tingkalanon dari DUN N.06 Mangaris ke DUN N.07 Tandek.	SPR bersetuju dengan bantahan untuk memindahkan DM Tingkalanon dari DUN N.06 Mangaris ke DUN N.07 Tandek setelah mengambil kira faktor-faktor yang berikut: 1) Meningkatkan pemeliharaan hubungan tempatan mencakupi aspek sejarah, kekeluargaan, etnik dan adat resam; 2) Memudahkan pemilih dalam urusan pilihan raya; dan 3) Memudahkan wakil rakyat yang dilantik memberi perkhidmatan dengan lebih efisien, efektif dan ekonomik kerana jarak antara DM Tingkalanon lebih berdekatan dengan Kota Marudu.
2.	P.168 Kota Marudu	24 Oktober 2016 (Isnin) 3.09 petang	Hotel Promenade, Kota Kinabalu	Pemilih 100 orang atau lebih	4	3	1) Alias Tudin bin Sapaun (No. KP: 571224-12-5179) 2) Baintin bin Adun	1) Bantahan untuk memindahkan DM Tanjung Batu dari DUN N.06 Mangaris ke DUN N.07 Tandek. 2) Mencadangkan penyusunan	SPR menolak bantahan yang dikemukakan setelah mengambil kira faktor-faktor yang berikut: 1) Pemindahan DM Tanjung Batu

RAHSIA

BIL.	BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN	TARIKH, HARI DAN MASA	TEMPAT SIASATAN TEMPATAN	KATEGORI PEMBANTAH	BIL. PEMBANTAH YANG HADIR	BIL. PEMBANTAH YANG MEMBERI KETERANGAN	WAKIL JURUCAKAP PEMBANTAH	BUTIR-BUTIR BANTAHAN	KEPUTUSAN SPR
							@ Abd. Halim (No. KP: 610105-12-5677) 3) Gidang bin Unggas @ Zulkifly (No. KP: 570816-12- 5469)	semula DM-DM di dalam DUN N.07 Tandek seperti yang berikut: <u>DUN N.06 Mangaris</u> i) Bintasan ii) Mangaris iii) Tagaroh iv) Langkon v) Mangin vi) Ranau vii) Popok viii) Bongon ix) Panaitan x) Simpangan xi) Melangkap xii) Marak Parak xiii) Goshen xiv) Timbang Batu xv) Sunsui xvi) Pongopuyan <u>DUN N.07 Tandek</u> i) Talantang ii) Ulu Bengkoka iii) Gana iv) Salimandut v) Samparita vi) Lingkabungan vii) Sonsogon Magandai viii)Gouton ix) Bombong 1 x) Damai xi) Tagibang xii) Mosolog xiii)Ongkilan	dari DUN N.06 Mangaris ke DUN N.07 Tandek akan meningkatkan jurang bilangan pemilih antara kedua-dua DUN; dan 2) Cadangan penyusunan semula DUN N.07 Tandek akan meningkatkan jurang bilangan pemilih antara ketiga-tiga DUN di bawah Parlimen P.168 Kota Marudu.

RAHSIA

BIL.	BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN	TARIKH, HARI DAN MASA	TEMPAT SIASATAN TEMPATAN	KATEGORI PEMBANTAH	BIL. PEMBANTAH YANG HADIR	BIL. PEMBANTAH YANG MEMBERI KETERANGAN	WAKIL JURUCAKAP PEMBANTAH	BUTIR-BUTIR BANTAHAN	KEPUTUSAN SPR
								xiv) Taritipan xv) Tingkalanon xvi) Tanjung Batu	
3.	P.168 Kota Marudu	24 Oktober 2016 (Isnin) 4.15 petang	Hotel Promenade, Kota Kinabalu	Pemilih 100 orang atau lebih	3	2	1) Kosman bin Sura (No. KP: 690323-12-5731) 2) Reammy Paul Passiribu (No. KP: 700620-12-5865) 3) Jolley bin Kotot (No. KP: 760601-12-5047)	1) Memohon supaya sempadan asal DUN Langkon dan DUN Tandek di era 1994 dahulu dikembalikan semula dalam syor SPR. 2) Cadangan untuk meminda nama DUN N.06 Mangaris kepada DUN N.06 Bandau.	SPR bersetuju dengan bantahan untuk meminda nama DUN N.06 Mangaris kepada DUN N.06 Bandau setelah mengambil kira faktor-faktor yang berikut: 1) Nama Bandau adalah lebih sinonim dengan masyarakat tempatan; dan 2) Meningkatkan pemeliharaan hubungan tempatan mencakupi aspek sejarah, kekeluargaan, etnik dan adat resam. Walau bagaimanapun, SPR menolak cadangan balas untuk mewujudkan semula DUN Langkon seperti mana sebelum ini setelah mengambil kira faktor yang berikut: 1) Meningkatkan jurang bilangan pemilih antara DUN di bawah Parlimen P.168 Kota Marudu.
4.	P.168 Kota Marudu	24 Oktober 2016 (Isnin) 5.14	Hotel Promenade, Kota Kinabalu	Pemilih 100 orang atau lebih	6	3	1) Mijia bin Jaga@Majia (No. KP: 550323-12-5251)	Bantahan untuk memindahkan DM Taritipan dari DUN N.06 Mangaris ke DUN N.07 Tandek.	SPR menolak bantahan yang dikemukakan setelah mengambil kira faktor yang berikut:

RAHSIA

BIL.	BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN	TARIKH, HARI DAN MASA	TEMPAT SIASATAN TEMPATAN	KATEGORI PEMBANTAH	BIL. PEMBANTAH YANG HADIR	BIL. PEMBANTAH YANG MEMBERI KETERANGAN	WAKIL JURUCAKAP PEMBANTAH	BUTIR-BUTIR BANTAHAN	KEPUTUSAN SPR
		petang				2) Marup@ Maruf bin Mandarin @ Ayong (No. KP: 700430-12-5485) 3) Jhonny Majion (No. KP: 750813-12-5963)		1) Pemindahan DM Taritipan dari DUN N.06 Mangaris ke DUN N.07 Tandek akan menyebabkan jurang pemilih antara kedua-dua DUN bertambah besar.	
5.	P.168 Kota Marudu	25 Oktober 2016 (Selasa) 9.29 pagi	Hotel Promenade, Kota Kinabalu	Pemilih 100 orang atau lebih	5	1	1) Maijol bin Mahap (No. KP: 600409-12-5511) 2) Jaimun @ Abd. Latif bin Mopuas (No. KP: 670402-12-5299) 3) Jovilis bin Majami (No. KP: 790206-12-5757)	1) Penyusunan semula DM yang terletak di garis sempadan DUN antara DUN N.06 Mangaris dan DUN N.07 Tandek dengan menggunakan Jalan Langkon-Pitas. 2) Bantahan untuk memindahkan DM Tingkalanon, DM Taritipan dan DM Tanjung Batu dari DUN N.06 Mangaris ke DUN N.07 Tandek. 3) Cadangan untuk meminda nama DUN N.06 Mangaris kepada DUN N.06 Bongan.	SPR bersetuju dengan cadangan penyusunan semula DM yang terletak di garis sempadan antara DUN N.06 Mangaris dan DUN N.07 Tandek dengan menggunakan Jalan Langkon-Pitas setelah mengambil kira faktor yang berikut: 1) Penetapan sempadan antara DUN N.06 Mangaris dan DUN N.07 Tandek adalah lebih jelas berdasarkan Jalan Langkon-Pitas; dan 2) Meningkatkan pemeliharaan hubungan tempatan mencakupi aspek sejarah, kekeluargaan, etnik dan adat resam. SPR juga bersetuju dengan bantahan untuk memindahkan DM Tingkalanon dari DUN N.06 Mangaris ke DUN N.07 Tandek setelah mengambil kira faktor-

RAHSIA

BIL.	BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN	TARIKH, HARI DAN MASA	TEMPAT SIASATAN TEMPATAN	KATEGORI PEMBANTAH	BIL. PEMBANTAH YANG HADIR	BIL. PEMBANTAH YANG MEMBERI KETERANGAN	WAKIL JURUCAKAP PEMBANTAH	BUTIR-BUTIR BANTAHAN	KEPUTUSAN SPR
								<p>faktor yang berikut:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Meningkatkan pemeliharaan hubungan tempatan mencakupi aspek sejarah, kekeluargaan, etnik dan adat resam; 2) Memudahkan pemilih dalam urusan pilihan raya; dan 3) Memudahkan wakil rakyat yang dilantik memberi perkhidmatan dengan lebih efisien, efektif dan ekonomik kerana jarak antara DM Tingkalanon lebih berdekatan dengan Kota Marudu. <p>Walau bagaimanapun, SPR menolak bantahan untuk turut memindahkan DM Tanjung Batu dan DM Taritipan dari DUN N.06 Mangaris ke DUN N.07 Tandek setelah mengambil kira faktor yang berikut:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Meningkatkan jurang bilangan pemilih antara DUN N.06 Mangaris dan DUN N.07 Tandek. <p>SPR juga menolak bantahan untuk meminda nama DUN N.06 Mangaris kepada DUN N.06 Bongon setelah mengambil kira</p>	

RAHSIA

BIL.	BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN	TARIKH, HARI DAN MASA	TEMPAT SIASATAN TEMPATAN	KATEGORI PEMBANTAH	BIL. PEMBANTAH YANG HADIR	BIL. PEMBANTAH YANG MEMBERI KETERANGAN	WAKIL JURUCAKAP PEMBANTAH	BUTIR-BUTIR BANTAHAN	KEPUTUSAN SPR
									faktor yang berikut: 1) Memelihara hubungan tempatan mencakupi aspek kekeluargaan, etnik dan adat resam.
6.	P.174 Penampang	25 Oktober 2016 (Selasa) 9.57 pagi	Hotel Promenade, Kota Kinabalu	Pemilih 100 orang atau lebih	8	2	1) Kenny Chua Teck Ho (No. KP: 700519-12-5449) 2) Mickey bin Jangki (No. KP: 490701-12-5135)	1) Bantahan untuk memindahkan DM Lido dari DUN N.21 Luyang (Parlimen P.172 Kota Kinabalu) ke DUN N.25 Kapayan (Parlimen P.174 Penampang). 2) Cadangan supaya satu DUN baharu diwujudkan di bawah Parlimen P.174 Penampang.	SPR menolak bantahan untuk memindahkan DM Lido dari DUN N.21 Luyang ke DUN N.25 Kapayan setelah mengambil kira faktor yang berikut: 1) Menyukarkan urusan pilihan raya; dan 2) Meningkatkan jurang bilangan pemilih antara DUN di dalam Parlimen P.174 Penampang. SPR juga menolak bantahan untuk mewujudkan bahagian pilihan raya baharu di bawah Parlimen P.174 Penampang setelah mengambil kira faktor yang berikut: 1) Parlimen P.174 Penampang mempunyai 41,319 pemilih selepas DM Lido (3,641 pemilih) dipindahkan ke DUN N.21 Luyang (Parlimen P.172 Kota Kinabalu). Dengan pemilih yang tidak begitu ramai dan saiz yang tidak begitu besar adalah memadai 2 DUN sahaja di dalam Parlimen

RAHSIA

BIL.	BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN	TARIKH, HARI DAN MASA	TEMPAT SIASATAN TEMPATAN	KATEGORI PEMBANTAH	BIL. PEMBANTAH YANG HADIR	BIL. PEMBANTAH YANG MEMBERI KETERANGAN	WAKIL JURUCAKAP PEMBANTAH	BUTIR-BUTIR BANTAHAN	KEPUTUSAN SPR
									ini. Tiada keperluan bagi pewujudan DUN baharu buat masa ini.
7.	P.173 Putatan	25 Oktober 2016 (Selasa) 10.20 pagi	Hotel Promenade, Kota Kinabalu	Pemilih 100 orang atau lebih	17	2	1) Ishar bin Ramli (No. KP: 651217-12-5701) 2) Jaidi bin Ahmad (No. KP: 491015-12-5367) 3) Othman bin Abdul Hamid (No. KP: 520704-12-5557)	<ul style="list-style-type: none"> 1) Bersetuju dengan syor pewujudan DUN baharu iaitu DUN N.24 Tanjung Dumpil di bawah Parliment P.173 Putatan. 2) Cadangan untuk meminda nama DUN N.24 Tanjung Dumpil kepada DUN N.24 Tanjung Keramat. 3) Bantahan ke atas pemindahan DM Lok Kawi dari DUN N.23 Petagas ke DUN N.24 Tanjung Dumpil khususnya lokaliti berikut: <ul style="list-style-type: none"> i) Kampung Tombovo ii) Kampung Kapazan iii) Kampung Lok Kawi iv) Kampung Mohok v) Kampung Potuki vi) Kampung Lembising 4) Mencadangkan untuk membahagikan DM Lok Kawi dengan mewujudkan DM baharu iaitu DM Tombovo yang mengandungi lokaliti berikut: <ul style="list-style-type: none"> i) Kampung Tombovo 	<p>SPR bersetuju dengan cadangan pindaan nama DUN N.24 Tanjung Dumpil kepada DUN N.24 Tanjung Keramat setelah mengambil kira faktor ke atas pemeliharaan hubungan tempatan mencakupi aspek sejarah, kekeluargaan, etnik dan adat resam.</p> <p>SPR juga bersetuju untuk mewujudkan DM Tombovo yang terdiri daripada lokaliti Kampung Tombovo, Kampung Kapazan, Kampung Lok Kawi dan Kampung Mohok setelah mengambil kira faktor-faktor yang berikut:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) Mengurangkan jurang pemilih antara DUN N.23 Petagas dan DUN N.24 Tanjung Keramat; 2) Meningkatkan pemeliharaan hubungan tempatan mencakupi aspek sejarah, kekeluargaan, etnik dan adat resam; dan 3) Memudahkan pemilih dalam urusan pilihan raya. <p>SPR turut bersetuju dengan cadangan untuk meminda nama</p>

RAHSIA

BIL.	BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN	TARIKH, HARI DAN MASA	TEMPAT SIASATAN TEMPATAN	KATEGORI PEMBANTAH	BIL. PEMBANTAH YANG HADIR	BIL. PEMBANTAH YANG MEMBERI KETERANGAN	WAKIL JURUCAKAP PEMBANTAH	BUTIR-BUTIR BANTAHAN	KEPUTUSAN SPR
								<ul style="list-style-type: none"> ii) Kampung Kapazan iii) Kampung Mohok iv) Kampung Lok Kawi v) Kampung Potuki vi) Kampung Lembising vii) Kampung Serigai <p>5) Cadangan untuk meminda nama DM dan Pusat Mengundi baharu bagi DM-DM di dalam DUN N.23 Petagas, iaitu:</p> <p><u>DM Putatan</u></p> <ul style="list-style-type: none"> i) Nama DM Putatan dipinda kepada DM Bandar Putatan; dan ii) Pusat Mengundi baharu di Sekolah Agama Negeri Sabah Putatan. <p><u>DM Sailan</u></p> <ul style="list-style-type: none"> i) Nama DM Sailan dipinda kepada DM Ulu Putatan; dan ii) Pusat Mengundi baharu di SJK (C) Hwa Shiong Putatan. 	<p>DM dan Pusat Mengundi baharu bagi DM Putatan dan DM Sailan setelah mengambil kira faktor-faktor yang berikut:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Meningkatkan pemeliharaan hubungan tempatan mencakupi aspek sejarah, kekeluargaan, etnik dan adat resam; dan 2) Memudahkan pemilih dalam urusan pilihan raya.
8.	P.175 Papar	25 Oktober 2016 (Selasa) 10.51 pagi	Hotel Promenade, Kota Kinabalu	Pemilih 100 orang atau lebih	16	3	<p>1) Juli bin Insing @ Kulai Tony (No. KP: 601214-12-5225)</p> <p>2) Miscues @ Mesilus bin</p>	Cadangan untuk meminda nama DUN N.27 Dambai kepada DUN N.27 Limbahau.	SPR bersetuju dengan cadangan untuk meminda nama DUN N.27 Dambai kepada DUN N.27 Limbahau setelah mengambil kira faktor ke atas pemeliharaan hubungan tempatan mencakupi aspek sejarah, kekeluargaan, etnik

RAHSIA

BIL.	BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN	TARIKH, HARI DAN MASA	TEMPAT SIASATAN TEMPATAN	KATEGORI PEMBANTAH	BIL. PEMBANTAH YANG HADIR	BIL. PEMBANTAH YANG MEMBERI KETERANGAN	WAKIL JURUCAKAP PEMBANTAH	BUTIR-BUTIR BANTAHAN	KEPUTUSAN SPR
							Roman (No. KP: 591128-12-5265) 3) Benedict @ Dunatus bin Botol (No. KP: 661022-12-5065)		dan adat resam.
9.	P.182 Pensiangan	25 Oktober 2016 (Selasa) 2.27 petang	Hotel Promenade, Kota Kinabalu	Pemilih 100 orang atau lebih	8	2	1) Aisat @ Ellik bin Igau @ Inggau (No. KP: 660716-12-5321) 2) Motusin bin Bowie @ Natius (No. KP: 690925-12-5069) 3) Anchis @ Rayner Francis (No. KP: 540606-12-5439)	Cadangan untuk meminda nama Parlimen P.182 Pensiangan kepada Parlimen P.182 Sinua.	SPR menolak cadangan yang dikemukakan untuk meminda nama Parlimen P.182 Pensiangan kepada Parlimen P.182 Sinua setelah mengambilkira faktor ke atas pemeliharaan hubungan tempatan mencakupi aspek sejarah, kekeluargaan, etnik dan adat resam.
10.	P.182 Pensiangan	25 Oktober 2016 (Selasa) 2.52 petang	Hotel Promenade, Kota Kinabalu	Pemilih 100 orang atau lebih	17	3	1) Janim @ Charles bin Ikang (No. KP: 730409-12-5621) 2) Yunus bin Kinin (No. KP: 550404-12-5747) 3) Kunin @ Abdul Kunin bin Saili	1) Memohon untuk meminda nama DUN N.44 Tulid kepada DUN N.44 Ansip. 2) Cadangan untuk memindahkan DM Ansip dari DUN N.45 Sook ke DUN N.44 Tulid. 3) Cadangan untuk menyusun semula pembahagian DUN	SPR menolak bantahan untuk meminda nama DUN N.44 Tulid kepada DUN N.44 Ansip setelah mengambilkira faktor ke atas pemeliharaan hubungan tempatan mencakupi aspek sejarah, kekeluargaan, etnik dan adat resam. SPR juga menolak cadangan untuk memindahkan DM Ansip dari DUN

RAHSIA

BIL.	BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN	TARIKH, HARI DAN MASA	TEMPAT SIASATAN TEMPATAN	KATEGORI PEMBANTAH	BIL. PEMBANTAH YANG HADIR	BIL. PEMBANTAH YANG MEMBERI KETERANGAN	WAKIL JURUCAKAP PEMBANTAH	BUTIR-BUTIR BANTAHAN	KEPUTUSAN SPR
							(No. KP: 581101-12-5493)	<p>N.44 Tulid dan DUN N.45 Sook berdasarkan pembahagian mukim iaitu:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) Mukim Seberang, Ansip dan Dalit diletakkan dalam DUN N.44 Tulid; dan ii) Mukim Sook, Tulid dan Lanas diletakkan dalam DUN N.45 Sook. 	<p>N.45 Sook ke DUN N.44 Tulid dan penyusunan semula komposisi DUN N.44 Tulid dan DUN N.45 Sook setelah mengambilkira faktor-faktor yang berikut:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Pemeliharaan hubungan tempatan mencakupi aspek kekeluargaan, etnik dan adat resam; 2) Meningkatkan jurang bilangan pemilih antara kedua-dua DUN N.44 Tulid dan DUN N.45 Sook; dan 3) Menyukarkan pengurusan pilihan raya.
11.	P.183 Beluran	27 Oktober 2016 (Khamis) 9.31 pagi	Hotel Sabah, Sandakan	Pemilih 100 orang atau lebih	5	1	<ul style="list-style-type: none"> 1) Jonnybone J Kurum (No. KP: 761113-12-5915) 2) Georgey Sulom (No. KP: 830521-12-5961) 	<ul style="list-style-type: none"> 1) Bersetuju dengan syor pewujudan DUN baharu iaitu DUN N.47 Telupid di bawah Parlimen P.183 Beluran. 2) Cadangan supaya masa tutup Pusat Mengundi bagi DM Lidung dipanjangkan dari jam 2.00 petang ke jam 4.30 petang. 3) Cadangan untuk meminda nama DM-DM tersebut yang terletak di dalam DUN N.47 Telupid, iaitu: <ul style="list-style-type: none"> i) Nama DM Ensuan 	<p>SPR bersetuju dengan cadangan untuk memanjangkan masa tutup Pusat Mengundi bagi DM Lidung kepada 4.30 petang setelah mengambilkira faktor ke arah memudahkan pemilih dalam urusan pilihan raya.</p> <p>SPR juga bersetuju dengan cadangan untuk meminda nama bagi DM Ensuan kepada DM Barayong dan DM Ulu Labuk kepada DM Kiabau setelah mengambilkira faktor ke atas pemeliharaan hubungan tempatan mencakupi aspek sejarah, kekeluargaan, etnik dan adat</p>

RAHSIA

BIL.	BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN	TARIKH, HARI DAN MASA	TEMPAT SIASATAN TEMPATAN	KATEGORI PEMBANTAH	BIL. PEMBANTAH YANG HADIR	BIL. PEMBANTAH YANG MEMBERI KETERANGAN	WAKIL JURUCAKAP PEMBANTAH	BUTIR-BUTIR BANTAHAN	KEPUTUSAN SPR
								<p>kepada DM Barayong; dan</p> <p>ii) DM Ulu Labuk kepada DM Kiabau.</p> <p>4) Cadangan untuk mewujudkan semula DM Kopuron seperti mana semasa Pilihan Raya Umum Ke-13.</p>	<p>resam.</p> <p>Walau bagaimanapun, SPR menolak cadangan untuk mewujudkan semula DM Kopuron sebaliknya SPR menambah Pusat Mengundi baharu di DM Wonod iaitu Sekolah Kebangsaan Kopuron bagi memudahkan pemilih dalam urusan pilihan raya.</p>
12.	P.187 Kinabatangan	27 Oktober 2016 (Khamis) 9.45 pagi	Hotel Sabah, Sandakan	Pemilih 100 orang atau lebih	17	3	1) Lamri bin Haji Tambutit (No. KP: 560603-12-5597) 2) Mohd Halikin bin Angga @ Sanibui (No. KP: 581002-12-5885) 3) Muslee bin Janan (No. KP: 550911-12-5493)	<p>1) Bersetuju dengan syor pewujudan DUN baharu iaitu DUN N.58 Lamag di bawah Parlimen P.187 Kinabatangan.</p> <p>2) Bantahan ke atas pemindahan DM Suan Lamba dari DUN N.59 Sukau ke DUN N.58 Lamag.</p> <p>3) Mencadangkan supaya DM Batu Puteh dipindahkan dari DUN N.59 Sukau ke DUN N.58 Lamag.</p>	<p>SPR bersetuju dengan bantahan untuk memindahkan DM Suan Lamba dari DUN N.58 Lamag ke DUN N.59 Sukau dan memindahkan DM Batu Puteh dari DUN N.59 Sukau ke DUN N.58 Lamag setelah mengambil kira faktor-faktor yang berikut:</p> <p>1) Meningkatkan pemeliharaan hubungan tempatan mencakupi aspek kekeluargaan, etnik dan adat resam; dan</p> <p>2) Memudahkan pemilih dalam urusan pilihan raya.</p>
13.	P.188 Silam	27 Oktober 2016 (Khamis) 10.05	Hotel Sabah, Sandakan	Pemilih 100 orang atau lebih	17	3	1) Jumaharil bin Marpu (No. KP: 540429-12-5269)	<p>Cadangan untuk meminda nama:</p> <p>1) Nama Parlimen P.188 Silam kepada Parlimen P.188 Lahad Datu; dan</p>	<p>SPR bersetuju dengan cadangan untuk meminda nama Parlimen P.188 Silam kepada Parlimen P.188 Lahad Datu dan DUN N.62 Lahad Datu kepada DUN N.62</p>

RAHSIA

BIL.	BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN	TARIKH, HARI DAN MASA	TEMPAT SIASATAN TEMPATAN	KATEGORI PEMBANTAH	BIL. PEMBANTAH YANG HADIR	BIL. PEMBANTAH YANG MEMBERI KETERANGAN	WAKIL JURUCAKAP PEMBANTAH	BUTIR-BUTIR BANTAHAN	KEPUTUSAN SPR
		pagi					2) Jalalkamis bin Raupong (No. KP: 730823-12-5619) 3) Benjamin bin Momin (No. KP: 721026-12-5777)	2) Nama DUN N.62 Lahad Datu dipinda kepada DUN N.62 Sepagaya atau apa-apa nama yang difikirkan bersesuaian oleh SPR.	Silam setelah mengambilkira faktor yang berikut: i. Nama-nama tersebut adalah lebih sinonim dengan masyarakat tempatan; dan ii. Meningkatkan pemeliharaan hubungan tempatan mencakupi aspek kekeluargaan, etnik dan adat resam.

RAHSIA

LAMPIRAN 2

**RINGKASAN REPRESENTASI SOKONGAN KE ATAS SYOR-SYOR
YANG DISEDIAKAN OLEH SPR SEMASA PAMERAN KALI
PERTAMA**

RAHSIA

**RINGKASAN REPRESENTASI SOKONGAN KE ATAS SYOR-SYOR YANG DISEDIAKAN OLEH SPR
SEMASA PAMERAN KALI PERTAMA**

BIL.	BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN	KATEGORI PEMBANTAH	WAKIL PEMBANTAH	BUTIR-BUTIR REPRESENTASI	ULASAN SPR
1.	P.167 Kudat	Pemilih 100 orang atau lebih	1) Sukarno Ingking (No. KP: -tidak dikemukakan-)	Menyokong syor SPR yang mengekalkan DM Sungai Eloi di dalam DUN N.03 Pitas di bawah Parlimen P.167 Kudat.	SPR mengucapkan terima kasih dan menghargai representasi sokongan yang dikemukakan oleh pembantah.
2.	P.188 Silam	Pemilih 100 orang atau lebih	1) Mohmmad Rahmat bin Mohamad Yusof (No. KP: 790418-12-6129) 2) Sandaluddin bin Muksan (No. KP: 710120-12-5729) 3) Rajesh bin Yusof (No. KP: 750508-12-5625)	Menyokong syor SPR iaitu: 1) Menamakan DUN baharu di dalam Parlimen P.188 Silam sebagai DUN N.61 Segama; dan 2) Mengekalkan nama Bahagian Pilihan Raya Parlimen P.188 Silam dan DUN N.62 Lahad Datu.	SPR mengucapkan terima kasih dan menghargai representasi sokongan yang dikemukakan oleh pembantah.
3.	P.188 Silam	Pemilih 100 orang atau lebih	1) Kassim bin Ajirul (No. KP: 600910-12-6059) 2) Ali Hassan bin Juharan (No. KP: 610220-12-5701) 3) Abdul Jana bin Hj. Surga (No. KP: 661002-12-5439)	Menyokong syor SPR yang mengekalkan nama Bahagian Pilihan Raya Parlimen P.188 Silam dan DUN N.51 Kunak.	SPR mengucapkan terima kasih dan menghargai representasi sokongan yang dikemukakan oleh pembantah.
4.	P.188 Silam	Pemilih 100 orang atau lebih	1) Roslan bin Abdul Hamid (No. KP: 660812-12-5735) 2) Musli bin Jaafar (No. KP: 580320-12-5405) 3) Makbol bin Alam (No. KP: 631025-12-5215)	Menyokong syor SPR yang mengekalkan nama Bahagian Pilihan Raya Parlimen P.188 Silam dan DUN N.60 Tungku.	SPR mengucapkan terima kasih dan menghargai representasi sokongan yang dikemukakan oleh pembantah.

RAHSIA

LAMPIRAN 3

**RINGKASAN BANTAHAN BAGI SIASATAN TEMPATAN KALI
KEDUA BERKENAAN DENGAN SYOR KAJIAN SEMULA
PERSEMPADANAN NEGERI SABAH**

RAHSIA

**RINGKASAN BANTAHAN BAGI SIASATAN TEMPATAN KALI KEDUA
BERKENAAN DENGAN SYOR KAJIAN SEMULA PERSEMPADANAN NEGERI SABAH**

BIL.	BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN	TARIKH, HARI DAN MASA	TEMPAT SIASATAN TEMPATAN	KATEGORI PEMBANTAH	BIL. PEMBANTAH YANG HADIR	BIL. PEMBANTAH YANG MEMBERI KETERANGAN	WAKIL JURUCAKAP PEMBANTAH	BUTIR-BUTIR BANTAHAN	KEPUTUSAN SPR
1.	P.187 Kinabatangan	9 Januari 2017 (Isnin) 10.34 Pagi	Grand Ballroom, Level 1, Sabah Hotel, Sandakan	Pemilih 100 orang atau lebih	20	3	1) Rudin @ Amirudin bin Mohd Damit (No. KP: 640218-12-5523) 2) Sabran bin Adari (No. KP: 670103-12-6021) 3) Mohamad Khan bin Pibu (No. KP: 610312-12-5151)	Bantahan ke atas pemindahan keluar DM Batu Puteh dari DUN N.59 Sukau ke DUN N.58 Lamag.	SPR bersetuju dengan bantahan untuk memindahkan DM Batu Puteh dari DUN N.58 Lamag ke DUN N.59 Sukau setelah mengambil kira faktor-faktor yang berikut: 1) Memelihara hubungan tempatan yang telah lama wujud antara penduduk di kawasan Batu Puteh dan Sukau; 2) Memudahkan urusan pentadbiran terutamanya bagi perwujudan daerah kecil baharu dan industri pelancongan tempatan; dan 3) Memudahkan urusan penduduk tempatan bagi mendapatkan perkhidmatan wakil rakyat.
2.	P.168 Kota Marudu	10 Januari 2017 (Selasa) 9.48 Pagi	Hotel Le Meridien, Kota Kinabalu	Pemilih 100 orang atau lebih	15	1	1) Alias Tudin bin Sapaun (No. KP: 571224-12-5179) 2) Baintin bin Adun @ Abd. Halim	1) Bantahan untuk memindahkan DM Tanjung Batu dari DUN N.06 Bandau ke DUN N.07 Tandek. 2) Cadangan untuk menyusun semula DM-DM dalam DUN	SPR bersetuju dengan bantahan untuk menyusun semula DM-DM di dalam DUN N.06 Bandau dan DUN N.07 Tandek dengan hanya memindahkan DM Pangapuyan dan DM Panaitan ke DUN N.06 Bandau setelah mengambil kira

RAHSIA

BIL.	BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN	TARIKH, HARI DAN MASA	TEMPAT SIASATAN TEMPATAN	KATEGORI PEMBANTAH	BIL. PEMBANTAH YANG HADIR	BIL. PEMBANTAH YANG MEMBERI KETERANGAN	WAKIL JURUCAKAP PEMBANTAH	BUTIR-BUTIR BANTAHAN	KEPUTUSAN SPR
							(No. KP: 610105-12-5677) 3) Jurin bin Gunsalam @Saidina Ali (No. KP: 800310-12-5593)	N.06 Bandau dan DUN N.07 Tandek seperti yang berikut: <u>DUN N.06 Mangaris</u> i) Bintasan ii) Mangaris iii) Tagaroh iv) Langkon v) Mangin vi) Ranau vii) Popok viii) Bongon ix) Panaitan x) Simpangan xi) Melangkap xii) Marak Parak xiii) Goshen xiv) Timbang Batu xv) Sunsui xvi) Pongopuyan <u>DUN N.07 Tandek</u> i) Talantang ii) Ulu Bengkoka iii) Gana iv) Salimandut v) Samparita vi) Lingkabungan vii) Sonsogon Magandai viii) Gouton ix) Bombong 1 x) Damai xi) Tagibang xii) Mosolog xiii) Ongkilan xiv) Taritipan	faktor-faktor yang berikut: 1) Meningkatkan pemeliharaan hubungan tempatan mencakupi aspek kekeluargaan, etnik dan adat resam; dan 2) Mengurangkan jurang bilangan pemilih antara DUN N.06 Bandau dan DUN N.07 Tandek. Walau bagaimanapun, SPR menolak bantahan untuk memindahkan DM Tanjung Batu dari DUN N.06 Bandau ke DUN N.07 Tandek kerana telah menerima penyusunan semula DUN N.06 Bandau dan N.07 Tandek. Selain itu, ia juga mengambil kira faktor ke arah peningkatan jurang bilangan pemilih antara kedua-dua DUN.

RAHSIA

BIL.	BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN	TARIKH, HARI DAN MASA	TEMPAT SIASATAN TEMPATAN	KATEGORI PEMBANTAH	BIL. PEMBANTAH YANG HADIR	BIL. PEMBANTAH YANG MEMBERI KETERANGAN	WAKIL JURUCAKAP PEMBANTAH	BUTIR-BUTIR BANTAHAN	KEPUTUSAN SPR
								xv) Tingkalanon xvi) Tanjung Batu	
3.	P.168 Kota Marudu	10 Januari 2017 (Selasa) 10.39 Pagi	Hotel Le Meridien, Kota Kinabalu	Pemilih 100 orang atau lebih	4	1	1) Chin Kui Chen (No. KP: 620223-12-5423) 2) Matin@B. Amin bin Marasan @Arshat (No. KP: 470105-12-5093) 3) Jorobot bin Gapil (No. KP: 780923-12-5769)	Bantahan untuk memindahkan DM Panaitan dari DUN N.07 Tandek ke DUN N.06 Bandau.	SPR bersetuju dengan bantahan untuk memindahkan DM Panaitan dari DUN N.07 Tandek ke DUN N.06 Bandau setelah mengambil kira faktor-faktor yang berikut: 1) Meningkatkan pemeliharaan hubungan tempatan mencakupi aspek kekeluargaan, etnik dan adat resam; 2) Mengurangkan jurang bilangan pemilih antara DUN N.06 Bandau dan DUN N.07 Tandek; dan 3) Memudahkan urusan pentadbiran serta perkhidmatan wakil rakyat.
4.	P.168 Kota Marudu	10 Januari 2017 (Selasa) 10.57 Pagi	Hotel Le Meridien, Kota Kinabalu	Pemilih 100 orang atau lebih	2	2	1) Tahar bin Untalis (No. KP: 640203-12-5889) 2) Majungan Gimbat (No. KP: 691001-12-5987)	Bantahan untuk memindahkan DM Pangapuyan dari DUN N.07 Tandek ke DUN N.06 Bandau.	SPR bersetuju dengan bantahan untuk memindahkan DM Pangapuyan dari DUN N.07 Tandek ke DUN N.06 Bandau setelah mengambil kira faktor-faktor yang berikut: 1) Meningkatkan pemeliharaan hubungan tempatan mencakupi aspek kekeluargaan, etnik dan adat

RAHSIA

BIL.	BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN	TARIKH, HARI DAN MASA	TEMPAT SIASATAN TEMPATAN	KATEGORI PEMBANTAH	BIL. PEMBANTAH YANG HADIR	BIL. PEMBANTAH YANG MEMBERI KETERANGAN	WAKIL JURUCAKAP PEMBANTAH	BUTIR-BUTIR BANTAHAN	KEPUTUSAN SPR
									resam; 2) Mengurangkan jurang bilangan pemilih antara DUN N.06 Bandau dan DUN N.07 Tandek; dan 3) Memudahkan urusan pentadbiran serta perkhidmatan wakil rakyat.

RAHSIA

LAMPIRAN 4

**RINGKASAN REPRESENTASI SOKONGAN KE ATAS SYOR-SYOR
YANG DISEDIAKAN OLEH SPR SEMASA PAMERAN KALI KEDUA**

RAHSIA

**RINGKASAN REPRESENTASI SOKONGAN KE ATAS SYOR-SYOR YANG DISEDIAKAN OLEH SPR
SEMASA PAMERAN KALI KEDUA**

BIL.	BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN	KATEGORI PEMBANTAH	WAKIL PEMBANTAH	BUTIR-BUTIR REPRESENTASI	ULASAN SPR
1.	P.187 Kinabatangan	Pemilih 100 orang atau lebih	1) Ahdah bin Sulaiman (No. KP: 500813-12-5419) 2) Juhora bin Paritai (No. KP: 631125-12-5511) 3) Ahmad bin Abdul (No. KP: 470123-12-5003)	Menyokong syor SPR yang memindahkan DM Batu Puteh dari DUN N.59 Sukau ke DUN N.58 Lamag.	SPR mengucapkan terima kasih dan menghargai representasi sokongan yang dikemukakan oleh pembantah.

LAMPIRAN 5

**BUTIRAN SYOR YANG DICADANGKAN BAGI NEGERI SABAH
BERKAITAN DENGAN BAHAGIAN-BAHAGIAN PILIHAN RAYA
PERSEKUTUAN DAN NEGERI YANG BAHARU, PINDAAN DAN
PERUBAHAN NAMA SEDIA ADA BAGI BAHAGIAN-BAHAGIAN
PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN DAN NEGERI DAN BAHAGIAN-
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN DALAM NEGERI
SABAH YANG TERLIBAT DALAM SEMAKAN SEMULA DAN
TERSENTUH OLEH SYOR**

**SYOR YANG DICADANGKAN BAGI NEGERI SABAH BERKAITAN DENGAN
BAHAGIAN-BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN DAN NEGERI YANG
BAHARU, PINDAAN DAN PERUBAHAN NAMA SEDIA ADA BAGI BAHAGIAN-
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN DAN NEGERI DAN BAHAGIAN-
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN YANG TERLIBAT DALAM
SEMAKAN SEMULA DAN TERSENTUH OLEH SYOR YANG DICADANGKAN**

***PROPOSED RECOMMENDATIONS FOR THE STATE OF SABAH REGARDING
THE NEW FEDERAL AND STATE CONSTITUENCIES, AMENDMENTS AND
ALTERATIONS TO THE EXISTING NAMES OF THE FEDERAL AND STATE
CONSTITUENCIES AND THE FEDERAL CONSTITUENCIES INVOLVED IN THE
REVISION AND AFFECTED BY THE PROPOSED RECOMMENDATIONS***

	(1) Bahagian Pilihan Raya Persekutuan <i>Federal Constituency</i>	(2) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>
Pewujudan Baru <i>Newly Created</i>	-Tiada- - Nil -	<ol style="list-style-type: none"> 1. N. 02 Bengkoka 2. N. 06 Bandau 3. N. 08 Pintasan 4. N. 13 Pantai Dalit 5. N. 17 Darau 6. N. 24 Tanjung Keramat 7. N. 27 Limbahau 8. N. 44 Tulid 9. N. 47 Telupid 10. N. 51 Sungai Manila 11. N. 58 Lamag 12. N. 61 Segama 13. N. 70 Kukusan
Pindaan dan Perubahan Nama Sedia Ada <i>Amendments and Alterations to the Existing Names</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. P. 188 Lahad Datu (Nama Asal: Silam) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. N. 22 Tanjung Aru (Nama Asal: Tanjung Aru) 2. N. 62 Silam (Nama Asal: Lahad Datu) 3. N. 71 Tanjung Batu (Nama Asal: Tanjung Batu)

RAHSIA

Kecuali bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan yang terlibat dalam semakan semula dan tersentuh oleh syor yang dicadangkan iaitu P. 167 Kudat, P. 168 Kota Marudu, P. 169 Kota Belud, P. 170 Tuaran, P. 171 Sepanggar, P. 172 Kota Kinabalu, P. 173 Putatan, P. 174 Penampang, P. 175 Papar, P. 182 Pensiangan, P. 183 Beluran, P. 184 Libaran, P. 187 Kinabatangan, P. 188 Lahad Datu dan P. 191 Kalabakan, sempadan bahagian-bahagian pilihan raya Persekutuan yang tidak disebut tetap serupa seperti yang ada sekarang.

Except for the Federal constituencies involved in the revision and affected by the proposed recommendations that is P. 167 Kudat, P. 168 Kota Marudu, P. 169 Kota Belud, P. 170 Tuaran, P. 171 Sepanggar, P. 172 Kota Kinabalu, P. 173 Putatan, P. 174 Penampang, P. 175 Papar, P. 182 Pensiangan, P. 183 Beluran, P. 184 Libaran, P. 187 Kinabatangan, P. 188 Lahad Datu and P. 191 Kalabakan, the boundaries of the Federal constituencies which are not mentioned remain the same as at present.

RAHSIA

LAMPIRAN 6

**BILANGAN PEMILIH BAGI BAHAGIAN-BAHAGIAN PILIHAN
RAYA PERSEKUTUAN DAN NEGERI DALAM NEGERI SABAH**

RAHSIA

**BILANGAN PEMILIH BAGI BAHAGIAN-BAHAGIAN PILIHAN RAYA
PERSEKUTUAN DAN NEGERI DALAM NEGERI SABAH**

***NUMBER OF ELECTORS FOR THE FEDERAL AND STATE CONSTITUENCIES
IN THE STATE OF SABAH***

**BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 167 KUDAT
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 167 KUDAT**

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 01 BANGGI	1. Limbuak	462
	2. Kapitangan	350
	3. Sabur	364
	4. Karakit	953
	5. Malawali	104
	6. Balambangan	278
	7. Maliu	773
	8. Dagotan	237
	9. Lok Agong	329
	10. Sebogoh	125
	11. Loktohog	456
	12. Laksian	356
	13. Palak	308
	14. Tigabu	390
		5,485
N. 02 BENGOKA	1. Mengkubau	708
	2. Tanjung Piring	462
	3. Mangkapon	674
	4. Kanibongan	1,710
	5. Pantai	957
	6. Kebatasan	1,601
	7. Penapak	975
	8. Dandun	1,381

RAHSIA

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
	9. Senaja	810
	10. Pandan	754
		10,032
N. 03 PITAS	1. Telaga	859
	2. Kalumpang	1,545
	3. Salimpodon	1,386
	4. Pitas	1,265
	5. Liu	457
	6. Malubang	382
	7. Rosob	890
	8. Pinggan-Pinggan	1,134
	9. Sungai Eloi	1,118
	10. Sanitan	368
		9,404
N. 04 TANJONG KAPOR	1. Tiga Papan	705
	2. Suangpai	1,022
	3. Pengaraban	3,171
	4. Tanjung Kapor	3,673
	5. Pakka	918
	6. Bangau	827
	7. Tamalang	1,437
	8. Dampirit	624
	9. Kudat Bandar	3,037
	10. Milau	1,000
	11. Landong Ayang	2,290
	12. Loro	128
	13. Tajau	751
	14. Limau-Limauan	687
	15. Pantai Bahagia	2,219
		22,489

RAHSIA

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P. 167 Kudat:		47,410
<i>Total Number of Electors in the Federal Constituency of P. 167 Kudat:</i>		

RAHSIA

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 168 KOTA MARUDU
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 168 KOTA MARUDU

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 05 MATUNGGONG	1. Sikuati	668
	2. Dualog	393
	3. Pinawantai	1,547
	4. Tambuluran	598
	5. Indarason	702
	6. Matunggong	1,728
	7. Nangka	441
	8. Tigaman	591
	9. Rampai	417
	10. Lodung	744
	11. Lokoton	382
	12. Lajong	564
	13. Tinangol	1,088
	14. Kandawayon	484
	15. Muhang	257
	16. Sebayan	547
	17. Lotong	657
	18. Tagumamal Laut	315
	19. Sampir	452
	20. Teringai Laut	402
	21. Bingolon	340
	22. Panudahan	400
	23. Narandang	347
	24. Terongkongan	479
	25. Pata	274
		14,817
N. 06 BANDAU	1. Bintasan	1,330
	2. Mangaris	1,126
	3. Tagaroh	1,011
	4. Langkon	810

RAHSIA

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
	5. Panaitan	772
	6. Mangin	323
	7. Ranau	1,238
	8. Bongon	2,544
	9. Ongkilan	513
	10. Taritipan	868
	11. Popok	1,207
	12. Tanjung Batu	842
	13. Pangapuyan	489
		13,073
N. 07 TANDEK	1. Tingkalanon	1,986
	2. Talantang	1,173
	3. Ulu Bengkoka	150
	4. Gana	492
	5. Simpangan	734
	6. Malangkap	520
	7. Marak Parak	711
	8. Salimandut	1,550
	9. Samparita	397
	10. Lingkabungan	283
	11. Sonsogon Magandai	692
	12. Gouton	171
	13. Bombong I	382
	14. Damai	1,114
	15. Tagibang	276
	16. Goshen	1,544
	17. Timbang Batu	905
	18. Sunsui	374
	19. Masalog	1,133
		14,587

RAHSIA

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P. 168 Kota Marudu:		42,477
<i>Total Number of Electors in the Federal Constituency of P. 168 Kota Marudu:</i>		

RAHSIA**BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 169 KOTA BELUD
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 169 KOTA BELUD**

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 08 PINTASAN	1. Dudar 2. Rampayan 3. Timbang 4. Tamau 5. Merbau 6. Pandasan 7. Kota Peladok 8. Rampayan Ulu 9. Pulau Mantanani 10. Peladok	1,333 1,547 1,342 1,197 576 865 546 257 522 1,679 9,864
N. 09 TEMPASUK	1. Kagurahan 2. Taun Gusi 3. Tempasuk 4. Rosok 5. Gunding 6. Jawi Jawi 7. Labuan	1,035 2,707 2,247 2,045 1,093 490 1,397 11,014
N. 10 USUKAN	1. Ambong 2. Kulambai 3. Timbang Dayang 4. Sambirai 5. Pangkalan Abai 6. Pompod 7. Kota Belud 8. Pirasan 9. Suang Punggor	759 1,999 838 2,095 1,265 1,507 2,159 1,574 688

RAHSIA

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
	10. Kuala Abai	1,002
	11. Siasai	1,301
		15,187
N. 11 KADAMAIAN	1. Kelawat	1,284
	2. Kinasaraban	674
	3. Tamu Darat	1,324
	4. Piasau	976
	5. Tangkurus	741
	6. Lasau	986
	7. Sayap	1,008
	8. Taginambur	1,604
	9. Narinang	814
	10. Kebayau	959
	11. Kiau	937
	12. Gaur-Gaur	1,168
	13. Tambulian	1,081
	14. Nahaba	749
	15. Melangkap	808
	16. Kaung	589
		15,702
Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P. 169 Kota Belud:		51,767
Total Number of Electors in the Federal Constituency of P. 169 Kota Belud:		

RAHSIA**BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 170 TUARAN
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 170 TUARAN**

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 12 SULAMAN	1. Penimbawan 2. Serusup 3. Kindu 4. Indai 5. Batangan 6. Tambalang 7. Baru-Baru	1,024 1,256 1,994 1,159 1,263 3,239 561 10,496
N. 13 PANTAI DALIT	1. Tuaran Bandar 2. Marabahai 3. Mengkabong 4. Berungis 5. Gayang 6. Nongkoulud 7. Telipok	2,405 1,637 2,914 2,452 965 1,972 1,314 13,659
N. 14 TAMPARULI	1. Tenghilan 2. Rani 3. Rungus 4. Rengalis 5. Topokon 6. Sawah 7. Tamparuli 8. Mengkaladoi 9. Gayaratau 10. Kilang Bata 11. Telibong	2,304 1,326 572 954 856 1,642 2,956 1,984 521 500 1,383 14,998

RAHSIA

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 15 KIULU	1. Rangalau	755
	2. Kiulu	2,411
	3. Malangang	744
	4. Togop	607
	5. Kelawat	510
	6. Bongol	284
	7. Simpangan	627
	8. Taginambur	323
	9. Pukak	842
	10. Mantob	545
	11. Pahu	634
	12. Tiong Simpodon	729
	13. Poring	201
	14. Tomis	480
	15. Tudan	148
		9,840

Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P. 170 Tuaran: **48,993**
Total Number of Electors in the Federal Constituency of P. 170 Tuaran:

RAHSIA**BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 171 SEPANGGAR
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 171 SEPANGGAR**

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 16 KARAMBUNAI	1. Karambunai 2. Gudon 3. Taman Indah Permai 4. Kibagu 5. Telipok Laut 6. Telipok Darat 7. Pulau Sepanggar	3,322 1,989 3,714 2,409 1,124 3,126 170 15,854
N. 17 DARAU	1. Likas Baru 2. Likas Darat 3. Kampong Likas 4. Bangka-Bangka 5. Kurol Melangi 6. Darau 7. Warisan 8. Rampayan	3,542 2,235 2,668 1,270 1,638 1,374 1,971 1,854 16,552
N. 18 INANAM	1. Inanam Laut 2. Tobobon 3. Kokol 4. Menggatal 5. Pulutan 6. Inanam Darat 7. Poring-Poring 8. Kolam Ayer 9. Cenderakasih 10. Pekan Inanam 11. Bantayan	2,275 2,311 1,026 3,323 1,305 3,064 293 945 3,006 3,265 2,075

RAHSIA

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
		22,888

Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya
Persekutuan P. 171 Sepanggar:
*Total Number of Electors in the Federal Constituency of
P. 171 Sepanggar:*

RAHSIA

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 172 KOTA KINABALU
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 172 KOTA KINABALU

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 19 LIKAS	1. Bandar Utara 2. Bandar Selatan 3. Likas Barat 4. Likas 5. Likas Tengah 6. Likas Selatan 7. Likas Park 8. Dah Yeh Villa	1,251 2,071 1,103 2,900 949 1,690 1,754 3,290 15,008
N. 20 API-API	1. Kampong Ayer 2. Jalan Istana 3. Jalan Kebajikan 4. Sunny Garden 5. Jalan Bandaran	3,497 2,384 1,991 2,897 3,682 14,451
N. 21 LUYANG	1. Jalan Rumah Sakit 2. Luyang 3. Foh Sang 4. Jindo 5. Bukit Padang 6. Kepayan Ridge 7. Taman Fu Yun 8. Jalan Penampang 9. Lido	2,375 3,400 3,741 1,840 1,829 2,688 2,393 2,085 3,641 23,992
Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P. 172 Kota Kinabalu:		53,451

*Total Number of Electors in the Federal Constituency of
P. 172 Kota Kinabalu:*

RAHSIA

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 173 PUTATAN
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 173 PUTATAN

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 22 TANJUNG ARU	1. Pulau Gaya 2. Sembulan Utara 3. Sembulan Selatan 4. Tanjung Aru Timor 5. Tanjung Aru Barat 6. Lapangan Terbang 7. Tanjung Aru Baru	2,387 3,011 3,141 2,324 1,928 385 1,938 15,114
N. 23 PETAGAS	1. Petagas 2. Ulu Putatan 3. Bandar Putatan 4. Papason 5. Tengah Padang 6. Tombovo	2,599 1,501 2,945 1,990 1,904 1,024 11,963
N.24 TANJUNG KERAMAT	1. Muhibbah 2. Pasir Putih 3. Lok Kawi 4. Taman Pantai Lok Kawi	3,431 3,774 3,550 1,291 12,046
Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P. 173 Putatan: <i>Total Number Of Electors In The Federal Constituency Of P. 173 Putatan:</i>		39,123

RAHSIA**BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 174 PENAMPANG
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 174 PENAMPANG**

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 25 KAPAYAN	1. Kapayan Barat 2. Kapayan 3. Kapayan Timor 4. Kobusak 5. Nosob 6. Donggongan 7. Hungab	723 4,753 3,087 4,604 5,264 2,825 2,517 23,773
N. 26 MOYOG	1. Buit 2. Guunsing 3. Penampang Utara 4. Nambazan 5. Kurai 6. Limbanak 7. Terian 8. Moyog 9. Inobong 10. Tanaki 11. Buayan 12. Longkogungan 13. Babagon	1,338 758 3,251 1,712 693 2,549 116 898 3,482 1,104 153 130 1,362 17,546
Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P. 174 Penampang: <i>Total Number of Electors in the Federal Constituency of P. 174 Penampang:</i>		41,319

RAHSIA

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 175 PAPAR
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 175 PAPAR

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 27 LIMBAHAU	1. Dambai 2. Labak 3. Kaiduan 4. Gana 5. Ovai 6. Surati 7. Limbahau 8. Biau 9. Rampazan	1,709 1,892 308 1,554 661 532 2,148 1,674 1,176 11,654
N. 28 KAWANG	1. Pengalat 2. Kawang 3. Kinarut 4. Kampung Laut 5. Pengalat Kecil 6. Beringgis	2,593 2,213 2,448 2,669 1,470 1,354 12,747
N. 29 PANTAI MANIS	1. Buang Sayang 2. Kuala 3. Kelanahan 4. Bandar Papar 5. Benoni	2,010 3,825 2,843 2,126 2,679 13,483
Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P. 175 Papar: <i>Total Number of Electors in the Federal Constituency of P. 175 Papar:</i>		37,884

RAHSIA
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 176 KIMANIS
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 176 KIMANIS

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 30 BONGAWAN	1. Batu Enam 2. Kabang 3. Gadong 4. Bongawan 5. Kimanis Mandahan 6. Kimanis Estate 7. Simpangan 8. Kuala Pus 9. Bongawan Estate 10. Seladan	2,098 1,338 777 1,924 1,030 2,098 1,188 828 568 3,108 14,957
N. 31 MEMBAKUT	1. Binsulok 2. Pimping 3. Brunei 4. Bandau 5. Membakut 6. Lumat 7. Mawao 8. Sinuka 9. Dindong	1,221 2,764 1,611 1,860 1,188 845 1,528 587 380 11,984
Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P. 176 Kimanis:		26,941
<i>Total Number of Electors in the Federal Constituency of P. 176 Kimanis:</i>		

RAHSIA

**BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 177 BEAUFORT
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 177 BEAUFORT**

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 32 KLIAS	1. Kota Klias 2. Malabau 3. Kabulu 4. Takuli 5. Limbawang 6. Klias Baru 7. Bandar Beaufort 8. Bingkul 9. Jim pangah 10. Halogilat 11. Taman Wawasan 12. Klias Estate	1,718 1,637 619 677 2,699 2,050 1,799 2,176 746 301 792 213 15,427
N. 33 KUALA PENYU	1. Tenambak 2. Temporong 3. Sitombok 4. Palu Palu 5. Bundu 6. Melampai 7. Mansud 8. Karukan 9. Kilugus 10. Tanjung Aru 11. Malikai 12. Menumbok	1,148 1,175 2,044 1,092 1,512 1,495 523 1,078 1,072 655 791 2,165 14,750
Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P. 177 Beaufort: <i>Total Number of Electors in the Federal Constituency of P. 177 Beaufort:</i>		30,177

RAHSIA

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 178 SIPITANG
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 178 SIPITANG

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 34 LUMADAN	1. Kabajang 2. Gadong 3. Lupak 4. Padas Valley 5. Beaufort Selatan 6. Lumadan 7. Bukau 8. Suasa 9. Padas Damit 10. Bankalalak 11. Weston 12. Lubok 13. Lingkungan	767 2,207 1,128 858 1,117 1,004 708 624 1,653 919 1,252 487 1,236 13,960
N. 35 SINDUMIN	1. Banting 2. Sindumin 3. Marintaman 4. Bandar Sipitang 5. Mesapol 6. Usuk 7. Ulu Sipitang 8. Pantai 9. Melamam 10. Mendolong 11. Kelangsat 12. Bole 13. Meligan 14. Long Pasia 15. Iburu	789 1,283 416 2,758 2,257 961 799 2,155 767 531 505 156 474 340 184

RAHSIA

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
	16. Tanjung Pagar	972
	17. Kuala Muaya	132
		15,479

Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P. 178 Sipitang: **29,439**

Total Number of Electors in the Federal Constituency of P. 178 Sipitang:

RAHSIA**BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 179 RANAU
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 179 RANAU**

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 36 KUNDASANG	1. Bundu Tuhan 2. Kundasang 3. Pinausok 4. Peranchangan 5. Pinawantai 6. Timbua 7. Nawanon 8. Ulu Sugut 9. Mangkapoh 10. Karagasan 11. Kaingaran 12. Kilanas 13. Langsat	1,601 3,616 641 877 885 1,297 316 1,076 522 622 759 596 626 13,434
N. 37 KARANAAN	1. Paka 2. Pekan Ranau 3. Tambiau 4. Tagudon 5. Karanaan 6. Tungou 7. Randagong 8. Lipasu 9. Mohimboyon 10. Toboh 11. Ratau 12. Kamburongoh 13. Sumaang 14. Kimolohing 15. Kinarasan	1,202 2,374 365 819 404 320 502 1,035 454 453 309 515 1,757 965 357

RAHSIA

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
	16. Waang	387
	17. Tudan	271
		12,489
N. 38 PAGINATAN	1. Lohan	2,528
	2. Bongkud	950
	3. Kilimu	1,428
	4. Libang	607
	5. Kituntul	982
	6. Nalapak	865
	7. Suminimpod	456
	8. Longut	128
	9. Paus	388
	10. Paginatan	823
	11. Kinapulidan	640
	12. Tinanom	202
	13. Tampios	310
	14. Miruru	427
	15. Tiang	91
	16. Noopung	334
	17. Narawang	460
	18. Marakau	523
	19. Kandawayon	257
	20. Sagindai	384
	21. Nampasan	348
	22. Matupang	378
		13,509
Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P. 179 Ranau: <i>Total Number of Electors in the Federal Constituency of P. 179 Ranau:</i>		39,432

RAHSIA

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 180 KENINGAU
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 180 KENINGAU

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 39 TAMBUNAN	1. Kirokot 2. Patau 3. Kinabaan 4. Sensuron 5. Timbou 6. Toboh 7. Kaingaran 8. Tambunan Bandar 9. Lubong 10. Nambayan 11. Kuala Monsok 12. Geras 13. Tiong 14. Namadan 15. Monsorulong 16. Rompon	344 743 1,050 1,290 559 1,786 346 3,047 2,040 134 656 686 164 243 529 329 13,946
N. 40 BINGKOR	1. Ranggom 2. Apin-Apin 3. Marampong 4. Bunga Raya 5. Kukuangoh 6. Tuntumulod 7. Bingkor 8. Baginda 9. Tuarid Taud 10. Keningau Station 11. Keningau Bandar	791 1,343 1,529 618 662 1,537 1,521 1,292 2,374 1,120 3,016 15,803

RAHSIA

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 41 LIAWAN	1. Luagan	2,151
	2. Liawan	1,615
	3. Patikang Laut	1,147
	4. Sinagang	937
	5. Meninipir	1,280
	6. Bayangan	1,013
	7. Mesjid	1,066
	8. Limbawan	1,563
	9. Motou	1,667
	10. Banjar	2,033
		14,472
Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P. 180 Keningau:		44,221
<i>Total Number of Electors in the Federal Constituency of P. 180 Keningau:</i>		

RAHSIA
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 181 TENOM
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 181 TENOM

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 42 MELALAP	1. Pamilaan 2. Melalap 3. Lagud 4. Kalang 5. Tenom Utara 6. Tenom Selatan 7. Saga 8. Mandalom 9. Pangi 10. Paguokon	784 1,819 1,545 1,738 826 1,768 894 1,858 264 592 12,088
N. 43 KEMABONG	1. Chinta Mata 2. Sapong 3. Mansasoh 4. Enubai 5. Paal 6. Baru Jumpa 7. Kemabong 8. Tomani 9. Rundum 10. Kapulu 11. Katuboh 12. Ulu Tomani	1,430 1,205 532 855 1,767 800 2,535 2,253 171 134 123 1,416 13,221
Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P. 181 Tenom: <i>Total Number of Electors in the Federal Constituency of P. 181 Tenom:</i>		25,309

RAHSIA

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 182 PENSIANGAN
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 182 PENSIANGAN

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 44 TULID	1. Sinulihan 2. Mansiat 3. Tulid 4. Sungoi 5. Marapok 6. Magatang 7. Menawo 8. Simbuauan 9. Lanas	939 989 986 636 1,100 1,210 868 280 556 7,564
N. 45 SOOK	1. Malima 2. Sook 3. Barasanon 4. Ansip 5. Mambulu 6. Karamatoi 7. Dalit 8. Kalampun 9. Malaing 10. Lumiri 11. Bonor 12. Tiulon	1,168 1,658 608 2,540 676 379 861 190 161 109 163 676 9,189
N. 46 NABAWAN	1. Nabawan 2. Pandewan 3. Ponontomon 4. Saliu 5. Sabinait	4,304 745 329 177 425

RAHSIA

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
	6. Sapulot	822
	7. Tataluan	459
	8. Saliku	229
	9. Longongon	786
	10. Pensiangan	388
	11. Sibangali	237
	12. Pohon Batu	315
	13. Salinatan	230
	14. Babalitan	437
	15. Saliliran	201
		10,084

Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya
Persekutuan P. 182 Pensiangan:

*Total Number of Electors in the Federal Constituency of
P. 182 Pensiangan:*

RAHSIA**BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 183 BELURAN
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 183 BELURAN**

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N.47 TELUPID	1. Ulu Sapi	914
	2. Lidong	723
	3. Nangoh	1,037
	4. Kiabau	243
	5. Barayong	723
	6. Wonod	1,210
	7. Telupid	1,880
	8. Tongkungan	260
		6,990
N.48 SUGUT	1. Jambongan Utara	306
	2. Golong	441
	3. Paitan Barat	538
	4. Terusan Sugut	489
	5. Alungai	206
	6. Lingkabau Utara	42
	7. Lingkabau Selatan	1,026
	8. Sungai-Sungai	561
	9. Pamol	1,515
	10. Botitian	663
	11. Malalin	202
	12. Bawang	520
	13. Tanjung Nipis	319
	14. Lubang Buaya	204
	15. Obah	272
	16. Pantai Boring	252
	17. Tampat	421
	18. Dalamas	579
	19. Nakadong	109
	20. Abuan	466

RAHSIA

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
	21. Binsulung	589
		9,720
N.49 LABUK	1. Kaniogan 2. Tetabuan 3. Kolapis 4. Klagan 5. Sapi 6. Sungai Nangka 7. Pekan Beluran 8. Muanad	494 559 1,087 283 818 619 1,486 2,860 8,206
Jumlah Bilangan Pemilih Dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.183 Beluran: <i>Total Number Of Electors In The Federal Constituency Of P.183 Beluran:</i>		24,916

RAHSIA

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 184 LIBARAN
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 184 LIBARAN

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 50 GUM-GUM	1. Semawang 2. Dandulit 3. Gum-Gum 4. Sandala 5. Jalan Labuk 6. Sungai Dusun 7. Jaya Bakti 8. Pulau Libaran 9. Sungai Tiram 10. Batu 25 Jalan Labuk	311 677 2,982 885 3,127 1,068 842 172 971 569 11,604
N. 51 SUNGAI MANILA	1. Sungai Batang 2. Sungai Manila 3. Batu 8 Jalan Labuk 4. Sungai Padas 5. Rancangan Lubuh 6. Tanjung Pisau	3,103 4,250 2,190 666 375 142 10,726
N. 52 SUNGAI SIBUGA	1. Sibuga 2. Sungai Kayu 3. Taman Airport 4. Nunuyan 5. Taman Merpati 6. Batu Putih Baru 7. Tinosa 8. Taman Fajar 9. Pulau Pamaguan	1,142 1,958 4,331 831 2,716 2,185 3,855 1,813 120 18,951

RAHSIA

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P. 184 Libaran:		41,281
<i>Total Number of Electors in the Federal Constituency of P. 184 Libaran:</i>		

RAHSIA**BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 185 BATU SAPI
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 185 BATU SAPI**

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 53 SEKONG	1. Jalan Sibuga 2. Kampung Gas 3. Jalan Batu Sapi 4. Tronglit 5. Sekong 6. Lupak Meluas 7. Pulau Sanghai	4,463 2,351 2,905 840 889 2,796 399 14,643
N. 54 KARAMUNTING	1. Cecily 2. Tanah Merah 3. Jalan Leila 4. Kampung Gelam 5. Karamunting 6. Bokara	2,169 2,126 2,444 2,325 3,593 3,122 15,779
Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P. 185 Batu Sapi: <i>Total Number of Electors in the Federal Constituency of P. 185 Batu Sapi:</i>		30,422

RAHSIA

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 186 SANDAKAN
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 186 SANDAKAN

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 55 ELOPURA	1. Taman Indah Jaya 2. Beatrice 3. Batu 1 Jalan Utara 4. Batu 2 Jalan Utara 5. Trig Hill 6. Jalan Utara 7. Pecky Valley 8. Sungai Anip 9. Batu 3 Jalan Utara 10. Batu 5 Jalan Utara	3,332 2,088 2,192 3,414 1,777 3,149 2,672 1,723 1,539 1,441 23,327
N. 56 TANJONG PAPAT	1. Happy Valley 2. Sandakan Pekan 3. Cathay 4. Pasar 5. Sim-Sim 6. Pulau Berhala 7. Jalan Dua	1,667 2,463 1,002 1,109 2,766 4,449 966 14,422
Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P. 186 Sandakan: <i>Total Number of Electors in the Federal Constituency of P. 186 Sandakan:</i>		37,749

RAHSIA**BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 187 KINABATANGAN
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 187 KINABATANGAN**

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N.57 KUAMUT	1. Mananam 2. Sogo-Sogo 3. Entilibon 4. Karamuak 5. Kuamut 6. Tongod 7. Penangah 8. Masaum 9. Inarad 10. Saguan	742 314 1,492 645 666 1,616 1,397 163 212 970 8,217
N.58 LAMAG	1. Buang Sayang 2. Bukit Garam 3. Lamag 4. Balat 5. Kota Kinabatangan 6. Usaha Jaya	699 2,308 288 231 2,699 903 7,128
N.59 SUKAU	1. Tanjung Aru 2. Mumiang 3. Lubukan 4. Suan Lamba 5. Batu Puteh 6. Paris 7. Bilit 8. Sukau 9. Abai 10. Tundun Bohangin	1,286 444 722 1,624 1,644 1,804 324 970 252 273

RAHSIA

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
	11. Litang	660
		10,003
Jumlah Bilangan Pemilih Dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P.187 Kinabatangan:		25,348
<i>Total Number Of Electors In The Federal Constituency Of P.187 Kinabatangan:</i>		

RAHSIA**BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 188 LAHAD DATU
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 188 LAHAD DATU**

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 60 TUNGKU	1. Segangan 2. Silabukan 3. Ulu Tungku 4. Tungku 5. Felda Sahabat 6. Tambisan 7. Tanjung Labian	882 1,733 899 2,570 3,331 640 735 10,790
N. 61 SEGAMA	1. Belacon 2. Dam Road 3. North Road 4. Tengah Nipah 5. Ulu Segama 6. Segama 7. Tabanac 8. Singgahmata 9. Jalan Segama	759 1,213 799 1,299 973 1,981 2,582 2,857 1,596 14,059
N. 62 SILAM	1. Sepagaya 2. Sakar 3. Bandar Lahad Datu 4. Lapangan Terbang 5. Panji Baru 6. Taman Fajar 7. Silam	3,208 470 3,428 2,359 2,233 2,244 1,422 15,364
N. 63 KUNAK	1. Mostyn	1,331

RAHSIA

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
	2. Madai	1,599
	3. Kampung Kunak	1,395
	4. Giram	1,165
	5. Pengkalan Kunak	1,851
	6. Kunak Jaya	1,526
	7. Pangi	719
	8. Pekan Kunak	2,544
		12,130
Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P. 188 Lahad Datu: <i>Total Number of Electors in the Federal Constituency of P. 188 Lahad Datu:</i>		52,343

RAHSIA

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 189 SEMPORNA
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 189 SEMPORNA

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 64 SULABAYAN	1. Pulau 2. Bum-Bum Utara 3. Sisipan 4. Bum-Bum Selatan 5. Sulabayan 6. Denawan 7. Larapan 8. Selakan 9. Terusan 10. Hampalan 11. Tongkalloh 12. Pulau Omadal	925 2,110 1,824 2,047 1,072 108 1,011 247 1,498 1,022 804 114 12,782
N. 65 SENALLANG	1. Pekan Semporna 2. Tampi-Tampi 3. Kabogan 4. Pakalangan 5. Tagasan 6. Mantaritip 7. Musallah 8. Inabah Kamal 9. Pulau Mabul 10. Bukit Lalang 11. Kubang Baru	1,635 1,543 1,251 754 2,274 1,460 1,159 1,790 235 724 388 13,213
N. 66 BUGAYA	1. Semporna Darat 2. Sungai Tohok 3. Bugaya	252 1,201 1,633

RAHSIA

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
	4. Tanjung Kapor	1,549
	5. Bubul	2,113
	6. Kampong Ayer	2,365
	7. Lihak-Lihak	1,409
	8. Simunul	3,898
	9. Bangau-Bangau	1,960
		16,380
Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P. 189 Semporna:		42,375
<i>Total Number of Electors in the Federal Constituency of P. 189 Semporna:</i>		

RAHSIA

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 190 TAWAU
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 190 TAWAU

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 67 BALUNG	1. Kinabutan 2. Andrassy 3. Balung 4. Kinabutan Besar 5. Bukit Quoin 6. Ranggu	2,791 1,632 3,335 3,113 911 1,337 13,119
N. 68 APAS	1. Tawau Lama 2. Tinagat 3. Apas 4. Wakuba 5. Titingan 6. Iderasabah 7. Batu 4	1,784 3,454 1,985 1,224 4,609 691 3,156 16,903
N. 69 SRI TANJONG	1. Kuhara 2. Sin On 3. Fajar 4. Sabindo 5. Kabota 6. Batu 3 7. Da Hua 8. Kapital 9. Jalan Chester 10. Takada	3,445 3,683 2,529 2,228 804 3,466 2,041 870 3,569 2,469 25,104
Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P. 190 Tawau:		55,126

Total Number of Electors in the Federal Constituency of
P. 190 Tawau:

RAHSIA

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN: P. 191 KALABAカン
FEDERAL CONSTITUENCY: P. 191 KALABAカン

(1) Bahagian Pilihan Raya Negeri <i>State Constituency</i>	(2) Daerah Mengundi <i>Polling District</i>	(3) Bilangan Pemilih <i>Number of Electors</i>
N. 70 KUKUSAN	1. Muhibbah Raya 2. Sentosa 3. Kukusan 4. Padang Terbang 5. Banyan	2,675 2,418 3,374 1,454 2,017 11,938
N. 71 TANJUNG BATU	1. Pasir Putih 2. Tanjung Batu 3. Keramat	3,850 3,557 5,155 12,562
N. 72 MEROTAI	1. Brumas 2. Kijang 3. Bombalai 4. Air Panas 5. Semarak 6. Merotai	843 1,163 3,474 2,359 1,381 3,954 13,174
N. 73 SEBATIK	1. Luasong 2. Kalabakan 3. Umas-Umas 4. Sarudung Laut 5. Sebatik 6. Tamang 7. Bergosong	431 2,168 2,646 249 794 1,065 1,068 8,421
Jumlah Bilangan Pemilih dalam Bahagian Pilihan Raya Persekutuan P. 191 Kalabakan: <i>Total Number of Electors in the Federal Constituency of P. 191 Kalabakan:</i>		46,095

RAHSIA

(1)	(2)	(3)
Bahagian Pilihan Raya Negeri	Daerah Mengundi	Bilangan Pemilih
<i>State Constituency</i>	<i>Polling District</i>	<i>Number of Electors</i>
Jumlah Bilangan Pemilih dalam Negeri Sabah: <i>Total Number of Electors in the State of Sabah:</i>		995,729

RAHSIA

LAMPIRAN 7

**KELUASAN KAWASAN BAHAGIAN-BAHAGIAN PILIHAN RAYA
PERSEKUTUAN DAN NEGERI DALAM NEGERI SABAH SELEPAS
PENGESYORAN**

RAHSIA

**KELUASAN KAWASAN BAHAGIAN-BAHAGIAN PILIHAN RAYA
PERSEKUTUAN DAN NEGERI DALAM NEGERI SABAH SELEPAS
PENGESYORAN**

BAHAGIAN PILIHAN RAYA	LUAS KAWASAN (KM ²)
P. 167 KUDAT	2,300
N. 01 Banggi	621
N. 02 Bengkoka	1,011
N. 03 Pitas	454
N. 04 Tanjung Kapor	214
P. 168 KOTA MARUDU	2,282
N. 05 Matunggong	534
N. 06 Bandau	756
N. 07 Tandek	992
P. 169 KOTA BELUD	1,372
N. 08 Pintasan	300
N. 09 Tempasuk	159
N. 10 Usukan	95
N. 11 Kadamaian	818
P. 170 TUARAN	1,126
N. 12 Sulaman	113
N. 13 Pantai Dalit	48
N. 14 Tamparuli	289
N. 15 Kiulu	676
P. 171 SEPANGGAR	317
N. 16 Karambunai	88
N. 17 Darau	14
N. 18 Inanam	215
P. 172 KOTA KINABALU	26
N. 19 Likas	12
N. 20 Api-Api	4
N. 21 Luyang	10

BAHAGIAN PILIHAN RAYA	LUAS KAWASAN (KM ²)
P. 173 PUTATAN N. 22 Tanjung Aru N. 23 Petagas N. 24 Tanjung Keramat	58 30 15 13
P. 174 PENAMPANG N. 25 Kapayan N. 26 Moyog	492 19 473
P. 175 PAPAR N. 27 Limbahau N. 28 Kawang N. 29 Pantai Manis	610 512 55 43
P. 176 KIMANIS N. 30 Bongawan N. 31 Membakut	949 657 292
P. 177 BEAUFORT N. 32 Klias N. 33 Kuala Penyu	871 423 448
P. 178 SIPITANG N. 34 Lumadan N. 35 Sindumin	3,715 1,007 2,708
P. 179 RANAU N. 36 Kundasang N. 37 Karanaan N. 38 Paginatan	3,891 1,836 185 1,870
P. 180 KENINGAU N. 39 Tambunan N. 40 Bingkor N. 41 Liawan	2,231 1,414 397 420

BAHAGIAN PILIHAN RAYA	LUAS KAWASAN (KM ²)
P. 181 TENOM N. 42 Melalap N. 43 Kemabong	2,457 638 1,819
P. 182 PENSIANGAN N. 44 Tulid N. 45 Sook N. 46 Nabawan	8,897 1,250 1,533 6,114
P. 183 BELURAN N. 47 Telupid N. 48 Sugut N. 49 Labuk	7,448 2,197 3,844 1,407
P. 184 LIBARAN N. 50 Gum-Gum N. 51 Sungai Manila N. 52 Sungai Sibuga	930 777 116 37
P. 185 BATU SAPI N. 53 Sekong N. 54 Karamunting	454 442 12
P.186 SANDAKAN N. 55 Elopura N. 56 Tanjung Papat	23 19 4
P. 187 KINABATANGAN N. 57 Kuamut N. 58 Lamag N. 59 Sukau	18,068 10,954 2,142 4,972
P. 188 LAHAD DATU N. 60 Tungku N. 61 Segama N. 62 Silam N. 63 Kunak	8,594 3,297 1,144 3,049 1,104

RAHSIA

BAHAGIAN PILIHAN RAYA	LUAS KAWASAN (KM ²)
P. 189 SEMPORNA N. 64 Sulabayan N. 65 Senallang N. 66 Bugaya	1,126 234 299 593
P. 190 TAWAU N. 67 Balung N. 68 Apas N. 69 Sri Tanjong	1,332 943 370 19
P. 191 KALABAKAN N. 70 Kukusan N. 71 Tanjung Batu N. 72 Merotai N. 73 Sebatik	4,551 8 11 902 3,630

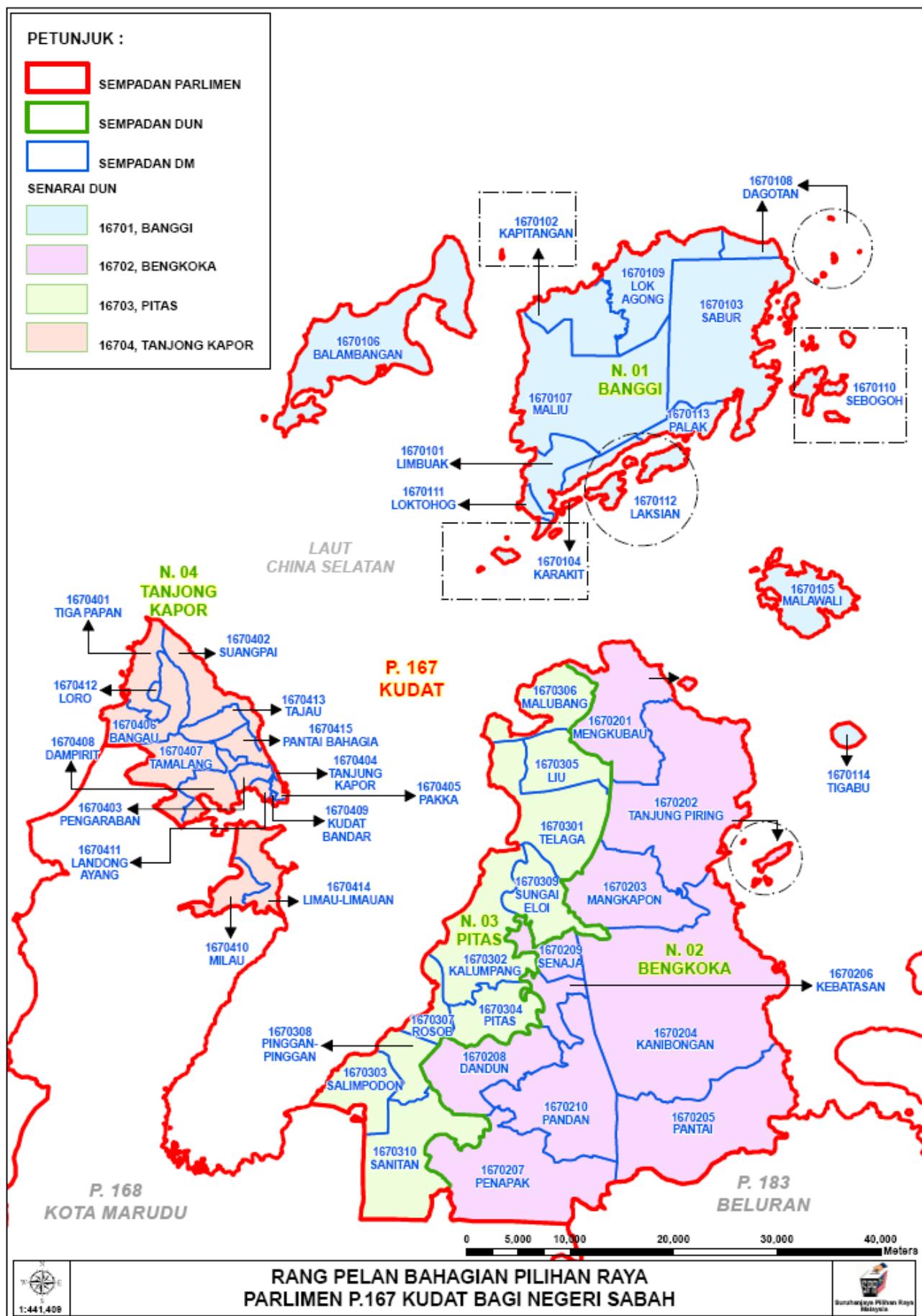
RAHSIA

LAMPIRAN 8

**RANG PELAN
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.167 KUDAT**

RAHSIA

RAHSIA

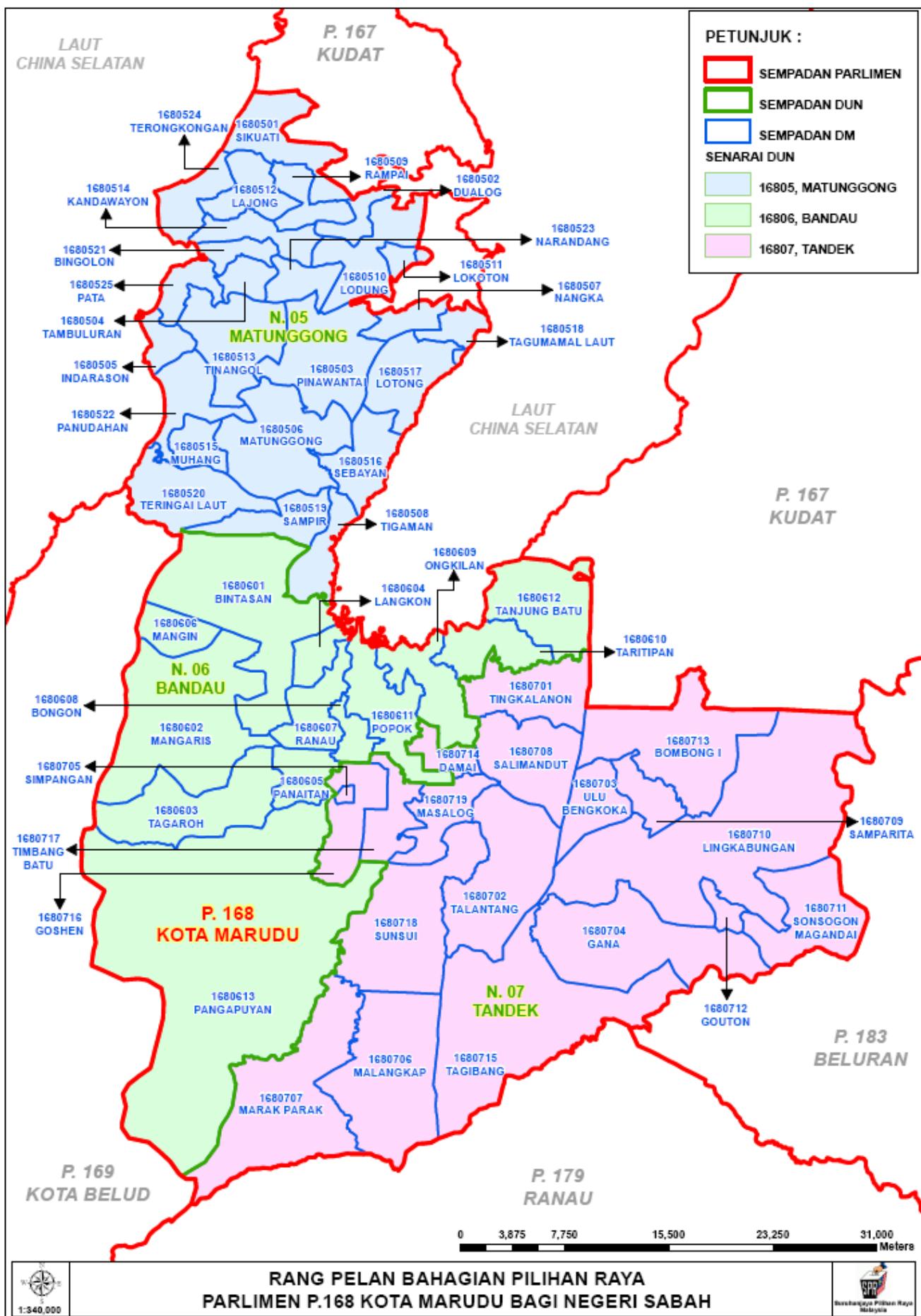
LAMPIRAN 9

RANG PELAN

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.168 KOTA MARUDU

RAHSIA

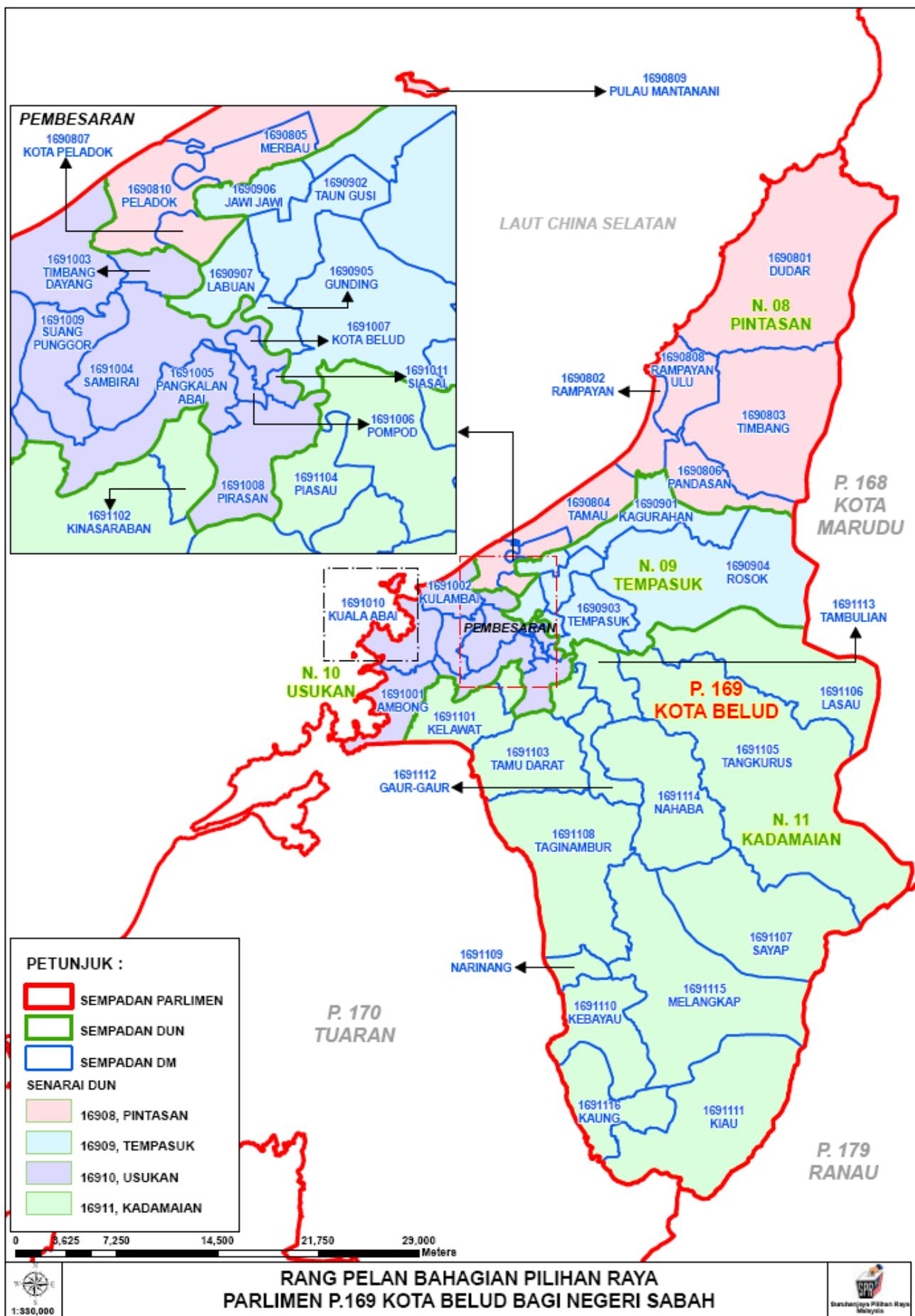
RAHSIA

LAMPIRAN 10

**RANG PELAN
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.169 KOTA BELUD**

RAHSIA

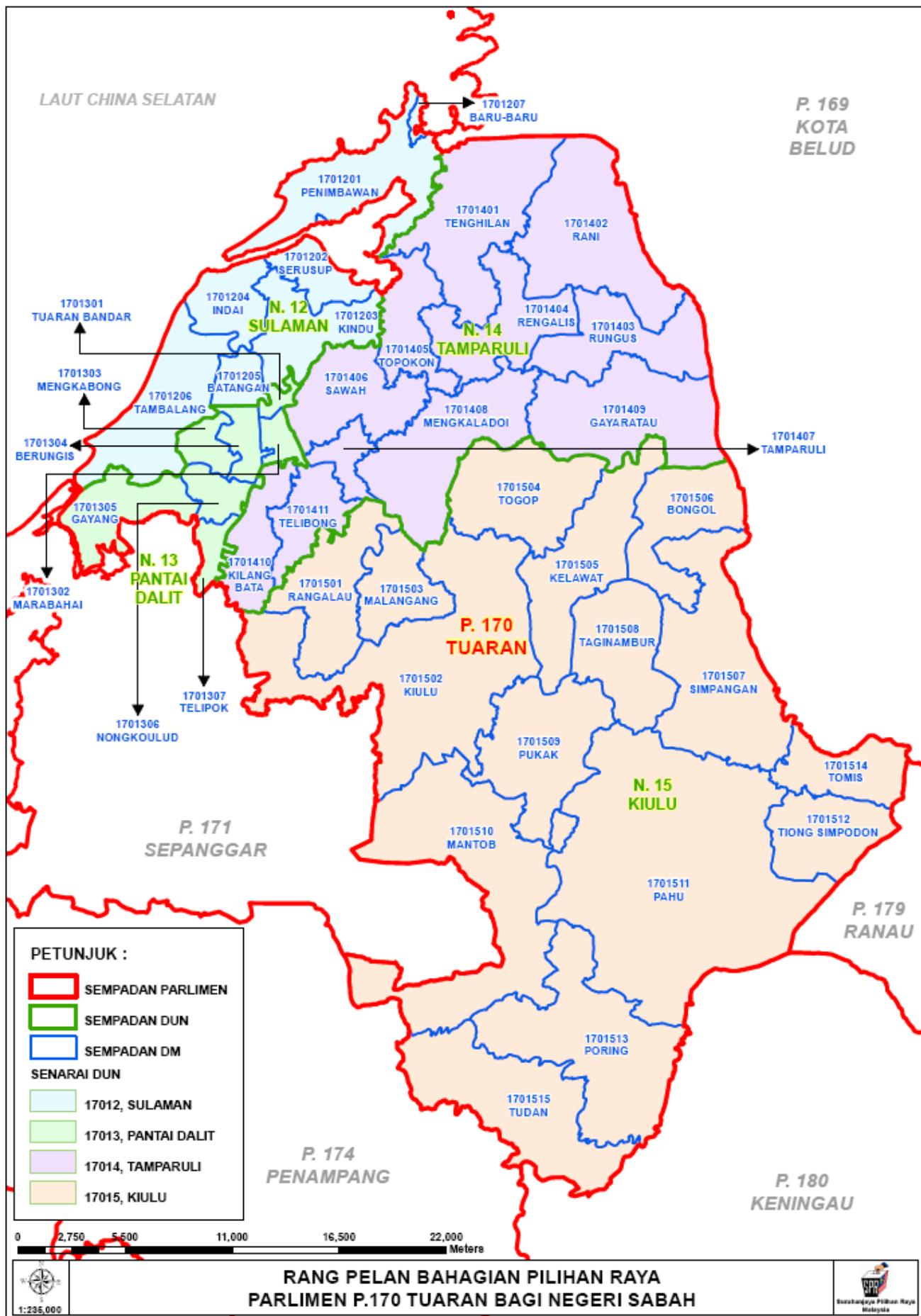
RAHSIA

LAMPIRAN 11

**RANG PELAN
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.170 TUARAN**

RAHSIA

RAHSIA

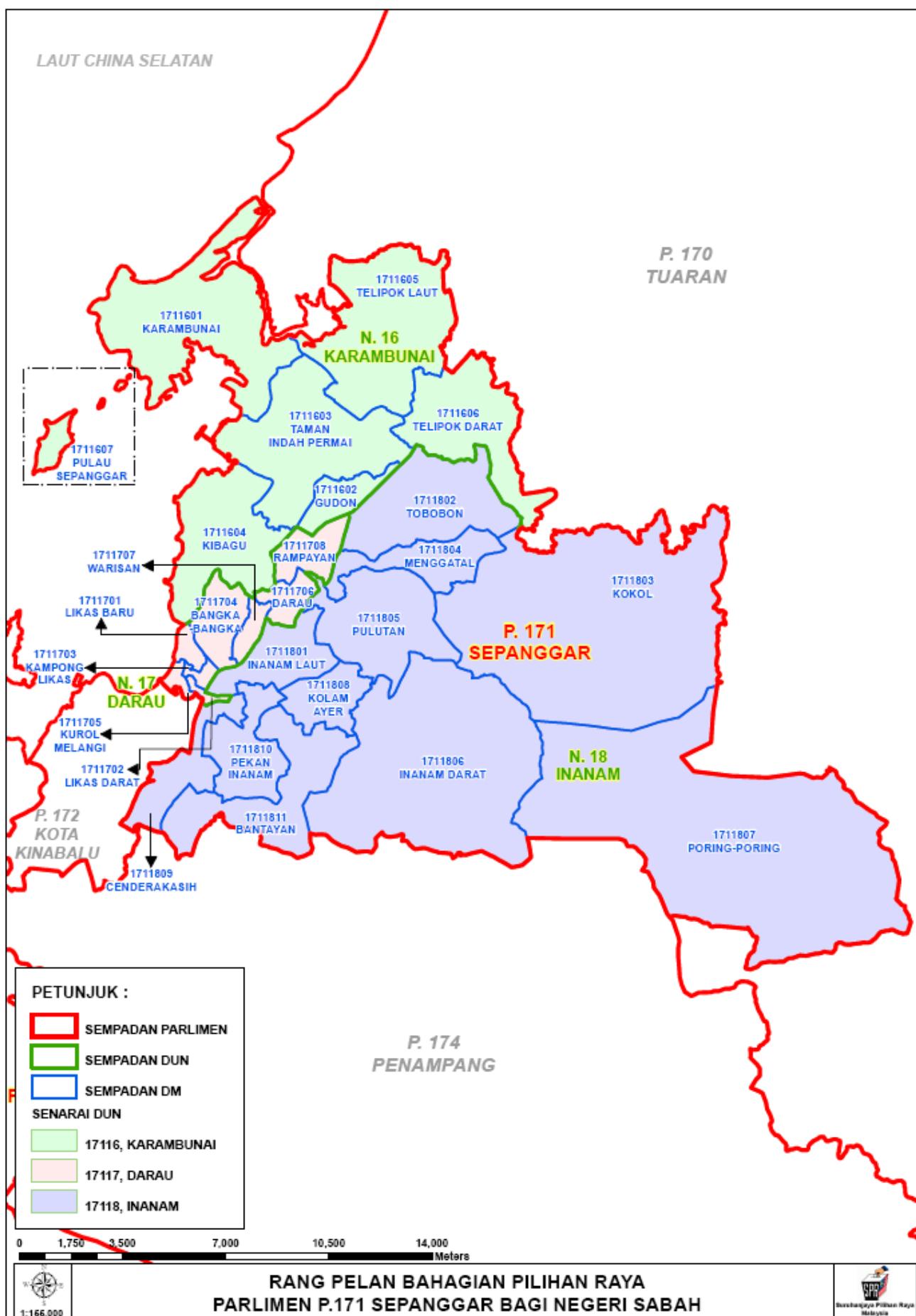
LAMPIRAN 12

RANG PELAN

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.171 SEPANGGAR

RAHSIA

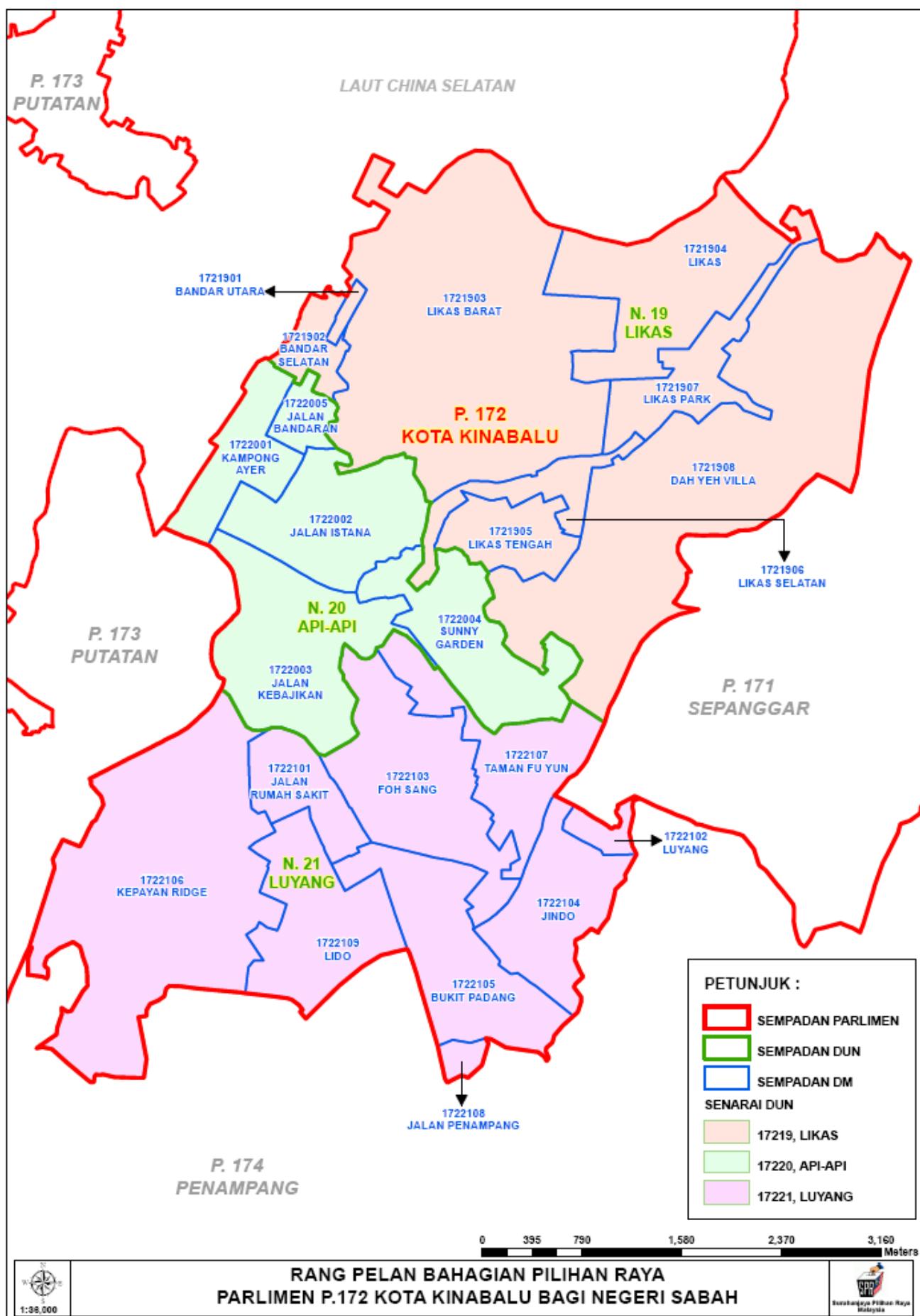
RAHSIA

LAMPIRAN 13

**RANG PELAN
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN
P.172 KOTA KINABALU**

RAHSIA

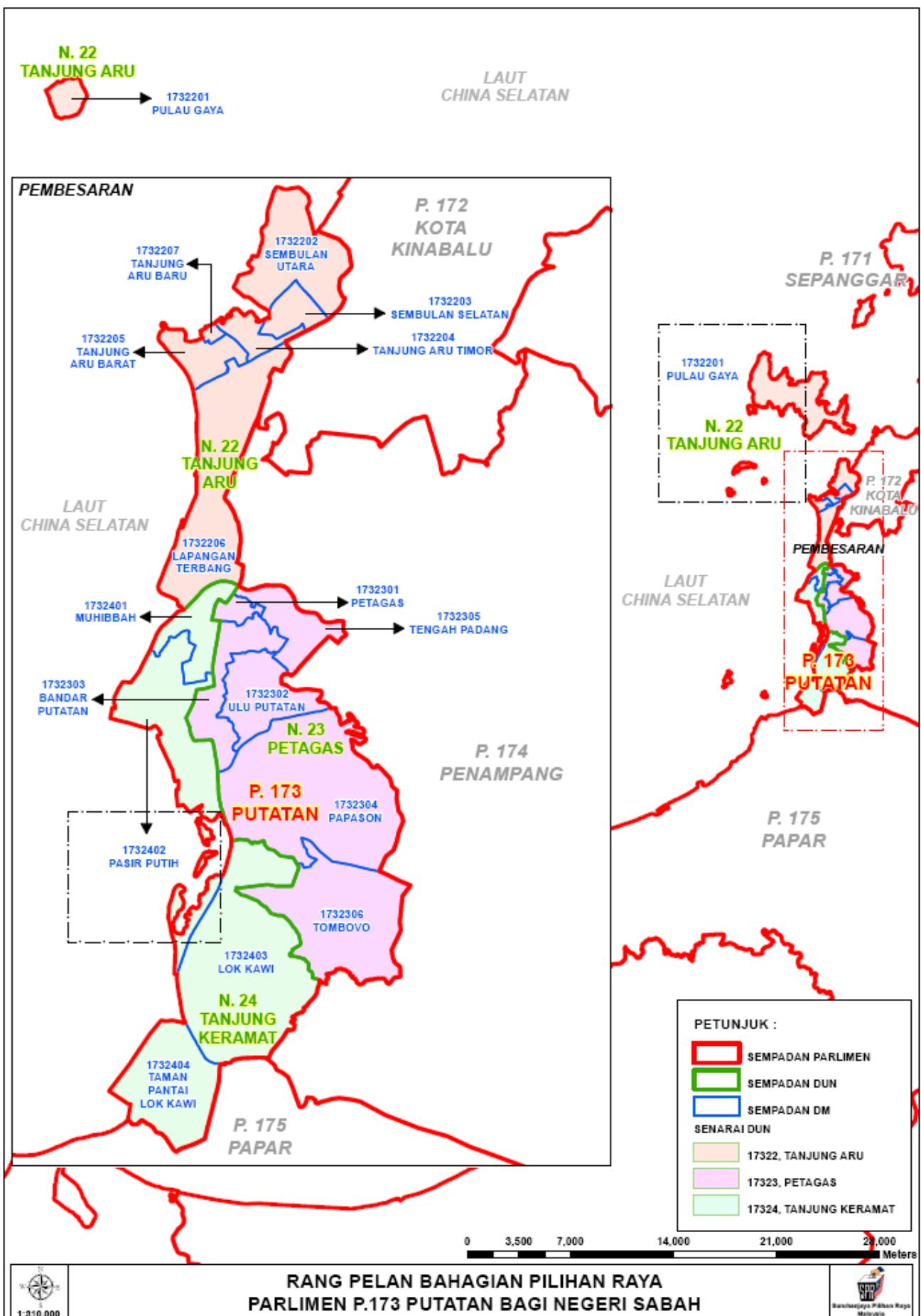
RAHSIA

LAMPIRAN 14

**RANG PELAN
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.173 PUTATAN**

RAHSIA

RAHSIA

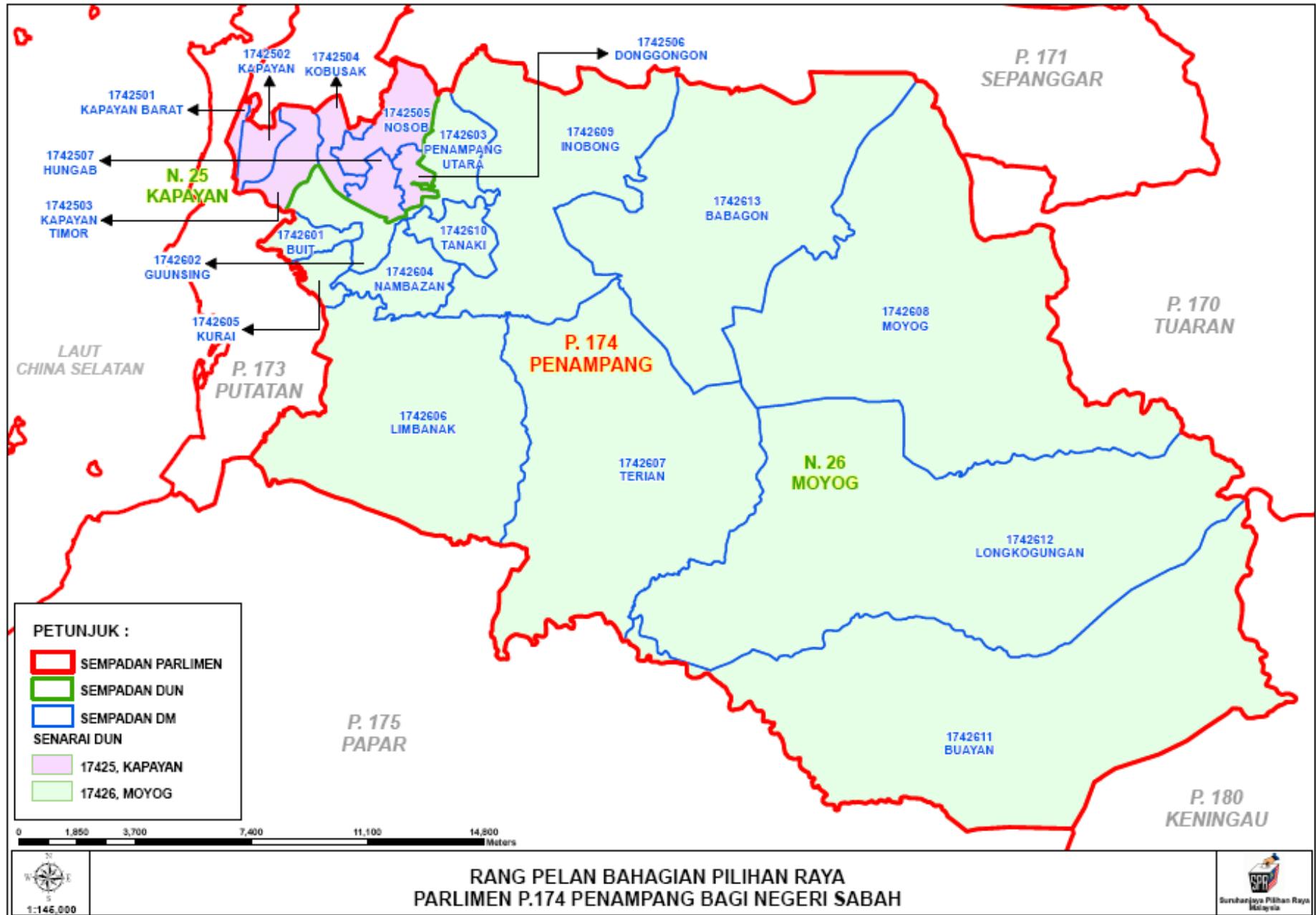
LAMPIRAN 15

RANG PELAN

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.174 PENAMPANG

RAHSIA

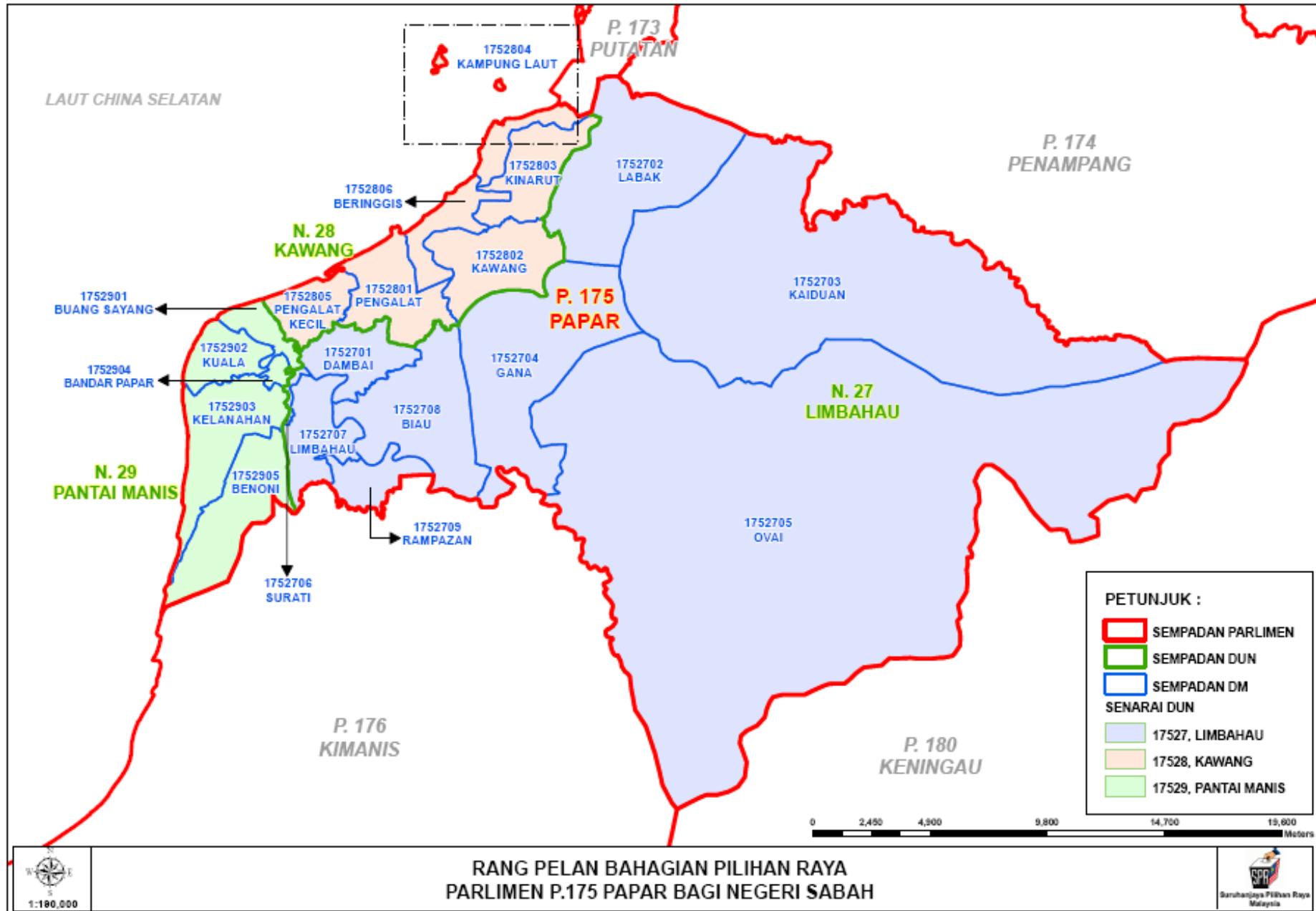
RAHSIA

LAMPIRAN 16

**RANG PELAN
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.175 PAPAR**

RAHSIA

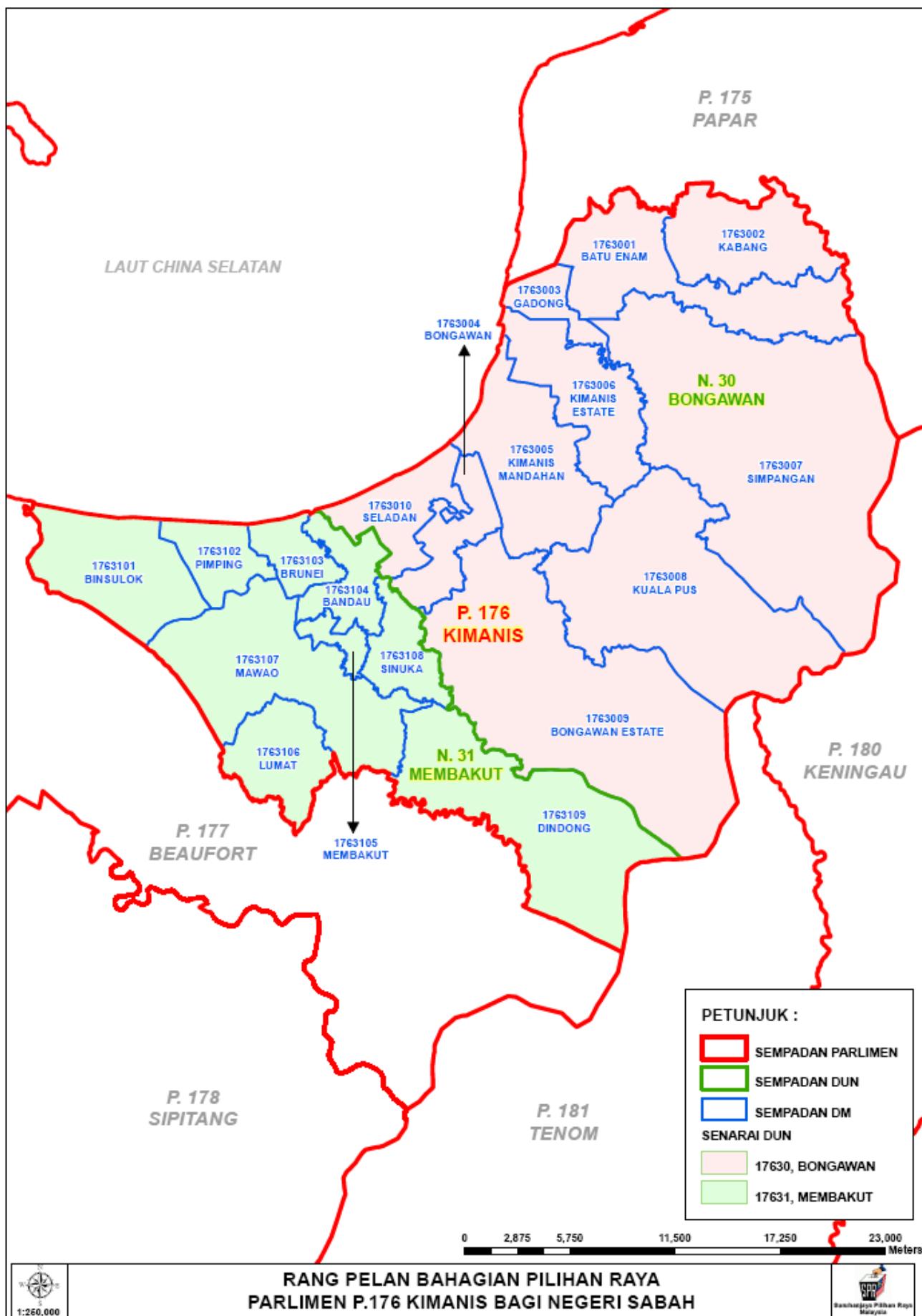
RAHSIA

LAMPIRAN 17

**RANG PELAN
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.176 KIMANIS**

RAHSIA

RAHSIA

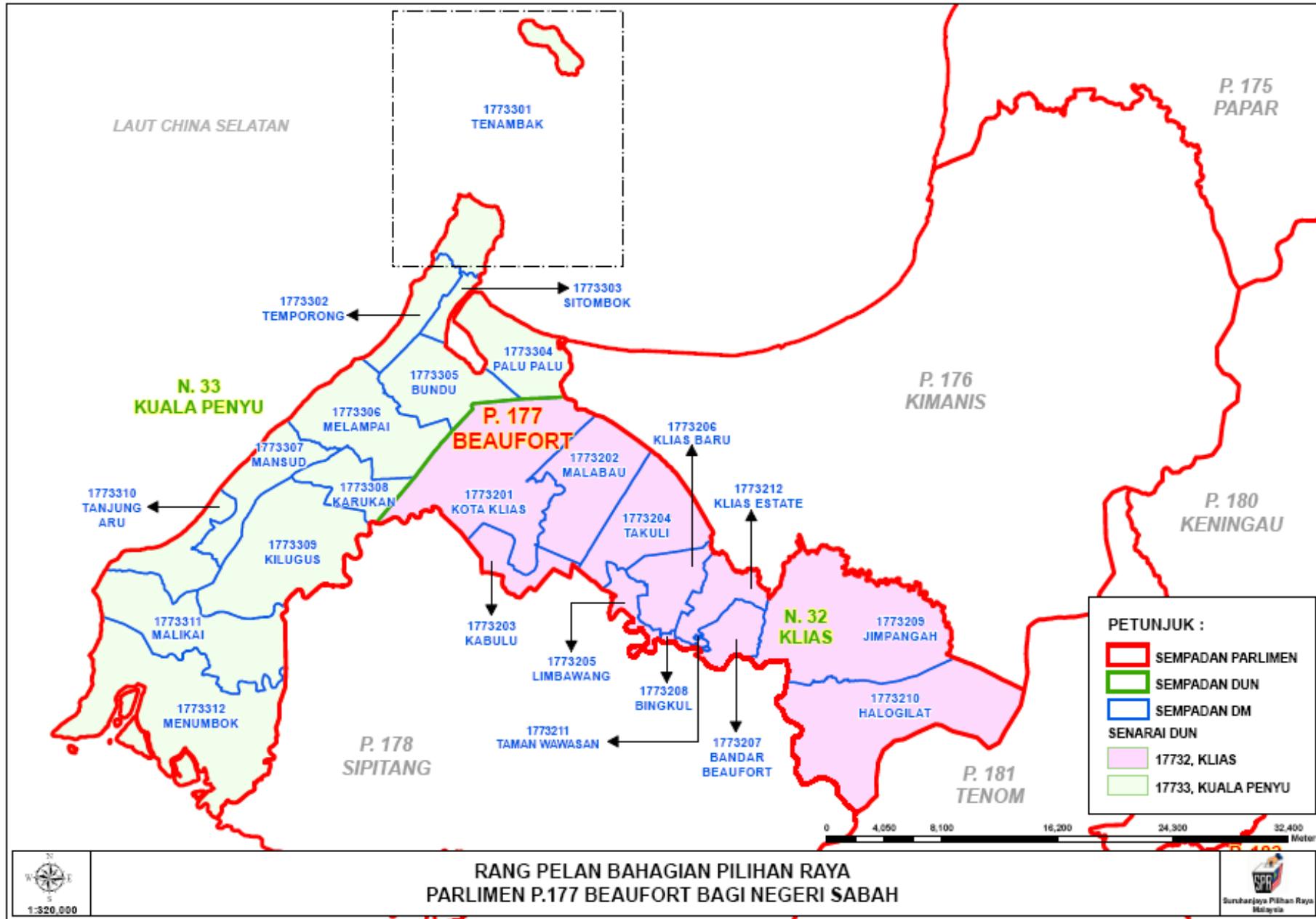
LAMPIRAN 18

RANG PELAN

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.177 BEAUFORT

RAHSIA

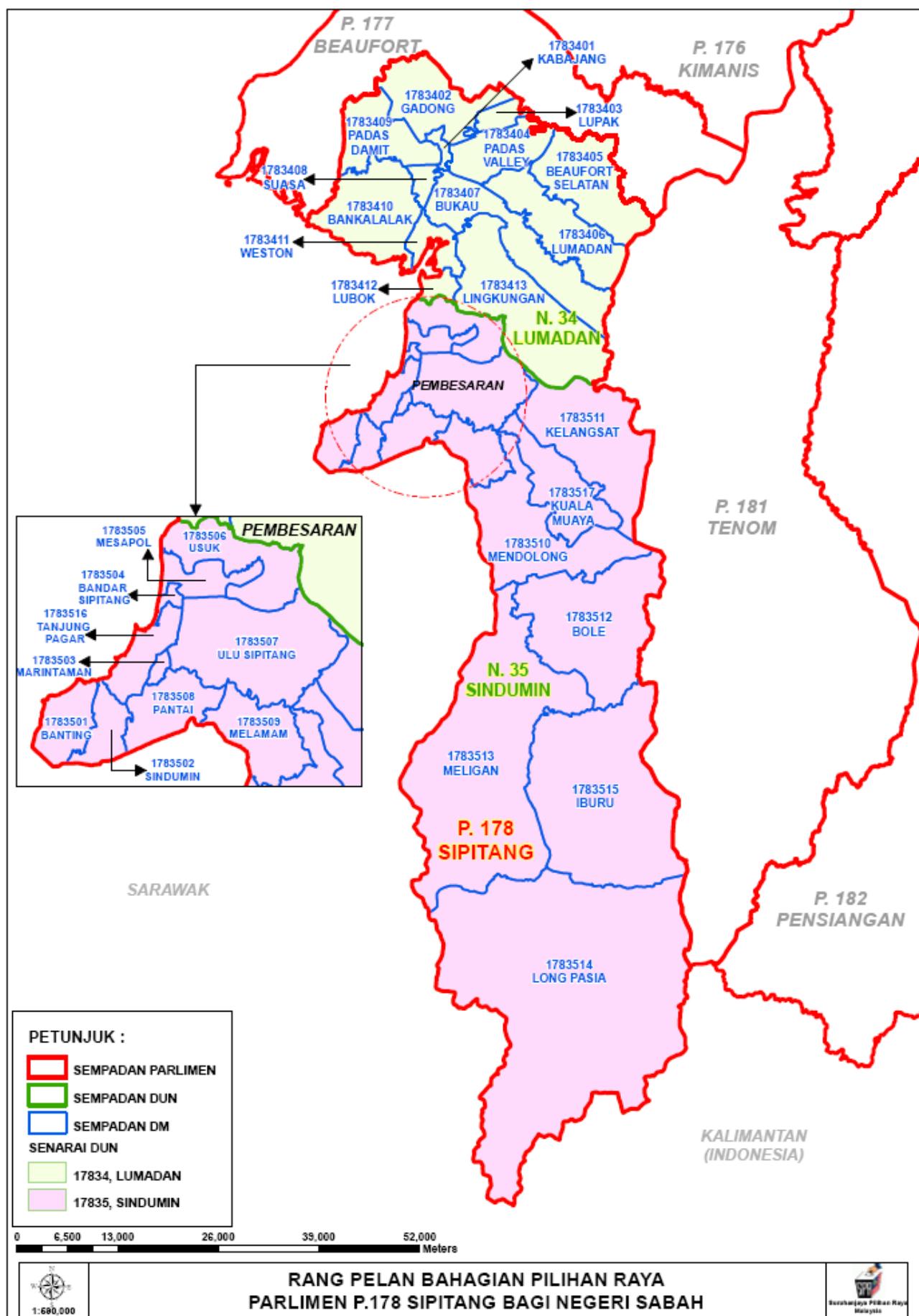
RAHSIA

LAMPIRAN 19

**RANG PELAN
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.178 SIPITANG**

RAHSIA

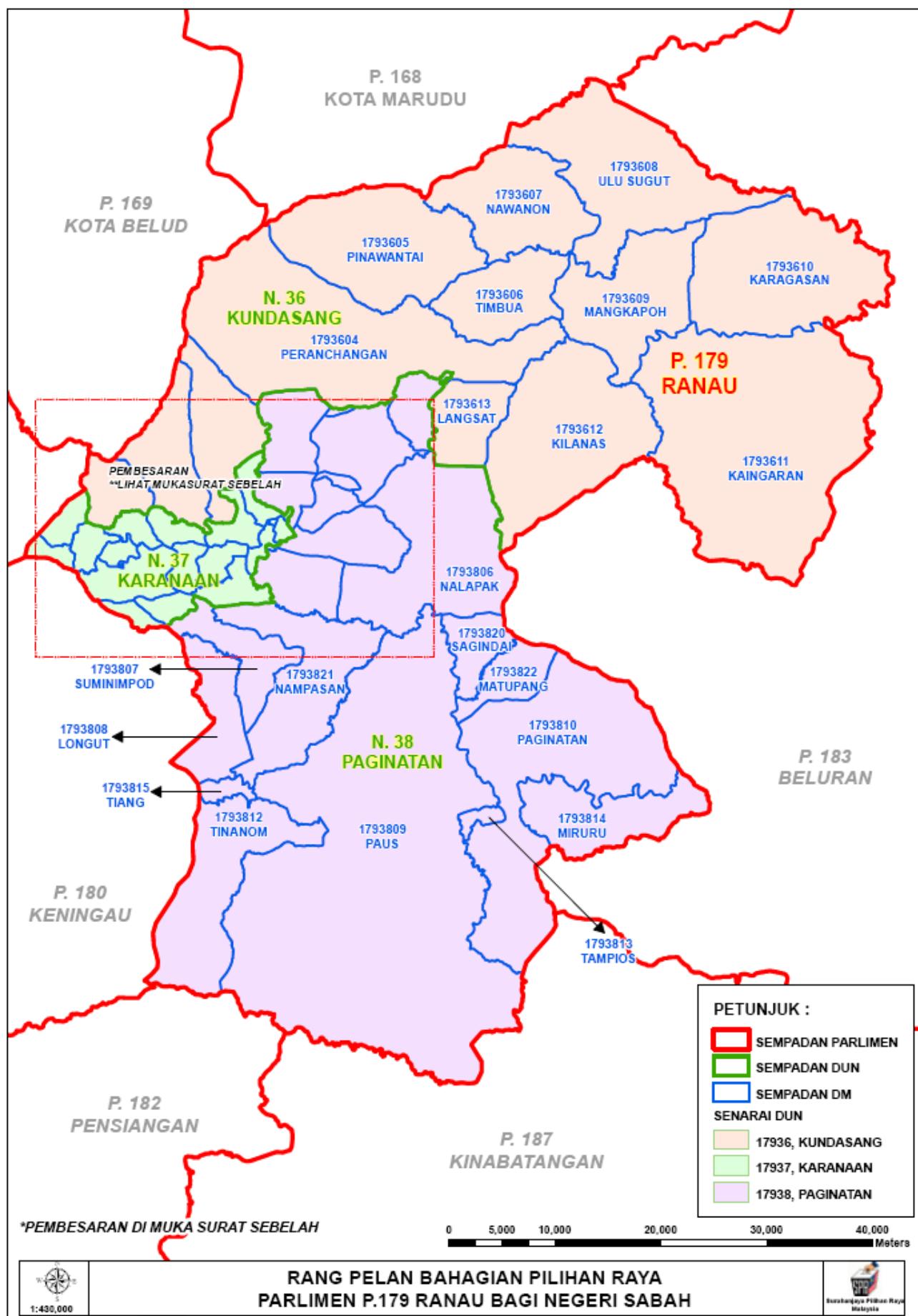
RAHSIA

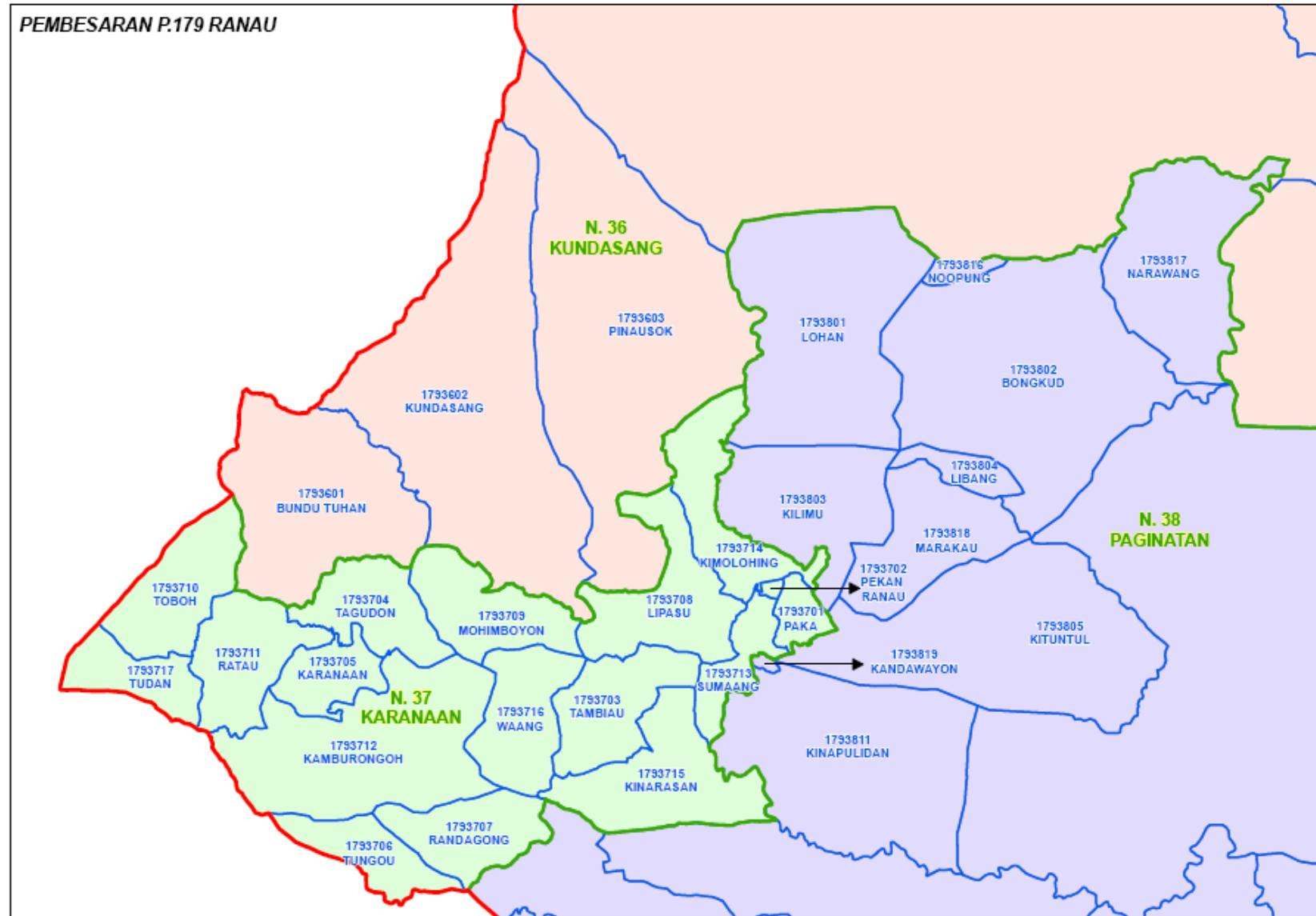
LAMPIRAN 20

**RANG PELAN
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.179 RANAU**

RAHSIA

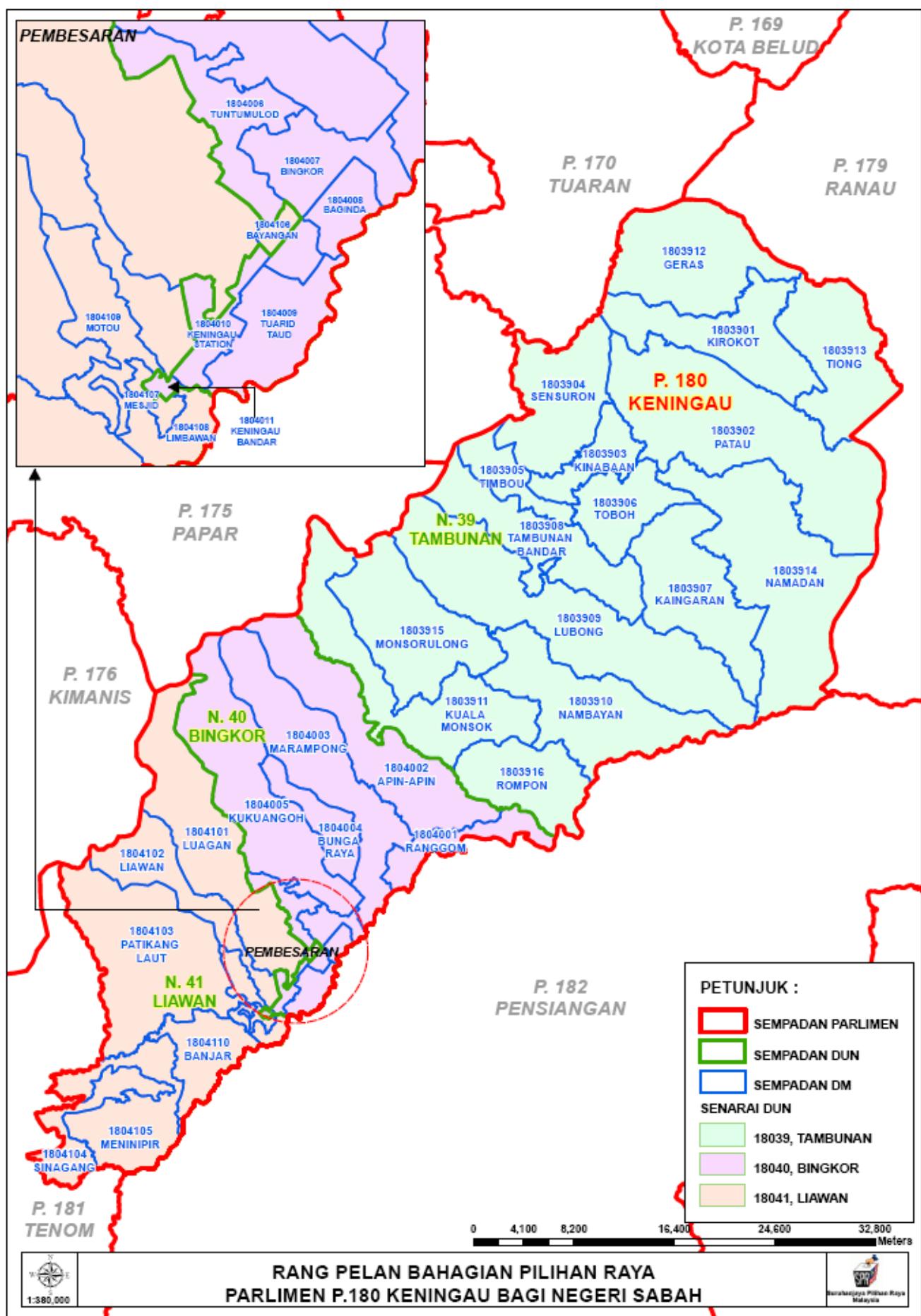
RAHSIA

LAMPIRAN 21

**RANG PELAN
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.180 KENINGAU**

RAHSIA

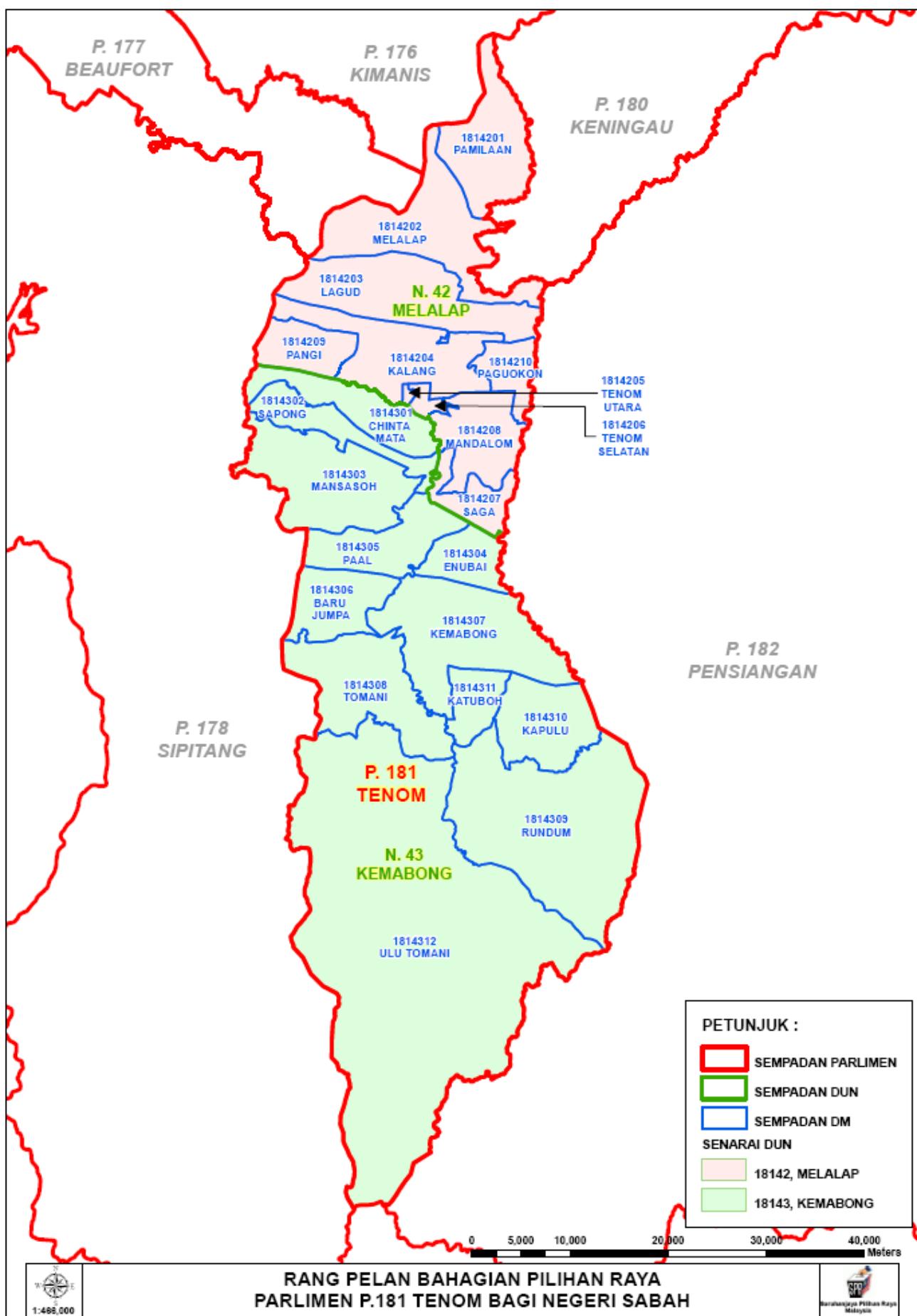
RAHSIA

LAMPIRAN 22

**RANG PELAN
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.181 TENOM**

RAHSIA

RAHSIA

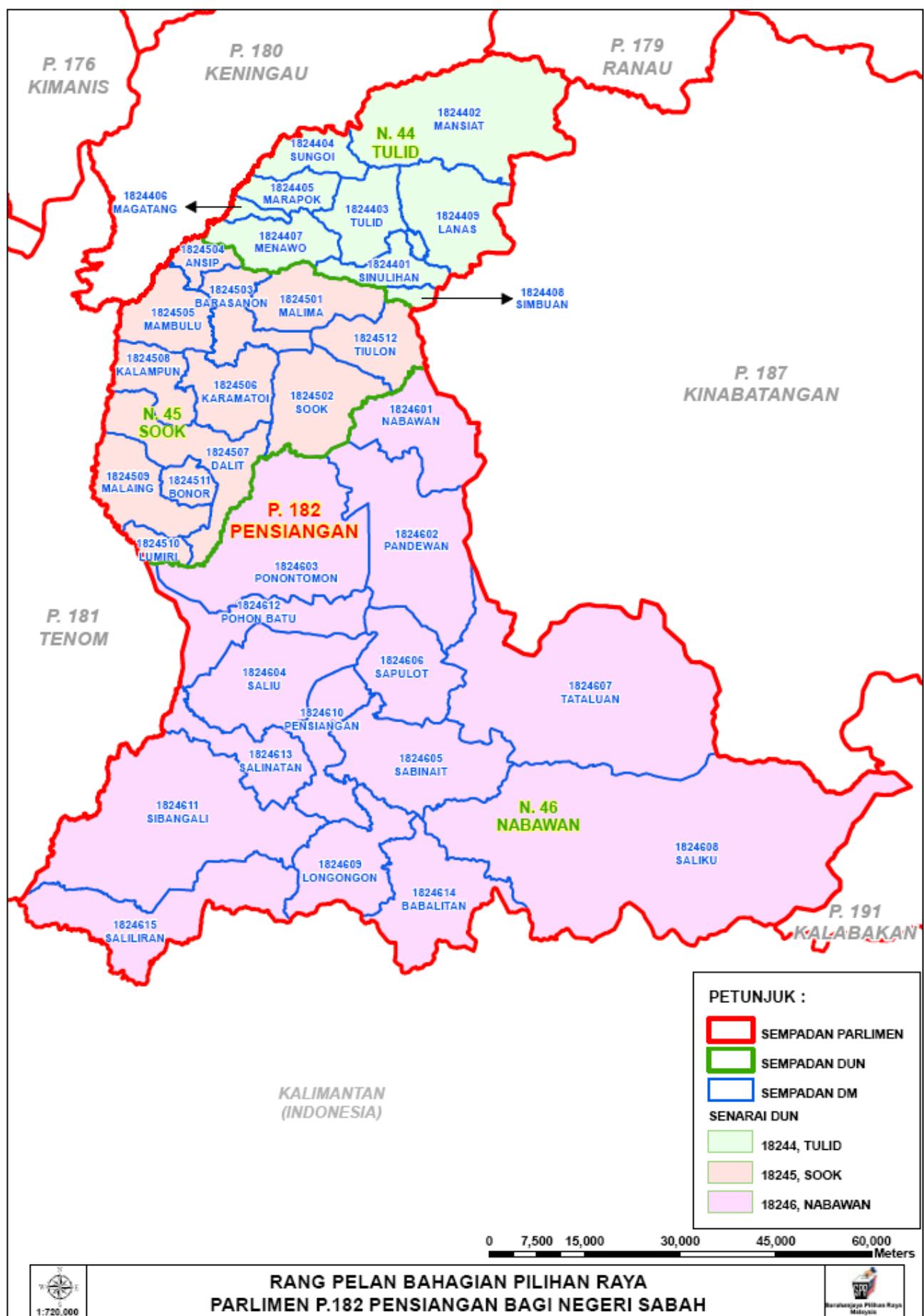
LAMPIRAN 23

RANG PELAN

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.182 PENSIANGAN

RAHSIA

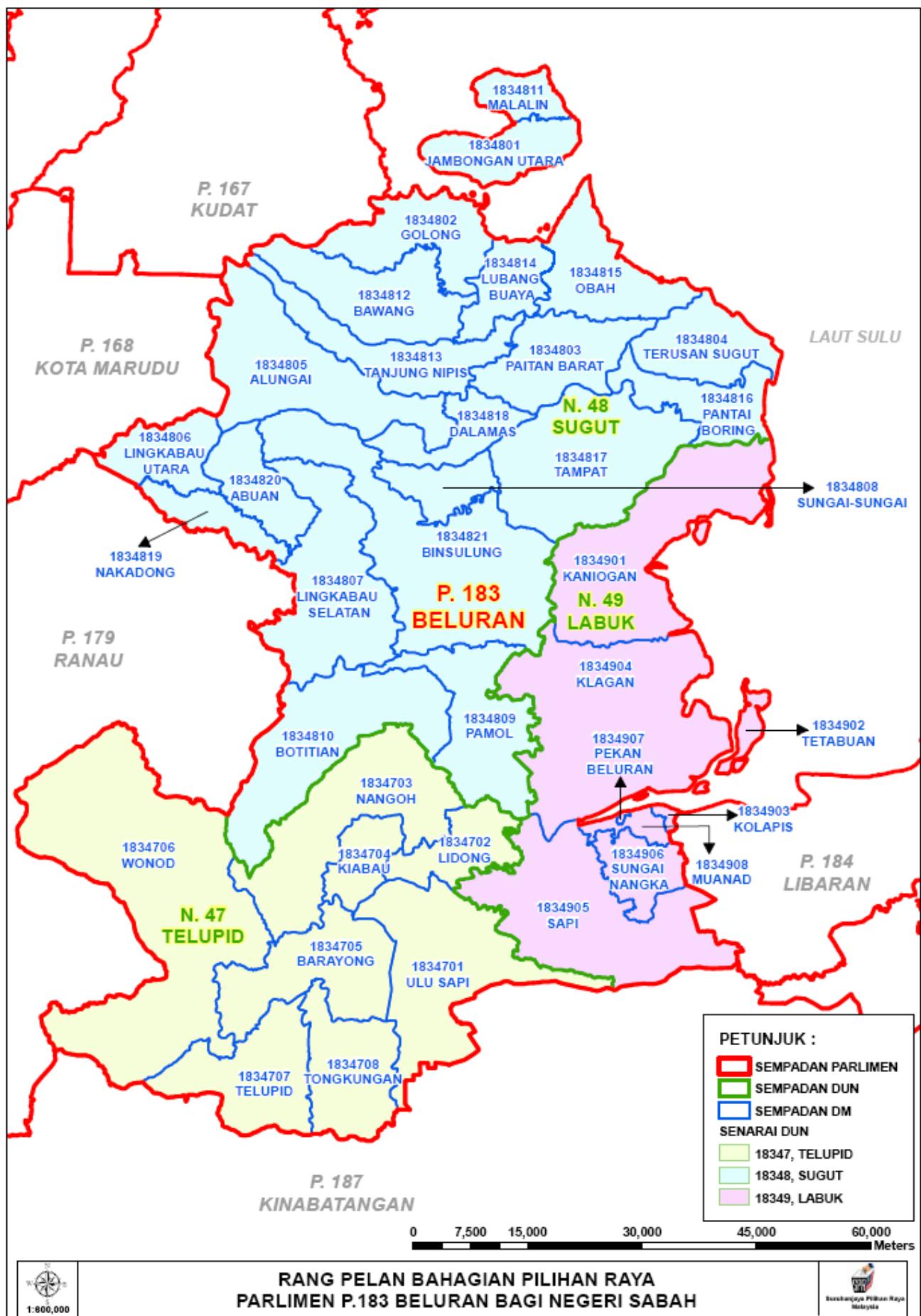
RAHSIA

LAMPIRAN 24

**RANG PELAN
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.183 BELURAN**

RAHSIA

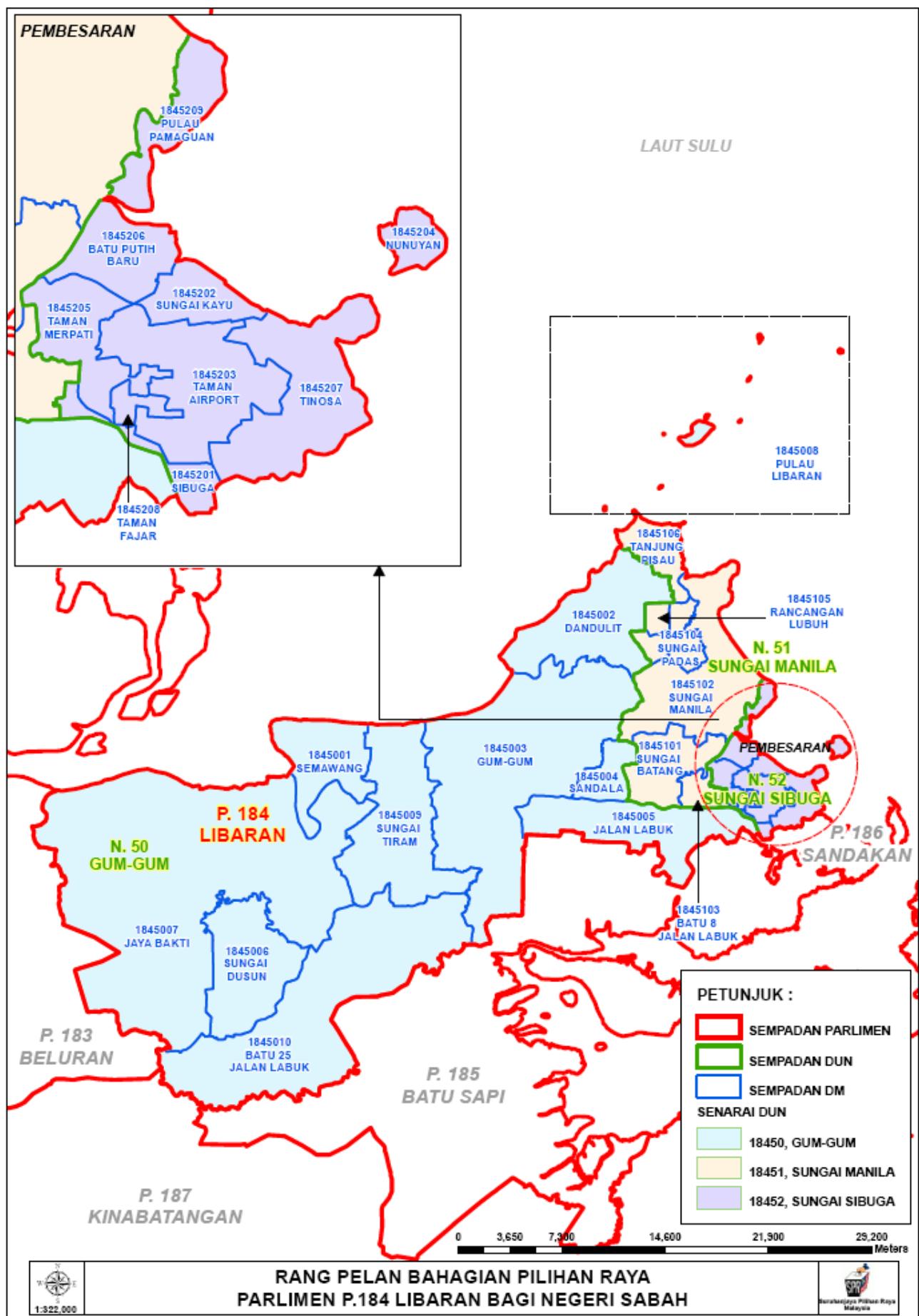
RAHSIA

LAMPIRAN 25

**RANG PELAN
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.184 LIBARAN**

RAHSIA

RAHSIA

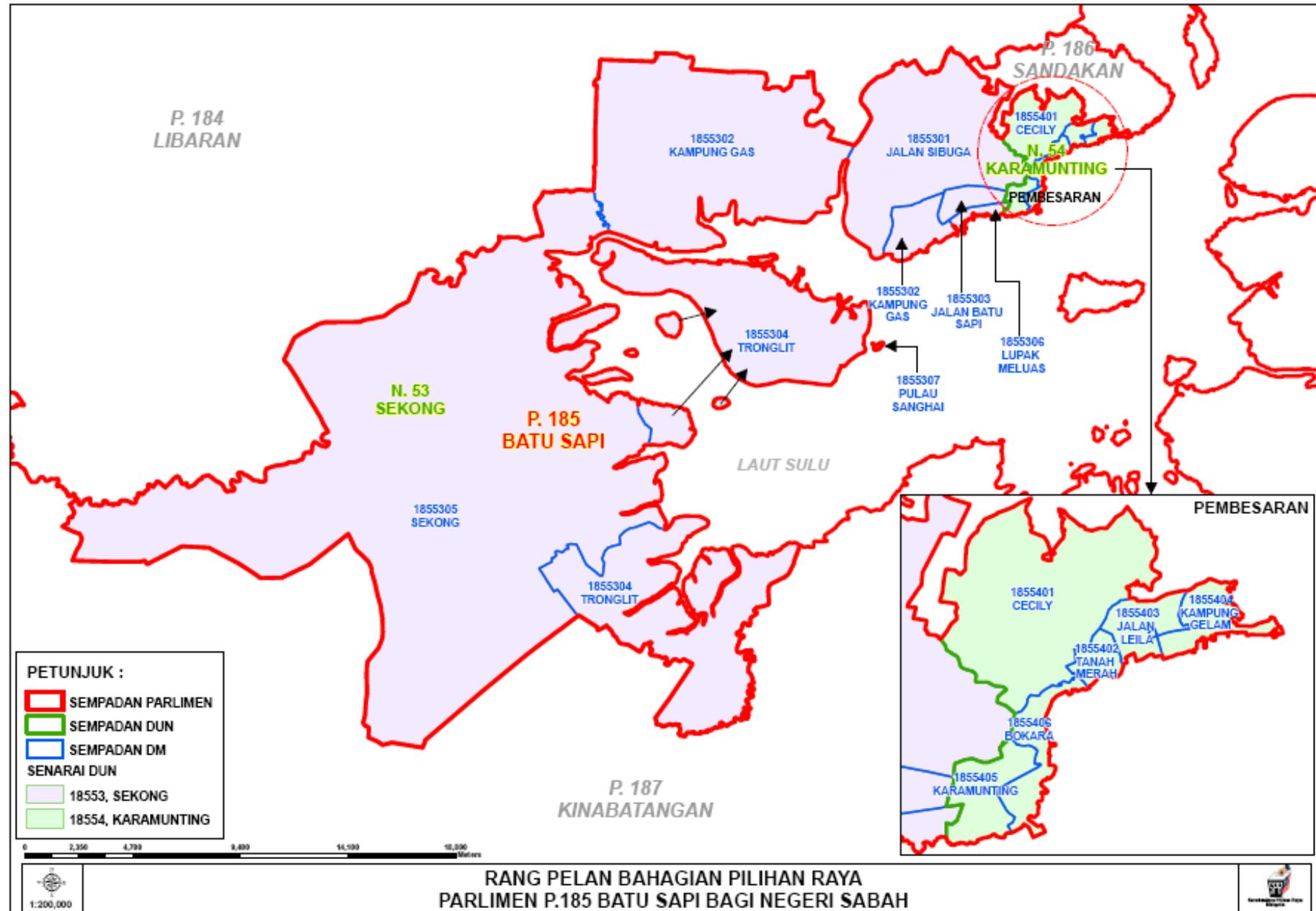
LAMPIRAN 26

RANG PELAN

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.185 BATU SAPI

RAHSIA

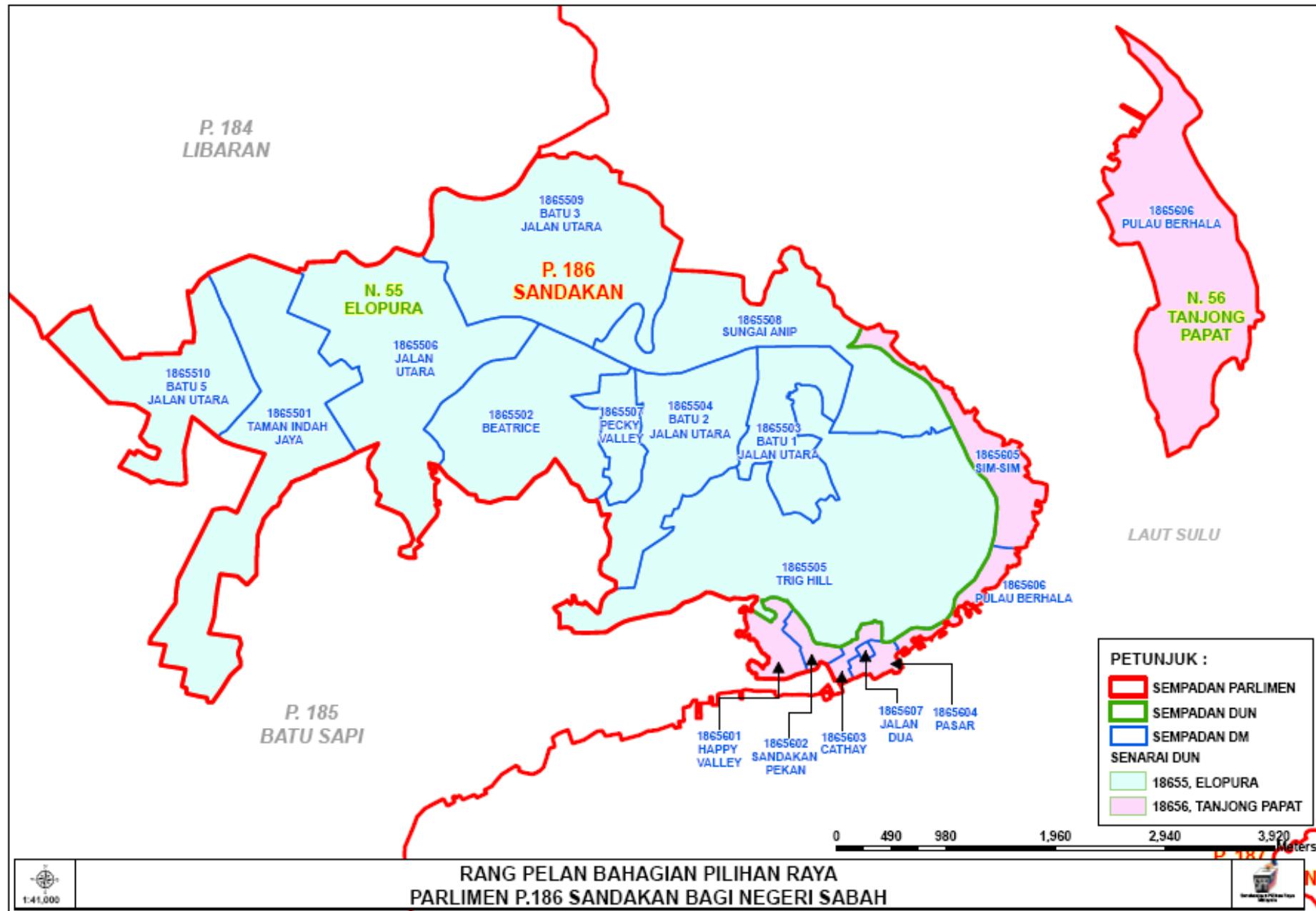
RAHSIA

LAMPIRAN 27

**RANG PELAN
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.186 SANDAKAN**

RAHSIA

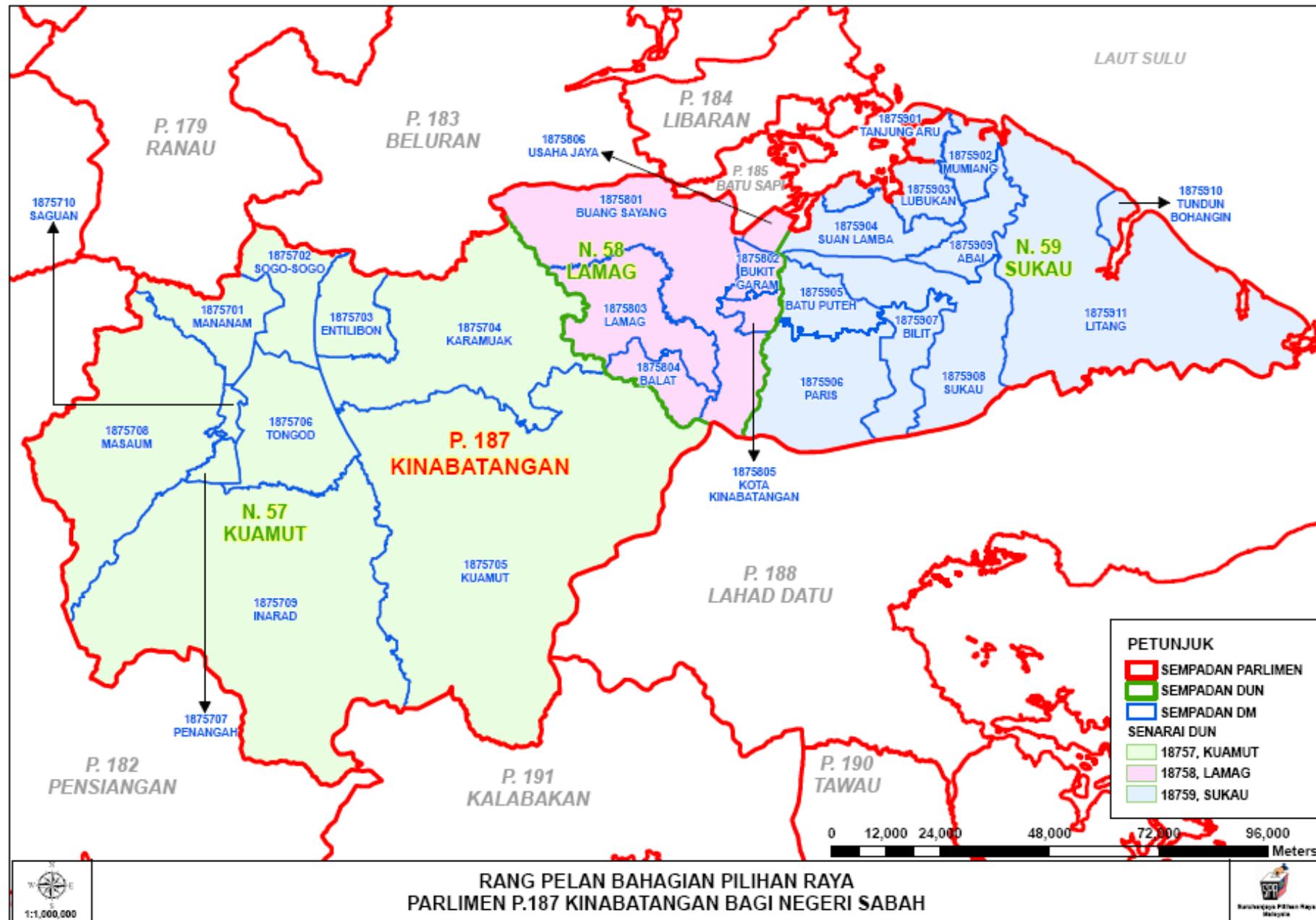
RAHSIA

LAMPIRAN 28

**RANG PELAN
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN
P.187 KINABATANGAN**

RAHSIA

RAHSIA

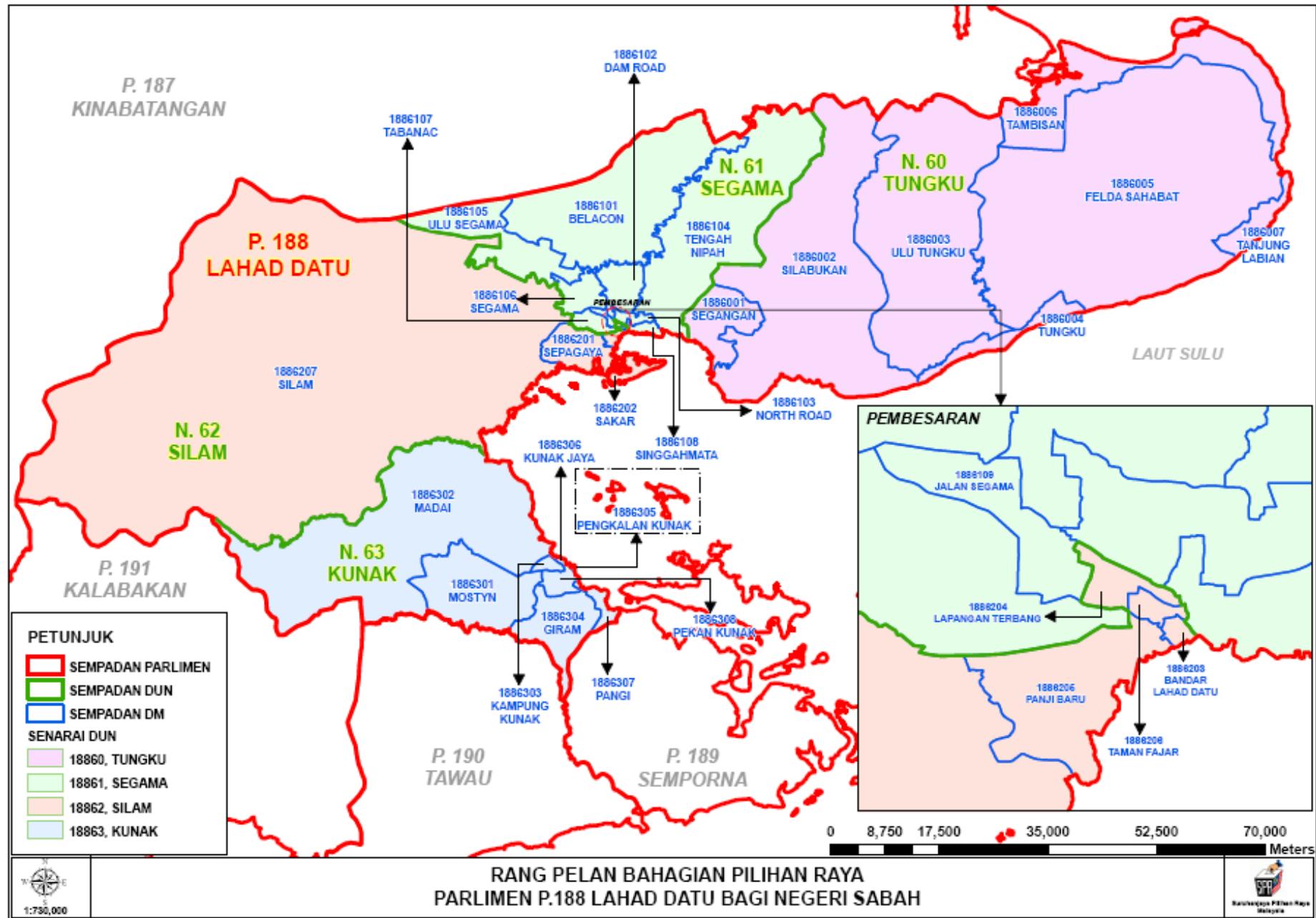
LAMPIRAN 29

RANG PELAN

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.188 LAHAD DATU

RAHSIA

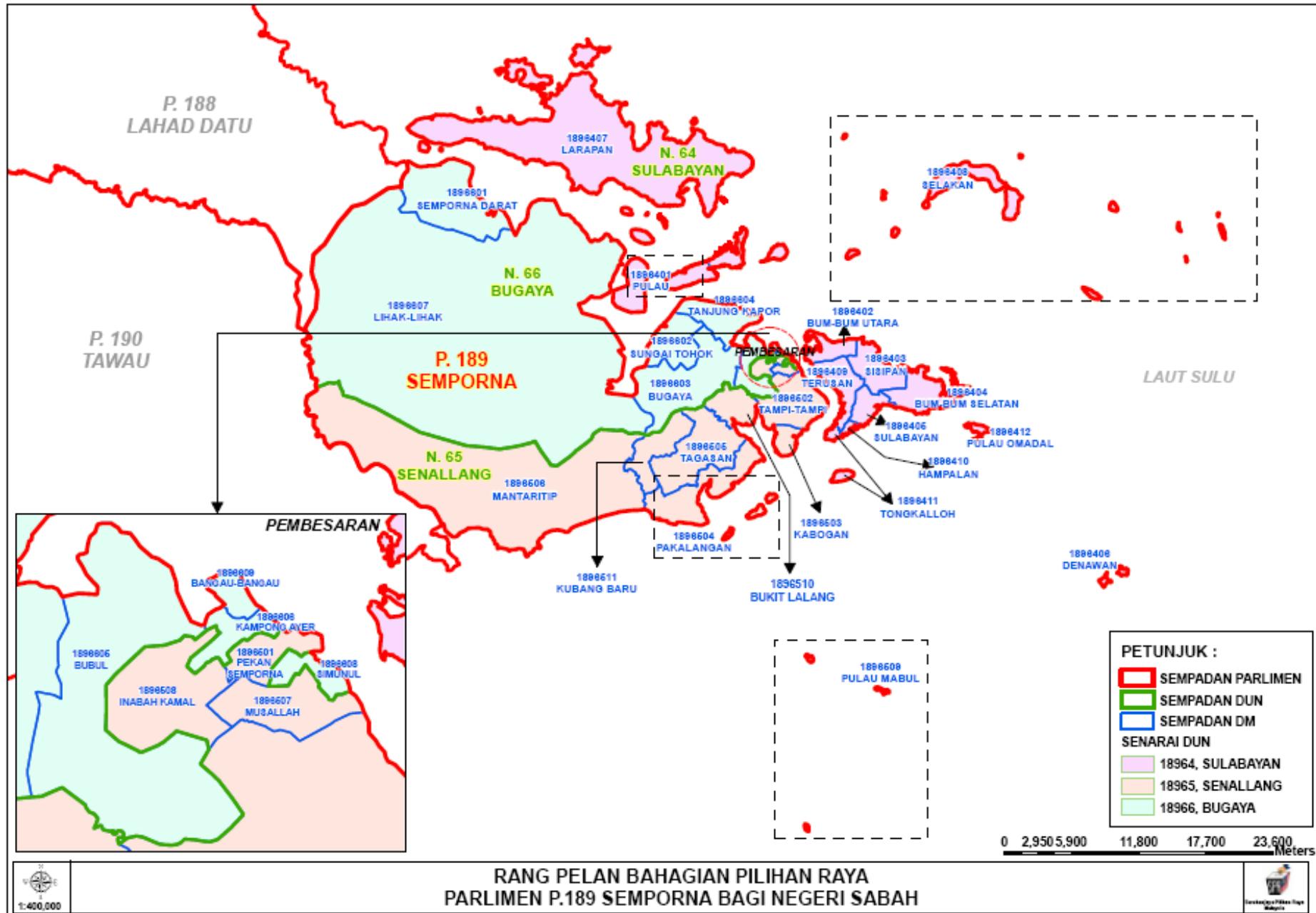
RAHSIA

LAMPIRAN 30

**RANG PELAN
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.189 SEMPORNA**

RAHSIA

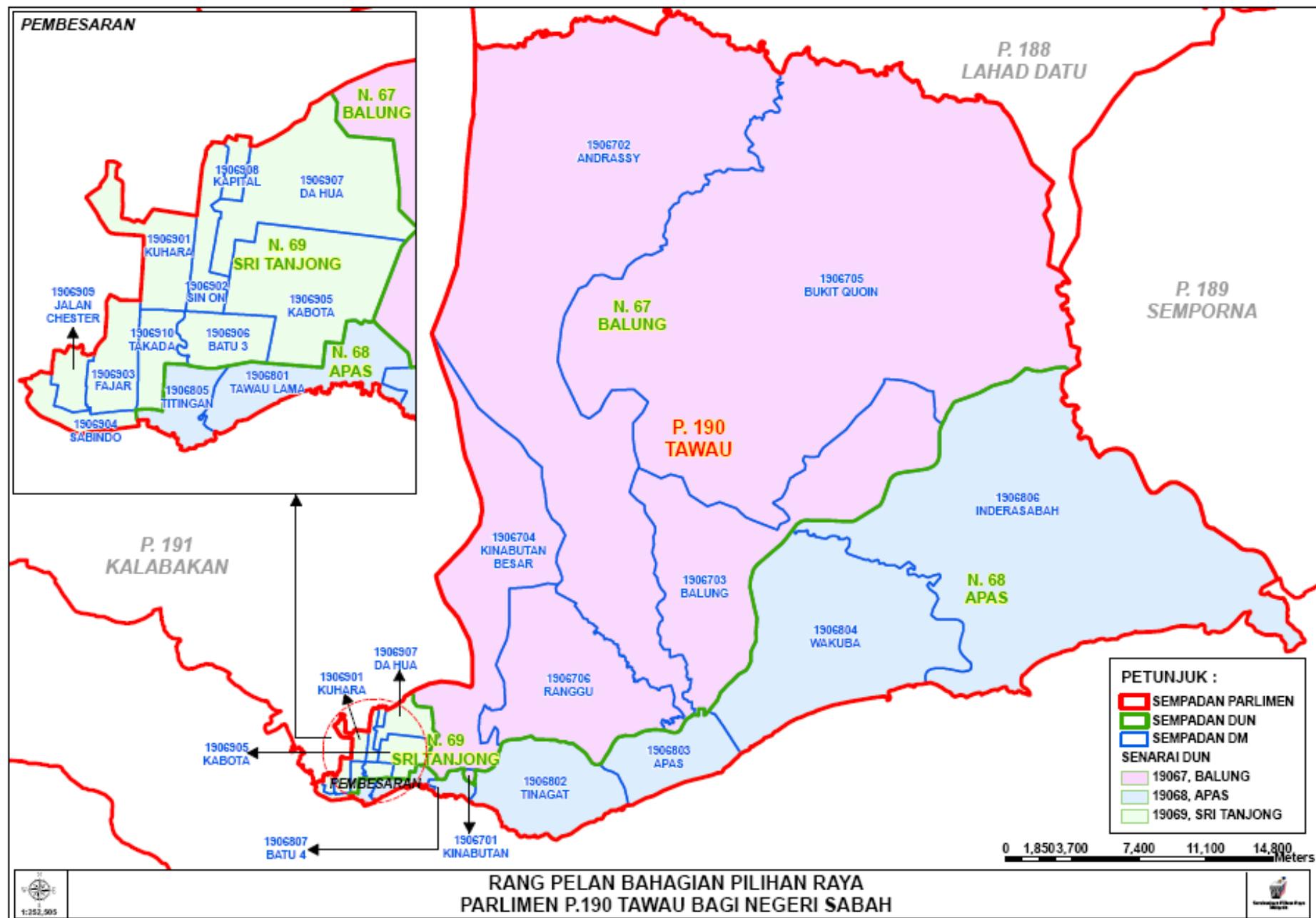
RAHSIA

LAMPIRAN 31

**RANG PELAN
BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.190 TAWAU**

RAHSIA

RAHSIA

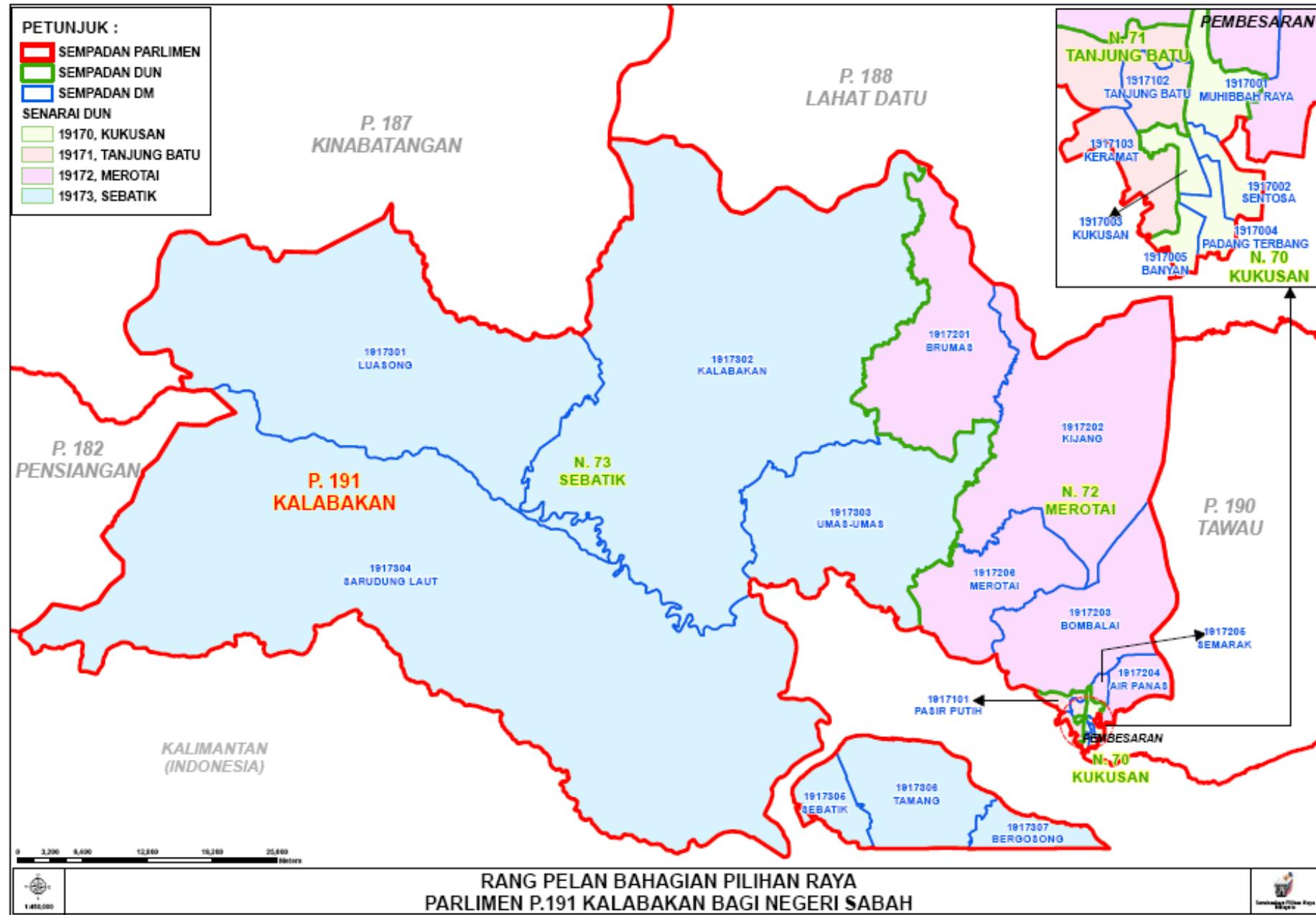
LAMPIRAN 32

RANG PELAN

BAHAGIAN PILIHAN RAYA PERSEKUTUAN P.191 KALABAKAN

RAHSIA

RAHSIA

LAMPIRAN 33

**RANG PELAN BAHAGIAN-BAHAGIAN PILIHAN RAYA BAGI
NEGERI SABAH**

RAHSIA

**- SILA RUJUK RANG PELAN BAHAGIAN-BAHAGIAN PILIHAN RAYA
BAGI NEGERI SABAH YANG DIKEPILKAN DI BELAKANG -**